

อภิธาน์ทนาการ

การออกแบบกระเป่าแฟชั่นจากป่านครนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

สำนักหอสมุด

ศิลปากร เล็กมี

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร
รับลงทะเบียน 21 ก.ย. 2550
เลขทะเบียน 16845964
เลขที่หนังสือ

ศิลปปะนิพนธ์เสนอคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาลัทธิศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

พฤษภาคม 2557

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

BAG FASHION DESIGN FROM SISAL BY CONCEPT THAILAND SEASON.

Art Thesis Submitted to the Faculty of Architecture of Naresuan University
In Partial Fulfillment of the Requirements for the
Bachelor of Fine and Applied Arts Degree in Product and Package Design

May 2014

Copyright 2015 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาศิลปะนิพนธ์ เรื่องการออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากป่าน
ศรณารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย ของนางสาวณปภัช เล็กมี เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาออกแบบ
ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

..... ประธาน (อาจารย์ที่ปรึกษา)
(อาจารย์ศุภเดช หิมะมาน)

..... กรรมการ (รองอาจารย์ที่ปรึกษา)
(ดร.ตติยา เทพพิทักษ์)

..... กรรมการ
(รศ.ดร. จิรวัดณ์ พิระสันต์)

ประกาศคุณูปการ

การออกแบบกระเป่าแพ้น้ำจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทยจะประสบความสำเร็จไม่ได้หากขาดผู้มีพระคุณทั้งหลายขอขอบพระคุณพ่อและแม่ที่ให้การสนับสนุนในเรื่องของการเรียน การทำงานต่างๆรวมถึงความรักและคำแนะนำที่มอบให้ตลอดระยะเวลาที่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ขอขอบพระคุณอาจารย์ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกท่านที่ให้การอบรมสั่งสอนทั้งเรื่องการเรียนรู้ การทำงาน และการใช้ชีวิต ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับการดำรงชีวิตต่อไป ขอขอบพระคุณอาจารย์ศุภเดช หิมะมาน อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด และมีประโยชน์สำหรับการทำงาน ช่วยให้ผู้รู้จักคิดและวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี ขอขอบพระคุณดร.ตติยา เทพพิทักษ์ ที่ให้คำแนะนำและชี้แนะให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอขอบพระคุณรศ.ดร.จิรวัดณ์ พิระสันต์ ที่ให้คำแนะนำและคำติชมในด้านของตัวงานให้ออกมาดูสวยงามมากขึ้น และขอขอบพระคุณผู้ช่วยเหลือทุกท่านไม่ว่าจะเป็นช่างทำกระเป๋าทุกท่านที่นอกจากจะทำกระเป๋าแล้วยังให้คำแนะนำต่างๆมากมาย ซึ่งทุกท่านเป็นส่วนช่วยให้การทำงานในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดีจากความเมตตาและคำแนะนำทั้งหลาย

ท้ายนี้ขอขอบพระคุณผู้ที่สนใจในเรื่องของการออกแบบกระเป่าจากวัสดุธรรมชาติป่านศรนารายณ์ ที่พิจารณาว่าศิลปินนิพนธ์เล่มนี้เป็นประโยชน์ที่จะสามารถสร้างแนวทางในการศึกษาและสร้างสรรค์งานออกแบบผลิตภัณฑ์ได้

ณปภัช เล็กมี

ชื่อเรื่อง	การออกแบบกระเป่าจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาล ของประเทศไทย
ผู้วิจัย	ณปภัช เล็กมี
ประธานที่ปรึกษา กรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์ศุภเดช หิมะมาน รศ.ดร.จิรวัดณ์ พิระสันต์ ดร.ตติยา เทพพิทักษ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศป.บ. สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์, มหาวิทยาลัยนเรศวร
คำสำคัญ	กระเป่าแฟชั่น ป่านศรนารายณ์ การออกแบบ

บทคัดย่อ

ผู้หญิงกับกระเป๋ามักจะเป็นสิ่งที่มาคู่กันเสมอ ซึ่งสามารถบ่งบอกรสนิยม ฐานะและตัวตนของผู้ใช้ได้ แต่รูปแบบของกระเป๋าก็มีมากมายแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับความชอบ การใช้งาน และตามโอกาส ซึ่งผู้วิจัยจึงได้นำวัสดุป่านศรนารายณ์ มาใช้ในการออกแบบเพื่อเป็นการส่งเสริมวัสดุและงานหัตถกรรมของไทย จึงได้นำแนวคิดฤดูกาลของประเทศไทยมาเป็นแรงบันดาลใจในการออกแบบกระเป่าแฟชั่น โดยได้นำสี สัน อารมณ์และความรู้สึกของแต่ละฤดูกาลมาใช้ในการออกแบบ

ซึ่งการวิจัยนี้มีแนวคิดข้อมูลพื้นฐานที่ประกอบไปด้วย หลักการออกแบบ ข้อมูลวัสดุ ป่านศรนารายณ์ ประเภทของกระเป่า และข้อมูลความเชื่อมโยงระหว่างงานออกแบบและแนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย ซึ่งกรอบการวิจัยนี้จะนำไปสู่การกำหนดการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาสู่การวิเคราะห์การออกแบบกระเป่าแฟชั่นตามแนวคิดและแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

จากการค้นคว้าและหาข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุและหลักการออกแบบกระเป่า ซึ่งได้มีแนวคิดจากฤดูกาลของประเทศไทย สู่การออกแบบคอลเล็คชั่นทั้งหมด 3 ชุด (ฤดูร้อน, ฤดูฝน, ฤดูหนาว) ที่จะสามารถบ่งบอกความเป็นธรรมชาติของฤดูกาลและตัววัสดุได้เป็นอย่างดี ด้วยรูปแบบที่เรียบง่ายแต่มีสไตล์ของความเป็นเวคิงวูแมน ที่เหมาะสมกับผู้หญิงยุคใหม่

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดทางการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
ข้อมูลเบื้องต้นของวัสดุ.....	8
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ.....	24
3. วิธีดำเนินงานวิจัย.....	51
ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	51
4. ผลการวิจัย.....	55
ความคิดรวบยอดทางการออกแบบ.....	56
ข้อมูลผู้บริโภคมของกลุ่มเป้าหมาย.....	56
กระบวนการวิเคราะห์ การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจาก.....	
ป้านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย.....	57
ขั้นตอนการออกแบบ.....	72
ขั้นตอนการผลิต.....	78
การนำเสนอผลงาน.....	79

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5. บทสรุป	82
สรุปผลการวิจัย	82
อภิปรายผล	83
ข้อเสนอแนะ	84
บรรณานุกรม	85
ประวัติผู้วิจัย	86

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1. แสดงกรอบการวิจัย.....	4
2. ต้นป่านศรนารายณ์.....	9
3. ใบของป่านศรนารายณ์.....	9
4. วิธีการเก็บใบป่านศรนารายณ์.....	11
5. ผลที่ได้จากการตากแห้งของใบป่านและนำมาฉีกเป็นเส้น.....	12
6. วิธีการดักเปียป่านศรนารายณ์.....	12
7. เส้นป่านที่ยังไม่ได้ดักเปีย.....	14
8. การดักเปีย.....	15
9. การย้อมสีของป่านศรนารายณ์.....	15
10. ป่านศรนารายณ์ที่มีสีสันทวยงาม.....	16
11. งานหัตถกรรมไทย.....	19
12. งานหัตถกรรมไทย.....	19
13. งานหัตถกรรมไทย.....	20
14. หนึ่ง Full grain.....	22
15. หนึ่ง Split.....	22
16. หนึ่ง Lining.....	23
17. หนึ่ง Bonded.....	23
18. แสดงกระเป๋า drawstring bag.....	24
19. แสดงเส้นต่างๆ.....	34
20. แสดงสีวรรณะเดียว.....	36
21. แสดงสีต่างวรรณะ.....	36
22. แสดงสีคู่ตรงข้าม.....	37
23. กระเป๋าทรงรูปแบบต่างๆ.....	40
24. กระเป๋าแบบไม่คงรูป.....	41

สารบัญภาพ (ต่อ)

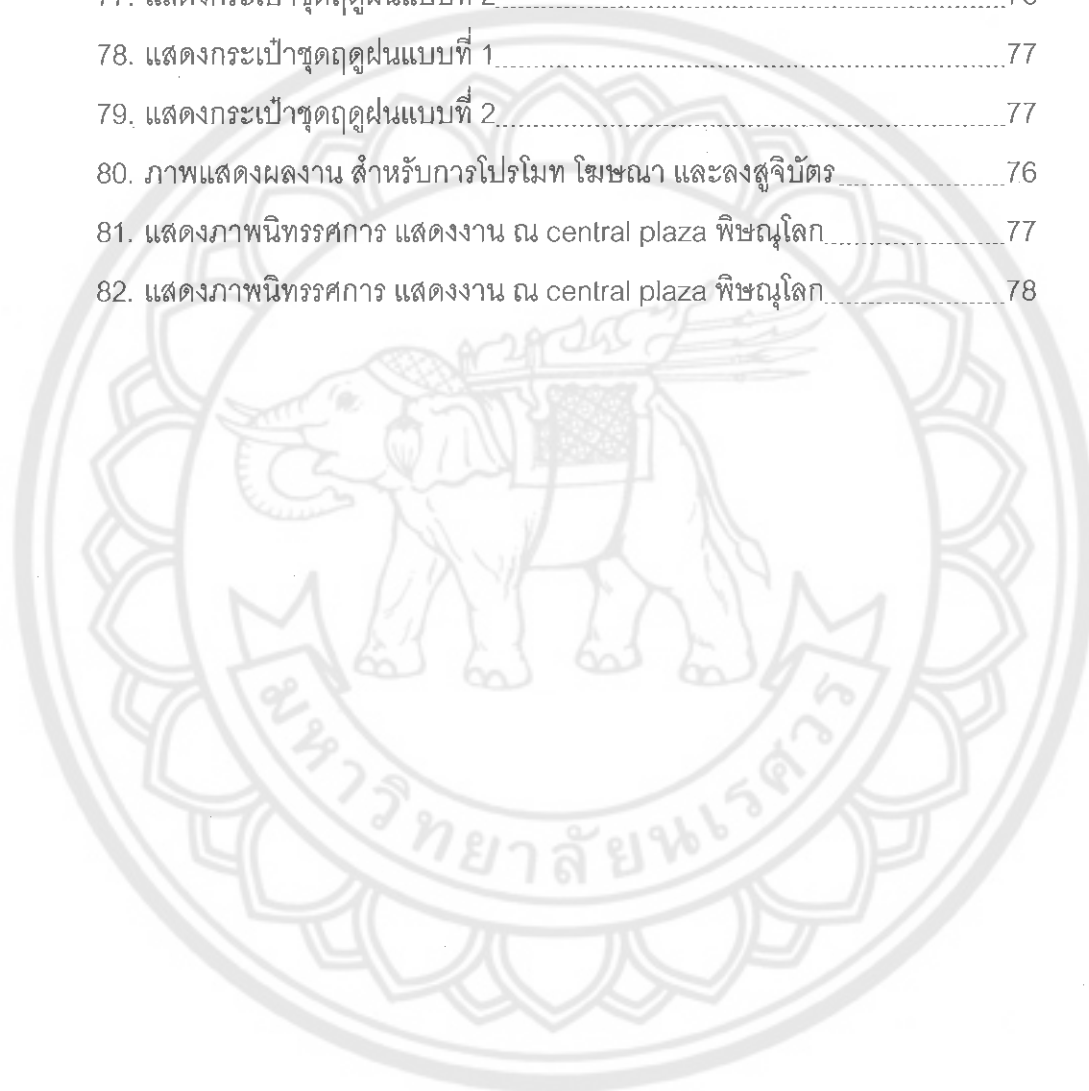
ภาพ	หน้า
25. กระเป๋าแบบกึ่งคงรูป.....	41
26. กระเป๋าแบบกึ่งคงรูป.....	42
27. กระเป๋าแบบ Tote.....	42
28. กระเป๋าแบบ Clush.....	43
29. กระเป๋าแบบ Handhell.....	43
30. กระเป๋าแบบ Bucket.....	44
31. กระเป๋าแบบ Duffel.....	44
32. กระเป๋าแบบ Wristlet.....	45
33. กระเป๋าแบบ Messenger.....	45
34. กระเป๋าแบบ Foldover.....	46
35. กระเป๋าแบบ Satchel.....	46
36. กระเป๋าแบบ Hobo.....	47
37. แสดงบรรยากาศของฤดูร้อน.....	48
38. แสดงบรรยากาศของฤดูฝน.....	49
39. แสดงบรรยากาศของฤดูหนาว.....	50
40. แสดงขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแบบ.....	53
41. แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าชุดฤดูร้อน.....	57
42. แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าชุดฤดูฝน.....	58
43. แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าชุดฤดูหนาว.....	59
44. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 1.....	60
45. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 2.....	60
46. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูฝนแบบที่ 1.....	61
47. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูฝนแบบที่ 2.....	61
48. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 1.....	62
49. แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 2.....	62
50. 10 แสดงแบบร่างของจริงฤดูร้อนแบบที่ 1.....	63

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
51. แสดงตัวต้นแบบฤดูร้อนแบบที่ 1.....	63
52. แสดงแบบร่างของจริงฤดูร้อนแบบที่ 2.....	64
53. แสดงตัวต้นแบบฤดูร้อนแบบที่ 2.....	64
54. แสดงแบบร่างของจริงฤดูฝนแบบที่ 1.....	65
55. แสดงตัวต้นแบบฤดูฝนแบบที่ 1.....	65
56. แสดงแบบร่างของจริงฤดูฝนแบบที่ 2.....	66
57. แสดงตัวต้นแบบฤดูฝนแบบที่ 2.....	66
58. แสดงแบบร่างของจริงฤดูหนาวแบบที่ 1.....	67
59. แสดงตัวต้นแบบฤดูหนาวแบบที่ 1.....	67
60. แสดงแบบร่างของจริงฤดูหนาวแบบที่ 2.....	68
61. แสดงตัวต้นแบบฤดูหนาวแบบที่ 2.....	68
62. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุฤดูร้อนแบบที่ 1.....	69
63. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุฤดูร้อนแบบที่ 1.....	69
64. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุฝนแบบที่ 1.....	70
65. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุฝนแบบที่ 2.....	70
66. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุหนาวแบบที่ 1.....	71
67. แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋ากุหนาวแบบที่ 2.....	71
68. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุฤดูร้อนแบบที่ 1.....	72
69. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุฤดูร้อนแบบที่ 2.....	72
70. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุฝนแบบที่ 1.....	73
71. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุฝนแบบที่ 2.....	73
72. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุหนาวแบบที่ 1.....	74
73. แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋ากุหนาวแบบที่ 2.....	74
74. แสดงกระเป๋าชุดฤดูร้อนแบบที่ 1.....	75
75. แสดงกระเป๋าชุดฤดูร้อนแบบที่ 2.....	75

สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพ	หน้า
76. แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 1.....	76
77. แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 2.....	76
78. แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 1.....	77
79. แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 2.....	77
80. ภาพแสดงผลงาน สำหรับการโปรโมท โฆษณา และลงสูจิบัตร.....	76
81. แสดงภาพนิทรรศการ แสดงงาน ณ central plaza พิษณุโลก.....	77
82. แสดงภาพนิทรรศการ แสดงงาน ณ central plaza พิษณุโลก.....	78

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสังคมปัจจุบันไม่ว่าจะผู้หญิงหรือผู้ชายก็มักจะให้ความสำคัญในเรื่องของแฟชั่นกันมากขึ้นอาจเป็นเพราะได้รับอิทธิพลในด้านแฟชั่นจากสื่อต่างๆจึงทำให้ผู้คนหันมาใส่ใจ สนใจตัวเองให้ดูดี โดดเด่น และน่าสนใจจากผู้คนรอบข้างมากขึ้น การเลือกเสื้อผ้า การแต่งตัวจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก และการเลือกเครื่องประดับ รองเท้า กระเป๋า ก็เช่นกัน ล้วนแต่มีความสำคัญ เพราะเมื่อใส่ทุกอย่างออกแล้วต้องดูดี และดูมีรสนิยมให้มากที่สุดโดยที่ไม่ดูน้อยหรือว่ามากเกินไป แฟชั่นในปัจจุบันในประเทศไทยในยุคนี้ล้วนได้รับอิทธิพลอย่างหลากหลาย กว้างขวาง ผู้คนส่วนใหญ่ล้วนมีความเป็นตัวของตัวเองและมีอิสระทางความคิดจึงไม่แปลกที่การแต่งตัวจะสื่อออกมาให้เห็นถึงตัวตนของแต่ละคน ไม่ว่าจะเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เครื่องประดับ ทุกคนให้ความสนใจกับรายละเอียดเล็กๆน้อยๆในการเลือกสรรสิ่งต่างๆที่เข้ากับรสนิยมของตัวเอง ซึ่งบางกลุ่มไม่สนใจว่าสินค้านั้นจะถูกหรือแพง หรือเป็นของมือสอง เพียงแต่ถูกใจก็เลือกซื้อมาใช้ แต่ก็มีคนบางกลุ่มที่ไม่ได้คำนึงถึงสไตล์อะไร เพียงแค่เป็นของที่มีราคาแพง มียี่ห้อดังๆ หรือว่าใช้ตามบุคคลที่ชื่นชอบ นั่นก็เป็นเพียงเหตุผลเดียวที่ซื้อมาใช้ จึงทำให้มองเห็นว่าในปัจจุบันนี้ผู้คนมีความหลากหลายทางความคิดในการเลือกซื้อของมากขึ้น และการแข่งขันทางแฟชั่นในตลาดก็สูงมากขึ้นเช่นกัน

ในข้อมูลทางเศรษฐกิจได้มีการสำรวจและค้นพบว่าคนไทยในปัจจุบันนิยมที่จะเลือกซื้อกระเป๋าที่เป็นแบรนด์ของเมืองนอกที่เป็นไฮเอนด์ (Hi-end) ราคาแพง เพราะมีความคิดตามสมัยนิยมว่าใช้และจะดูดี และผู้คนชื่นชม และมองว่าสินค้าของประเทศไทยเองนั้นเป็นสินค้าที่เชย ไม่ทันสมัย ซึ่งอาจจะด้วยตัววัสดุที่นำมาจากธรรมชาติและผลิตจากกลุ่มหัตถกรรมแม่บ้านจึงทำให้ในเรื่องของดีไซน์ยังไม่ตอบโจทย์หรือโดดเด่นพอสำหรับคนไทย แต่ทว่าในสายตาของชาวต่างชาตินั้นค่อนข้างที่จะตรงกันข้ามกับความคิดนี้โดยสิ้นเชิง ซึ่งจากผลสำรวจนี้ได้พบว่าชาวต่างชาตินิยมของที่ทำมือ(แฮนด์เมด)หรือของที่ทำจากวัสดุที่แปลกใหม่สำหรับพวกเขา จึงทำให้ในปัจจุบันตลาดหรือกลุ่มลูกค้าของผลิตภัณฑ์นี้ในประเทศไทยจะเป็นชาวต่างชาติเป็นส่วนใหญ่รองลงมาคือนักท่องเที่ยวคนไทยทั่วไป

กระเป่าเป็นตัวเลือกหนึ่งของแฟชั่นที่สำคัญ เพราะการที่เราจะถือกระเป่าสักใบหนึ่งต้องมั่นใจแล้วว่าเข้ากับชุดที่ใส่และเสริมบุคลิกให้ดูดีขึ้น ทำให้ในปัจจุบันกระเป่ามีหลากหลายแบบและหลายหลายแบรนด์ให้เลือกใช้ และก็หลายหลายวัสดุเช่นกัน อย่างที่กล่าวมาข้างต้นว่าจึงทำให้การแข่งขันในธุรกิจแฟชั่นค่อนข้างสูง เพราะฉะนั้นหากต้องการที่จะแตกต่างจึงต้องหาสิ่งใหม่ๆมาเป็นตัวเลือกให้กับผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นกลยุทธ์ทางการตลาด พิธีเซนเตอร์ รูปแบบหรือดีไซน์ และการเลือกใช้วัสดุใหม่ๆที่น่าสนใจ เพราะทุกคนย่อมต้องการเป็นผู้นำทางด้านแฟชั่น ดังนั้นจึงต้องหาสิ่งใหม่ๆและดีมาต่อสู้กับคู่แข่งทางการค้า

ในปัจจุบันวัสดุสำหรับการทำกระเป่ามีมากมายหลากหลายชนิดเช่น ผ้าชนิดต่าง หนังแท้, หนังเทียม, วัสดุจากธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่ายุคนี้เป็นยุคที่ผู้คนหันมารักธรรมชาติและรักธรรมชาติกันมากขึ้น ซึ่งก็มีการผลิตกระเป่าผ้าลดโลกร้อนขึ้นมาใช้แทนการใช้ถุงพลาสติก เป็นต้น ผู้วิจัยคิดว่ากระเป่าที่ทำจากวัสดุธรรมชาติมีความน่าสนใจเป็นอย่างมาก เพราะนอกจากจะเป็นการนำทรัพยากรทางธรรมชาติมาแปรรูปแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้คนรู้จักและเลือกใช้สินค้าที่มาจากธรรมชาติมากขึ้นด้วย เนื่องจากในปัจจุบันคนไทยนิยมที่จะใช้ผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศไม่ว่าด้วยเหตุผลใดก็ตาม ผู้วิจัยจึงต้องการให้คนไทยหันกลับมาบริโภคสินค้าที่ผลิตจากในประเทศไทยด้วยวัสดุธรรมชาติ และมีมือในการทำและพัฒนาของคนไทย ซึ่งน่าจะเป็นเหตุให้วงการแฟชั่นของไทยมีความพัฒนามากยิ่งขึ้น

หัตถกรรมไทย หมายถึงสิ่งที่สร้างขึ้นด้วยฝีมือมนุษย์ หรือกระบวนการผลิตสิ่งของด้วยมือที่ใช้แรงงานฝีมือเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต วัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์โดยเฉพาะ มนุษย์ได้คิดประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ขึ้นมาเพื่อสนองความจำเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยอาศัยแรงงานจากมือของตน ดัดแปลงวัตถุดิบที่มีอยู่ในธรรมชาติใกล้ตัว เพื่อให้มีรูปร่าง ประโยชน์ใช้สอยได้เหมาะสม จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานหัตถกรรม เมื่อมีการผลิตซ้ำๆ กันมากจนเกิดความชำนาญ และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง มีการใช้เทคโนโลยีที่คิดค้นขึ้นตามความก้าวหน้าของยุคสมัยนั้นๆ มาพัฒนากระบวนการผลิตหัตถกรรมให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตลาดจนการปรุงแต่งความงามของศิลปะในงานหัตถกรรมเพื่อสนองความต้องการทางจิต ใจ และคตินิยมความเชื่อ รวมทั้งประโยชน์ใช้สอยให้สอดคล้องกัน งานหัตถกรรมจึงกลายเป็นศูนย์รวมของสหวิทยาการศาสตร์ต่างๆ ที่มีคุณค่าทางศิลปะ วิทยาศาสตร์ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ สืบทอดเป็นมรดกของคนในชาติไทย (โครงการ หัตถกรรมไทย ฝีมือไทย สู่อุตสาหกรรมโลก.2553,ออนไลน์)

และวัสดุที่ผู้วิจัยเห็นสมควรในการนำมาออกแบบกระเป๋าคือ ป่านศรนารายณ์ เพราะว่ามีคุณสมบัติที่ดี ให้เส้นใยจากใบที่จัดอยู่ในประเภทพืชเส้นใยแข็งส่วนใหญ่จึงใช้ในการผลิตเชือกขนาดใหญ่ใช้ลากจูงเรือ และใช้ในวงการก่อสร้าง ท่อผ้ารองพรม พรม และงานหัตถกรรมต่าง ๆ มีความแข็งแรงทนทานมาก ซึ่งในปัจจุบันก็ได้มีการทำหมวก กระเป๋า รองเท้า จากป่านศรนารายณ์ ซึ่งได้มีการยอมรับหลากหลายทำให้ตัววัสดุมีความน่าสนใจ จึงต้องการที่จะพัฒนารูปแบบให้ดูทันสมัย เพื่อที่จะให้คนสมัยใหม่หันมาใช้กระเป๋าที่มาจากวัสดุธรรมชาติมากขึ้น เพราะขึ้นว่าเป็นงานที่มาจากวัสดุธรรมชาติวิญญู่น หรือคนรุ่นใหม่จะมองว่าเซย หรือไม่สวย จึงต้องการที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติในการเลือกซื้อของคนไทยให้หันมาสนใจมากขึ้น เพราะในปัจจุบันสินค้าประเภทนี้จะได้รับความสนใจจากชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก อาจเป็นเพราะชาวต่างชาติให้ความสนใจกับผลิตภัณฑ์ที่มาจากวัสดุที่แปลกใหม่ คุณค่าของการผลิตมากกว่ายี่ห้อหรือราคาก็เป็นได้

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการออกแบบกระเป๋าโดยมีป่านศรนารายณ์เป็นวัสดุหลักในการผลิต โดยมีแนวคิดมาจากฤดูกาลของประเทศไทยซึ่งก็คือเป็นการนำเอาเอกลักษณ์ทางธรรมชาติของทุกฤดูกาลทั้ง 3 ฤดู (ร้อน, ฝน, หนาว) ซึ่งก็ได้นำเอาอารมณ์ ความรู้สึก สี สัน รูปแบบต่างๆของแต่ละฤดูมาใช้ในการออกแบบ เนื่องจากประเทศไทยอยู่เขตร้อนจึงมีสภาพอากาศที่ค่อนข้างแตกต่างจากประเทศอื่นๆ จึงมีเอกลักษณ์เฉพาะที่ไม่เหมือนใคร และด้วยตัวผลิตภัณฑ์ที่เป็นงานหัตถกรรมไทย จึงค่อนข้างที่จะผสมผสานกันอย่างลงตัว ซึ่งได้กำหนดแนวทางของฤดูกาลโดยใช้สภาพอากาศในแต่ละฤดูกาลเป็นหลัก มีรูปแบบของลวดลายหรือรูปทรงที่สื่อถึงฤดูนั้นๆอย่างชัดเจน หรือแม้กระทั่งรูปแบบของตัวกระเป๋าเองก็จะมีชัดเจนด้วย โดยภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่จะออกมานั้นค่อนข้างจะสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึก ของธรรมชาติ ฤดูกาล และมีความแปลกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์กระเป๋าในปัจจุบัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัสดุปานศรนารายณ์ในการออกแบบและผลิตกระเป๋า
2. เพื่อพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับกระเป๋าที่ผลิตจากวัสดุปานศรนารายณ์

กรอบแนวคิดทางการวิจัย

กรอบแนวคิดในการดำเนินงานวิจัย การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากปานศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย มีกรอบแนวคิดดังนี้

ภาพ 1.1 แสดงกรอบการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งนักวิจัยในที่นี้คือ นิสิตภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมุ่งหวังว่าผลงานวิจัยจะทำให้เกิดการออกแบบกระเป๋าจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- ศึกษาความเป็นมาและวิธีการแปรรูปของป่านศรนารายณ์
- ศึกษาฤดูกาลในประเทศไทย
- ศึกษางานหัตถกรรมไทย
- ศึกษากระบวนการออกแบบและผลิตกระเป๋า

ขอบเขตด้านระยะเวลา

- การวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม 2558 – เดือนเมษายน 2558

ขอบเขตด้านประชากร

กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากร ได้แก่ ผู้หญิงวัยทำงาน
- กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้หญิงวัยทำงานตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 23-28

ปีที่ขึ้นขอบแพ้น

ขอบเขตด้านกระบวนการผลิต

การออกแบบกระเป๋าจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวมข้อมูลในส่วนต่างๆ และสามารถปฏิบัติการออกแบบได้ดังนี้

1) ด้านการออกแบบ

- ความสวยงามทันสมัย
- ความทนทานของวัสดุ
- ความเข้ากันได้ของวัสดุหลักและวัสดุอื่น

2) ด้านหน้าที่ใช้สอย

- เป็นกระเป๋าที่สามารถเข้ากับเสื้อผ้าได้ง่าย
- มีความสะดวกในการใช้งาน

3) ด้านวัสดุ

- มีความแข็งแรง ทนทาน
- มีความสวยงาม และตัดเย็บอย่างเรียบร้อย และได้มาตรฐาน
- มีการนำวัสดุอื่นเข้ามาใช้อย่างลงตัว

ขอบเขตด้านการสร้างงาน

ขอบเขตด้านการสร้างงานการออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากป่านศรนารายณ์ ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ชุด ดังนี้

- กระเป๋าที่มีแนวคิดมาจากฤดูร้อน	2	ใบ
- กระเป๋าที่มีแนวคิดมาจากฤดูฝน	2	ใบ
- กระเป๋าที่มีแนวคิดมาจากฤดูหนาว	2	ใบ

ขอบเขตด้านความพึงพอใจ

- รูปแบบมีความสวยงาม ทันสมัย
- ความลงตัวของการออกแบบ
- มีความสะดวกสบายในการใช้งาน
- มีความทนทาน แข็งแรง
- มีการผลิตที่ได้มาตรฐานและเรียบร้อย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- ได้รับความรู้เกี่ยวกับป่านศรนารายณ์และงานหัตถกรรมท้องถิ่นของไทยเป็นอย่างดี
- ได้พัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์กระเป๋าเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับป่านศรนารายณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

1. การออกแบบ หมายถึง การกำหนดรูปแบบของกระเป๋าจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย
2. กระเป๋าแฟชั่น หมายถึง เครื่องประดับของคนสมัยใหม่ ที่สามารถเพิ่มความโดดเด่นให้กับผู้ใช้ได้
3. ป่านศรนารายณ์ หมายถึง พืชใบเลี้ยงเดี่ยว ให้เส้นใยจากใบที่จัดอยู่ในประเภทพืชเส้นใยแข็งส่วนใหญ่จึงใช้ในการผลิตเชือกขนาดใหญ่ใช้ลากจูงเรือ และใช้ในวงการก่อสร้าง ใช้ทำที่ขัดหรือลูกบัพ (buff) ขัดโลหะ เช่น ซ้อนส้อมตลอดจนใช้ทอผ้ารองพรม พรม และงาน

หัตถกรรมต่าง ๆ ต้นป่านศรนารายณ์เมื่อยังเล็กจะมีลักษณะคล้ายต้นสับปะรด แต่เมื่อเจริญเติบโตจะมีขนาดใหญ่กว่าต้นสับปะรดมาก มีปลุกกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปเป็นไม้ประดับและรั้วบ้าน บางท้องถิ่นปลูกเพื่อใช้ประดิษฐ์สิ่งของในครอบครัว เช่น แล่ปิดยุง หมวกและกระเป๋าถือ เป็นต้น

4. ฤดูกาลของประเทศไทย หมายถึง สภาพอากาศ สีต้น ความรู้สึก ของฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว

5. ผู้บริโภค หมายถึง ผู้หญิงวัยทำงานตอนต้น อายุ 23-28 ปี ที่ชื่นชอบในการแต่งตัว

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารหรือการทบทวนการพัฒนาและการออกแบบ ก็เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดสำหรับการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวัสดุ

- ป่านศรนารายณ์
- งานหัตถกรรมไทย
- ผนัง

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

- ความเป็นมาและความสำคัญของกระเป๋า
- พื้นฐานและส่วนประกอบสำหรับการออกแบบ
- ฤดูกาลของประเทศไทย

1. ข้อมูลเบื้องต้นของวัสดุ

1.1. ป่านศรนารายณ์

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Agave sisalana* ตระกูล Agavecae

- แหล่งกำเนิดป่านศรนารายณ์ ประเทศเม็กซิโก
- แหล่งปลูกป่านศรนารายณ์ ในประเทศไทย อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประเทศไทยนำมาปลูก เมื่อปี 2505 ที่สถานีทดลองพืชไร่นานสูง อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา
- มีระบบรากฝอย (fibrous root system) รากเจริญแผ่กว้างในแนวผิวดิน
- ลำต้นสั้น หนา ปล้องถี่ มี rhizome ที่เกิดจากตาตรงมุมใบของลำต้นใต้ผิวดิน เจริญในแนวผิวดิน ห่างจากต้นแม่ไปประมาณ 2 เมตร และมีหน่อ (sucker) เกิดขึ้น
- ใบเป็นใบเดี่ยว (simple leaf) เกิดเป็นพุ่มแฉ่ (rosette) เวียนรอบลำต้น (spiral) อย่างหนาแน่น มี phyllotaxy 5/34 มีรูปร่างแคบเรียวยาว (linear - lanceolate leaf) สีเขียวเข้ม มีไข (waxy bloom) คลุมตลอดใบ ปลายใบมีหนามแข็งสีดำ เรียกว่า lignified spine

ภาพประกอบที่ 2.1 ต้นป่านศรนารายณ์

ภาพประกอบที่ 2.2 ใบของป่านศรนารายณ์

ป่านศรนารายณ์มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่าอะกาเว ไชซาลานา (*Agave sisalana* Perr.) เป็นพืชที่อยู่ในตระกูลอะกาเวซีอี (Agaveceae) ใบป่านศรนารายณ์มีสีเขียว แตกจากลำต้นแผ่กว้างออกไปรอบโคนต้น ใบยาวประมาณ ๑.๒๐ เมตร ปลายใบเรียวเล็กจนถึงปลายสุดมีหนามแข็งแหลมอยู่ ๑ อัน ผิวนอกของใบมีซี่มีงหรือไขคลุมอยู่ทั่วทำให้ไม่เปียกน้ำ การออกดอกของต้นป่านขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศและการตัดใบโดยปกติเมื่อป่านศรนารายณ์อายุ ๘ ปี จะออกดอก แต่แทบไม่พบเห็นเมล็ดพันธุ์ แต่เกิดเป็นต้นอ่อน (bulbil) จากก้านดอกย่อย ไม่ได้เกิดจากเมล็ด เมื่อโตเต็มที่ต้นอ่อนจะหลุดออกจากก้าน (ประมาณ ๕-๖ เดือน) ตกลงมาที่พื้นดินแล้วเจริญเติบโตต่อไปเอง ถ้าเราจะใช้ปลูก ต้องนำไปเพาะชำให้โตดีเสียก่อนจึงจะได้ผลดี ซึ่งใช้เวลาเพาะชำ ๖ เดือน หรือจนมีความสูงประมาณ ๓๐ เซนติเมตรเป็นอย่างน้อย หลังจากที่ต้นป่านออกดอกแล้วก็จะตาย โดยหาเมล็ดสำหรับสืบพันธุ์ได้ยาก

ป่านศรนารายณ์ เป็นพืชใบเลี้ยงเดี่ยว ให้เส้นใยจากใบที่จัดอยู่ในประเภทพืชเส้นใยแข็งส่วนใหญ่จึงใช้ในการผลิตเชือกขนาดใหญ่ใช้ลากจูงเรือ และใช้ในวงการก่อสร้าง ใช้ทำที่ขัดหรือลูกบัพ (buff) ขัดโลหะ เช่น ข้อนล้อมตลอดจนใช้ทอผ้ารองพรม พรม และงานหัตถกรรมต่าง ๆ ต้นป่านศรนารายณ์เมื่อยังเล็กจะมีลักษณะคล้ายต้นสับปะรด แต่เมื่อเจริญเติบโตจะมีขนาดใหญ่กว่าต้นสับปะรดมาก มีปลูกกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปเป็นไม้ประดับและรั้วบ้าน บางท้องถิ่นปลูกเพื่อใช้ประดิษฐ์สิ่งของในครอบครัว เช่น แล่ปิดยุ้ง หมวกและกระเป่าถือ เป็นต้น

พืชชนิดนี้มีความทนทานต่อสภาวะอากาศที่แห้งแล้ง ต้องการแสงแดดจัด สามารถเจริญเติบโตได้ในที่ดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ต้องการปุ๋ยน้อย ต้องการการดูแลเอาใจใส่มาก ในระยะเริ่มต้นปลูกที่ยังตั้งตัวไม่ได้เท่านั้น หลังจากอายุประมาณ ๒-๓ ปี ก็เจริญเติบโตเต็มที่ที่สามารถตัดใบมาใช้ประโยชน์ได้ ในการปลูกครั้งหนึ่งนั้นต้นป่านศรนารายณ์จะมีอายุยืนนานสามารถตัดใบไปได้จนกว่ามันจะตาย ซึ่งมีระยะประมาณ ๘-๑๐ ปี จึงปลูกใหม่ โดยใช้หน่อ (sucker) ที่เกิดจากลำต้นใต้ดิน (ต้นแม่) ซึ่งนำไปใช้ปลูกต่อไปได้เช่นเดียวกับสับปะรด โดยให้ระยะระหว่างแถว ประมาณ ๑-๒ เมตร และระหว่างต้น ๕๐-๘๐ เซนติเมตร นอกจากนั้นสามารถใช้ต้นอ่อนที่เกิดที่ซอดอก ดังกล่าวไว้แล้ว

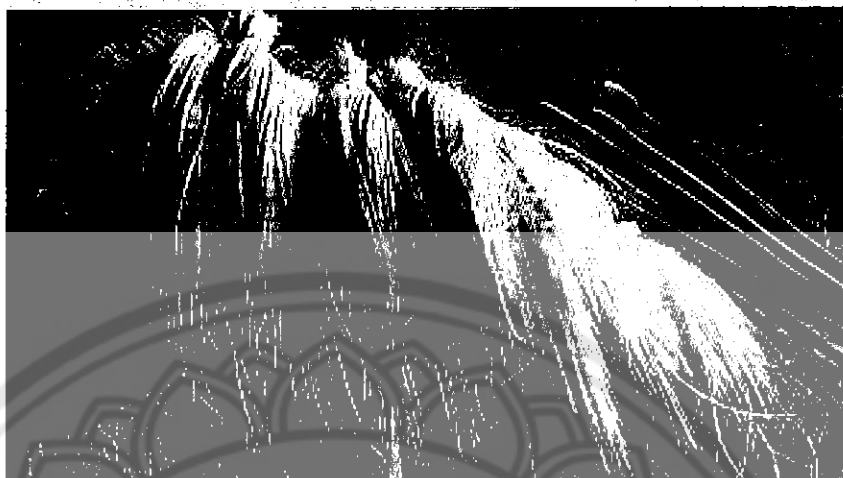
การตัดใบป่าน เป็นงานค่อนข้างยากต้องใช้แรงงานและความชำนาญ นิยมใช้มีดที่มีด้ามไม้กว้าง ๓ เซนติเมตร ยาว ๑๘ เซนติเมตร ตัดใบป่านจรดลำต้น แล้วตัดหนามแหลมที่ปลายยอด วิธีแยกเส้นใยที่ทำกันในประเทศไทยสมัยเริ่มแรกนั้น กระทำโดยวิธีแซ่หมักใบป่านให้เน่าเปื่อยเสียก่อน แล้วจึงนำมาทุบให้แหลก แล้วลั่นหรือเขย่าให้เปลือกหลุด นำไปล้างน้ำให้สะอาด แล้วนำไปผึ่งแดดให้แห้ง ได้มีการพัฒนาแยกเส้นใยเสียใหม่ เรียกว่า วิธีขูดป่านสดซึ่งอาจใช้เครื่อง

หรือชูดด้วยมือก็ได้ ในการชูดด้วยมือโดยไม่ต้องอาศัยเครื่อง จะชูดได้ประมาณวันละ ๒-๓ กิโลกรัม โดยผ่าใบป่านตามยาวของใบออกเป็นชิ้นเล็ก ๆ กว้างประมาณ ๑-๒ นิ้ว (๒.๕-๕.๐ เซนติเมตร) แล้วจึงนำไปตั้งผ่านใบมีดที่ทำด้วยเหล็กหรือไม้ลวกที่มีความคม ๒ ใบ ที่วางชิดกันพอให้ส่วนหนาของใบป่านผ่านได้ ตั้งใบป่านไปตามความยาวของใบผ่านใบมีดนี้หลาย ๆ ครั้ง จนกว่าเปลือกจะลอกหมด ก่อนนำไปทำเครื่องหัตถกรรม นำเส้นใยตากแดดให้แห้งประมาณ ๒ วัน อย่าให้ถูกแดดจัดเกินไป เพราะจะทำให้สีของเส้นใยซีดลง ย้อมสีและฝึกลมให้แห้ง แยกป่านที่ชูดได้ ๕-๑๐ เส้น พื้นเป็นเกลียวหรือถักเป็นเปียจาก นั้นจึงถักเป็นกระเป่า เย็บเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบต่าง ๆ

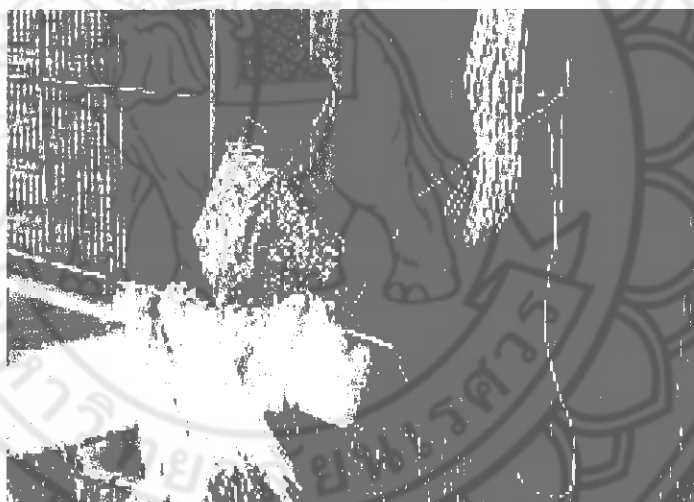
ปริมาณหรือน้ำหนักของเส้นใยที่จะได้จากป่านนั้น จากการทดลองของงานปอและพืชเส้นใย กองอุตสาหกรรมสิ่งทอ ปรากฏว่าน้ำหนักใบป่านสด ๑๐๐ กิโลกรัม จะให้เส้นใย ๒.๕-๓.๐ กิโลกรัม ใบป่านสด ๒๕๐ ใบ จะหนักประมาณ ๑๐๐ กิโลกรัม ในเนื้อที่ ๑ ไร่ กสิกรอาจผลิตเส้นใยป่านได้ ๖๐-๘๐ กิโลกรัม โดยขายได้กิโลกรัมละ ๑๐-๑๖ บาท ในกรณีใบสดขายตันละประมาณ ๒๐๐ บาท ใน ๑ ไร่ จะได้ใบป่านสดประมาณ ๕ ตันต่อไร่

ภาพประกอบที่ 2.3 วิธีการเก็บใบป่านครนารายณ์

ภาพประกอบที่ 2.4 ผลที่ได้จากการตากแห้งของใบป่านและนำมาฉีกเป็นเส้น

ภาพประกอบที่ 2.5 วิธีการถักเปียป่านศรนารายณ์

ซึ่งแหล่งผลิตและแปรรูปแหล่งหลักของประเทศไทยอยู่ที่หมู่บ้านหูกะพง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งปัจจุบันมีกลุ่มงานหัตถกรรมที่เป็นชาวบ้านกว่าหลายร้อยหลังคาเรือนเพื่อทำกระเป่า รองเท้า หมวก และผลิตภัณฑ์อื่นๆอีกมากมาย

หมู่บ้านหูกะพง ตั้งอยู่ในท้องที่ตำบลเขาใหญ่ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรีเป็นหมู่บ้านสหกรณ์ตัวอย่างในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นโครงการพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ องค์ปัจจุบันศูนย์สาธิตสหกรณ์โครงการหูกะพง เป็นหน่วยงานราชการ สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ให้คำแนะนำ และส่งเสริมสหกรณ์การเกษตรหูกะพง จำกัด งานสาธิตและทดลองการเกษตร งานจัด

ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม งานชลประทาน งานส่งเสริมการเกษตร และงานด้านประชาสัมพันธ์ เมื่อปี 2515 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ พร้อมด้วยสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยี่ยมเยียนสมาชิกในหมู่บ้านสหกรณ์หุบกะพง ทรงแนะนำให้แม่บ้านนำป่านศรนารายณ์มาใช้ประโยชน์ในด้านการจักสาน เป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยใช้เวลารว่างหลังจากเลิกงานด้านการเกษตรแล้ว เพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวเกษตรกรอีกทางหนึ่ง โดยมีสมาคมสตรีธุรกิจ และวิชาชีพแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ให้ความรู้ และฝึกทักษะให้แก่แม่บ้านสหกรณ์ด้วย วิธีการใช้เส้นใยป่านศรนารายณ์ทำเป็นผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ เพื่อจำหน่ายที่ศูนย์รวบรวมผลิตภัณฑ์ป่านศรนารายณ์ ในหมู่บ้านสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง

ปี 2524 สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงริบงานจักสานป่านศรนารายณ์ของแม่บ้านสหกรณ์หุบกะพง เข้าไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ และได้เพิ่มจำนวนพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์ป่านศรนารายณ์ จนทำให้เป็นที่รู้จักของคนทั่วไป และเป็นที่ต้องการของตลาด ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

ประโยชน์และความสำคัญ

1. โรงงานอุตสาหกรรม ใช้ทำเชือก ถู กระจับปี่ กระจับปี่ ผ้าปูพรม เยื่อกระดาษชนิดต่าง ๆ เครื่องโลหะที่ชุบโครเมียม เช่น ข้อนล้อรถ กันชนรถยนต์ โลหะสแตนเลส
2. อุตสาหกรรมในครัวเรือน กลุ่มสตรีสหกรณ์การเกษตรหุบกะพง ใช้ประดิษฐ์จักสานชนิดต่าง ๆ เช่น หมวก กระจับปี่ รองเท้า เข็มขัด ฯลฯ
3. เกษตรกรรม เนื้อเยื่อจากป่านศรนารายณ์ ประโยชน์ทำปุ๋ยหมักเพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์
4. ยาปฏิชีวนะ สารจากการสกัดและนำไปหมักใช้เป็นยาปฏิชีวนะ และรักษาโรคได้หลายชนิด

การปลูกป่านศรนารายณ์

การปลูก ปลูกเป็นแถวระยะห่างต้น 1 เมตร และระหว่างแถว 1 เมตร เพื่อสะดวกแก่การตัดใบ ซึ่งจะกางเหยียดเมื่อต้นโต และประมาณ 45 องศา ในหนึ่งไร่ปลูกได้ 1,600 ต้น ใช้เวลาประมาณ 2 ปีครึ่ง จึงจะเริ่มตัดได้

ผลผลิตในเส้นใย

- หลังจากปลูกประมาณ 2 ปี ป่านต้นหนึ่งจะผลิใบได้ประมาณ 30 ใบ หรือไร่ละ 48,000 ใบต่อปี
- ใบป่านยาว 1 เมตร มีน้ำหนักเฉลี่ย 0.4 กิโลกรัม จากการทดสอบริดเส้นใย

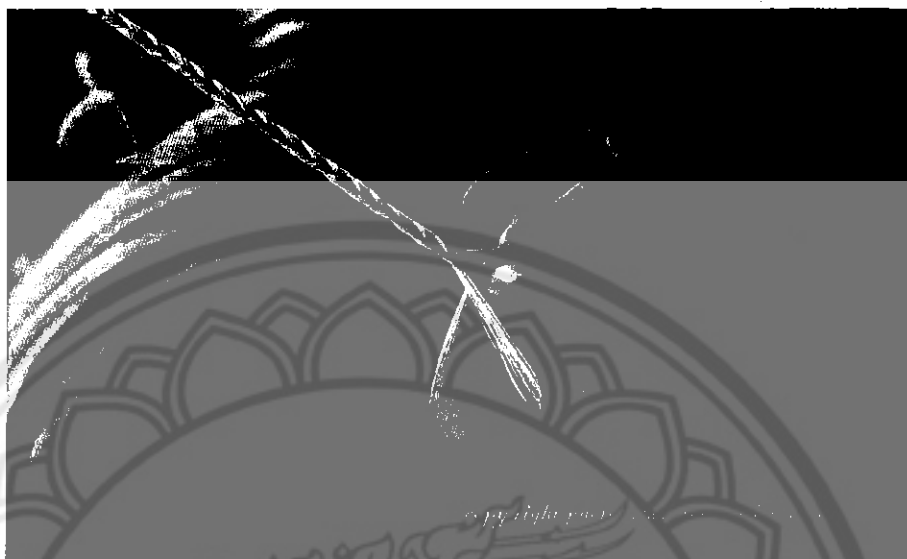
- ใบป่านที่ยาว 1 เมตร จำนวน 100 ใบ จะได้เส้นใยตากแห้งสุทธิเฉลี่ยประมาณ 2.2 กิโลกรัม ในเนื้อที่ 1 ไร่ (48,000 ใบ) จะได้เส้นใยสุทธิคำนวณเป็นน้ำหนักประมาณ 1,056 กิโลกรัม
- ใบป่าน 150/1 กก.
- เส้นใยป่าน 1 กก. สามารถถักเปียได้ 250-300 เมตร
- เปีย 100 เมตร สามารถทำหมวกใบใหญ่ได้ 2 ใบ, หมวกใบเล็กได้ 3 ใบ, กระเป๋าจิวได้ 20 ใบ

การแปรรูป

- ป่านศรนารายณ์ เส้นใยทำการแปรรูปได้หลายวิธี แต่ละวิธีจะได้เส้นใยที่มีคุณภาพแตกต่างกัน เส้นใยที่ได้จากการแปรรูป ในโรงงานอุตสาหกรรม จะนำไปจำหน่ายในโรงงาน ส่วนการแปรรูปด้วยมือ จะนำไปใช้ประโยชน์ในด้านงานหัตถกรรม ในรูปของผลิตภัณฑ์ป่านศรนารายณ์
- เส้นใยป่านศรนารายณ์ควรเก็บรักษาไว้ไม่ให้ถูกความชื้น หากถูกความชื้นจะขึ้นรา ทำให้เป็นจุดสีดำ
- การย้อมสีป่านศรนารายณ์ เป็นการทำให้ป่านเกิดสีลึบชนิดต่าง ๆ มากมายตามความต้องการเพื่อนำไปใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ ตามความต้องการ ในการย้อมสีป่านศรนารายณ์ที่ถูกต้อง จะทำให้ได้ป่านสีสวยและสีติดทนนาน
(<http://webhost.cpd.go.th/hubkapong/pan.html>)

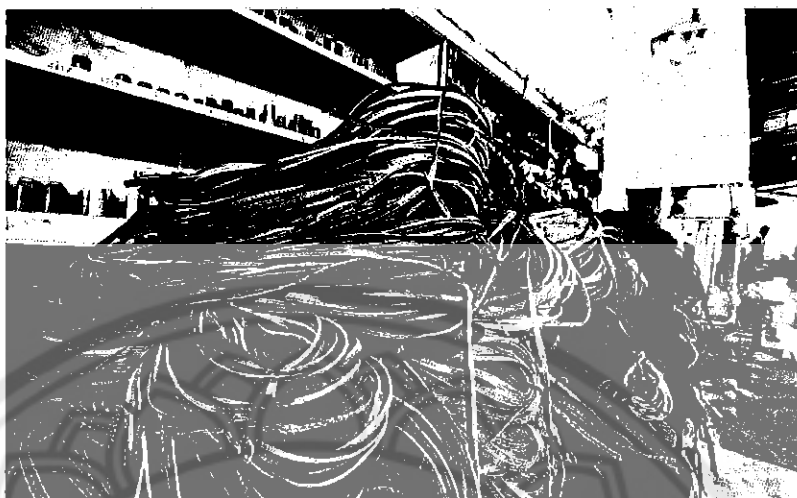
ภาพประกอบที่ 2.6 เส้นป่านที่ยังไม่ได้ถักเปีย

ภาพประกอบที่ 2.7 การตักเปีย

ภาพประกอบที่ 2.8 การข้อมสีของปานครนารายณ์

ภาพประกอบที่ 2.9 ปานศรณารายณ์ที่มีสีด้นสวยงาม

1.2 งานหัตถกรรมไทย

ความหมายของงานหัตถกรรมไทย

หัตถกรรมไทย หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นด้วยฝีมือมนุษย์ หรือกระบวนการผลิต
 สิ่งของด้วยมือ ที่ใช้แรงงานฝีมือเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต วัตถุประสงค์เพื่อการใช้ประโยชน์
 โดยเฉพาะ มนุษย์ได้คิดประดิษฐ์เครื่องมือ เครื่องใช้ขึ้นมาเพื่อสนองความจำเป็นพื้นฐานในการ
 ดำเนินชีวิตประจำวัน โดยอาศัยแรงงานจากมือของตน ดัดแปลงวัตถุดิบที่มีอยู่ในธรรมชาติใกล้ตัว
 เพื่อให้มีรูปร่างประโยชน์ใช้สอยได้เหมาะสม จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างงานหัตถกรรม เมื่อมี
 การผลิตซ้ำๆ กันมากจนเกิดความชำนาญ และถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่ง มีการใช้
 เทคโนโลยีที่คิดค้นขึ้นตามความก้าวหน้าของยุคสมัยนั้นๆ มาพัฒนากระบวนการผลิตหัตถกรรมให้
 มีคุณภาพได้มาตรฐาน ตลาดจนการปรุงแต่งความงามของศิลปะในงานหัตถกรรมเพื่อสนองความ
 ต้องการทางจิต ใจ และคตินิยมความเชื่อ รวมทั้งประโยชน์ใช้สอยให้สอดคล้องกัน งานหัตถกรรม
 จึงกลายเป็นศูนย์รวมของสหวิทยาการศาสตร์ต่างๆ ที่มีคุณค่าทางศิลปะ วิทยาศาสตร์ สังคม
 ศาสตร์ และวัฒนธรรม เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติ สืบทอดเป็นมรดกของคนในชาติไทย (โครงการ
 หัตถกรรมไทย ฝีมือไทย สู่อุตสาหกรรมโลก.2553.ออนไลน์)

ศิลปหัตถกรรม มีความหมายสำคัญ เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่
 เกิดจนตาย เนื่องจากชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ต้องสัมพันธ์เกี่ยวกับ สิ่งของ เครื่องใช้ ซึ่งเป็น
 ประดิษฐกรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นมาเพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อมต่างๆ งาน
 หัตถกรรม จึงเป็นดังกระจกที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละยุคสมัย เป็น
 ตัวบอกเล่าประวัติศาสตร์ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ในกลุ่มชนต่างๆ คุณค่าของ
 ศิลปหัตถกรรม จึงแบ่งออกได้ดังนี้

1. ด้านประโยชน์ใช้สอย สร้างขึ้นบนพื้นฐานการดำรงชีวิต เพื่อตอบสนองความต้องการ
 เพื่ออำนวยความสะดวกสบายทางกายภาพหรือเพื่อแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิต
2. ด้านความเชื่อและค่านิยม งานศิลปหัตถกรรม แต่เดิมนั้นผู้สร้างและผู้ใช้เป็นคนเดียวกัน
 คือสร้างขึ้นมาเพื่อใช้งานเอง การที่ผู้สร้างจะมีค่านิยมและความเชื่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด อย่งไรก็
 ย่อมจะถ่ายทอดสู่งานที่ตนสร้างด้วยความรู้สึกนึกคิดของตน โดยมีแบบแผนของกลุ่มวัฒนธรรมที่
 ดำรงอยู่เป็นตัวหล่อหลอม งานศิลปหัตถกรรมจึงสะท้อนความเชื่อ ค่านิยม ของผู้สร้าง
3. คุณค่าทางด้านประวัติศาสตร์ และโบราณคดี เนื่องจากงานศิลปหัตถกรรมเป็นสิ่งที่
 มนุษย์สร้างขึ้นอย่างมีจุดประสงค์ และเป็นสิ่งที่สืบทอดกันมาแต่ในอดีตได้เป็นอย่างดีในฐานะ
 ข้อมูลหลักฐานที่เป็นรูปธรรมทางประวัติศาสตร์ และโบราณคดี

4. คุณค่าทางด้านความเป็นเอกลักษณ์ของสังคมวัฒนธรรม งานศิลปะหัตถกรรมเกิดขึ้น ภายใต้ความแตกต่างทางสภาพแวดล้อม ฐานทรัพยากร ประเพณี คติความเชื่อ ที่หล่อหลอมเกิด เป็นแบบแผนวัฒนธรรมเฉพาะกลุ่ม

5. คุณค่าทางด้านความงาม การสร้างงานศิลปะหัตถกรรมย่อมประกอบขึ้นด้วยความ ต้องการทางประโยชน์ใช้สอย แต่ผู้สร้างก็ได้พิจารณารูปทรงที่เหมาะสมและความงามที่นำใช้สอย ประกอบไปด้วยได้แสดงออกผ่านทางรูปทรง โครงสร้าง ลวดลาย วัสดุและฝีมืออันวิจิตร ประณีต

6. คุณค่าทางด้านเศรษฐกิจ ด้วยการผลิตสินค้าและของที่ระลึกจากการท่องเที่ยว เป็นตัว สร้างรายได้ให้แก่ท้องถิ่น จนถึงการสร้างรายได้โดยการส่งออกต่างประเทศ

วิวัฒนาการของงานหัตถกรรมไทย

ศิลปวัฒนธรรมไทยนั้นมีวิวัฒนาการไปตามสภาพการณ์ของสังคมที่แวดล้อม ในที่นี้ได้ ศึกษาวิวัฒนาการของศิลปะหัตถกรรมผ่านทางงานศิลปะหัตถกรรม 3 ประเภท คือ เครื่องปั้นดินเผา เครื่องจักสาน และดอกไม้ประดิษฐ์ ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากการวิจัย พบว่า ศิลปะหัตถกรรมมีวิวัฒนาการแบ่งเป็น 6 ช่วง ดังนี้ คือ

1. สมัยแห่งการสืบทอดความรู้เรื่องของอยุธยา งานด้านศิลปะหัตถกรรมได้มีการขยายตัว เจริญก้าวหน้าและมีลักษณะเฉพาะตัวมากขึ้น มิใช่เป็นการเลียนแบบอยุธยาแต่เพียงอย่างเดียว

2. สมัยแห่งการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ 4 และ 5 ได้มีการรับแนวคิดแบบตะวันตก การรับอิทธิพลตะวันตกนี้ได้มีผลต่องานทางด้านศิลปะหัตถกรรม ทั้งโดยทางตรงและทางอ้อม

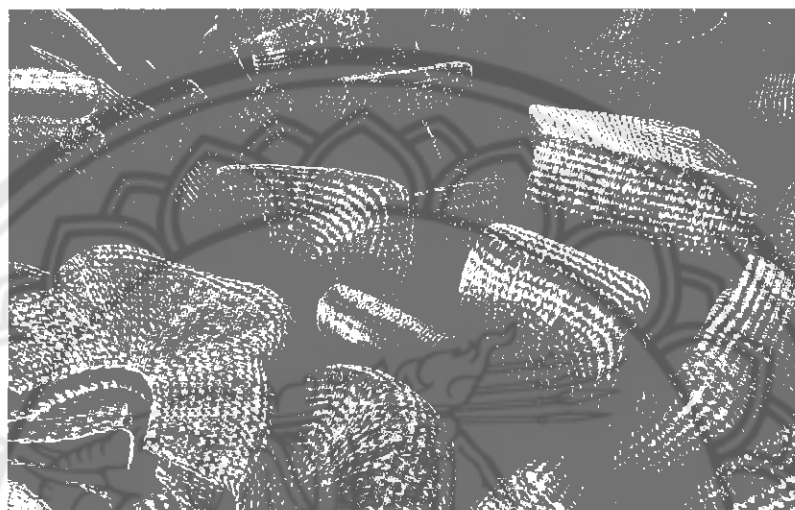
3. สมัยแห่งการสร้างเอกลักษณ์ไทยและพึ่งตนเอง สังคมไทยในสมัยรัชกาลที่ 6 นั้นมี 2 ภาพซ้อนกันอยู่ ภาพหนึ่งคือ การรับอิทธิพลตะวันตก ซึ่งสืบเนื่องต่อมา แต่อีกภาพหนึ่งได้รับ อิทธิพลตะวันตกในเรื่องการสร้างเอกลักษณ์ของชาติและพึ่งตนเองด้วย

4. สมัยแห่งการสร้างชาติ ในสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ศิลปะหัตถกรรมได้เข้ามา เกี่ยวข้องในประเด็นนี้ในลักษณะที่มีการพัฒนาการเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมโดยเป็นโรงงาน อุตสาหกรรมที่ดำเนินการโดยรัฐเป็นสำคัญ

5. สมัยแห่งการพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้มีการสานต่อนโยบาย การพัฒนาอุตสาหกรรมจากสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม หากแต่เป็นการเน้นเศรษฐกิจแบบเสรี ศิลปะหัตถกรรมที่ได้ก้าวเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมนี้จึงได้มีการพัฒนาโดยเอกชนมากยิ่งขึ้น

6. สมัยแห่งการฟื้นฟูศิลปหัตถกรรม ประมาณหลัง พ.ศ. 2520 เป็นต้นมานั้น

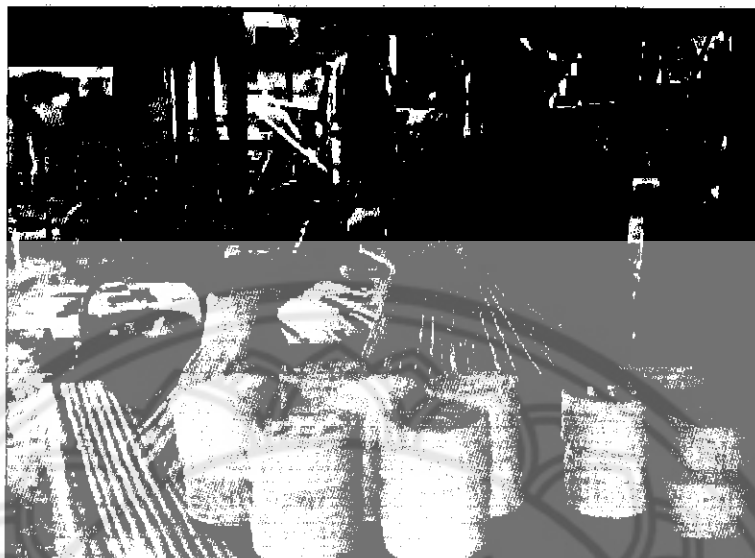
ศิลปหัตถกรรมดำเนินไปใน 2 แนวทางเป็นสำคัญ แนวทางหนึ่งคือ การก้าวต่อไปควบคู่กับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี แต่อีกแนวทางหนึ่งคือการหวนกลับมาฟื้นฟูและอนุรักษ์งานทางศิลปหัตถกรรมแบบดั้งเดิม

ภาพประกอบที่ 2.10 งานหัตถกรรมไทย

ภาพประกอบที่ 2.11 งานหัตถกรรมไทย

ภาพประกอบที่ 2.12 งานหัตถกรรมไทย

1.3 หนัง

1. หนังแท้ หมายถึง หนังที่ได้จากสัตว์ต่างๆ เช่น หนังวัว หนังจระเข้ หนังหมู หนังปลา กระเบน หรือจากสัตว์ป่าอื่นๆ อีกมากมาย การนำหนังมาใช้ประโยชน์ แบ่งออกเป็น 2 พวก ได้แก่

1.1 หนังดิบ ได้จากหนังสัตว์ที่ตายแล้ว สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้โดยตรง เช่น ทำหมวก รองเท้า ถุงมือ เป็นต้น

1.2 หนังฟอก เป็นหนังดิบที่ผ่านการฟอกแบบต่างๆ เพื่อไม่ให้หนังเน่าเปื่อย มีลักษณะอ่อนนุ่ม เรียบ สม่ำเสมอ สีสม่ำเสมอ มีความหนาตามต้องการ ซึ่งกรรมวิธีการฟอกหนัง ก็จะแตกต่างกันตามชนิดของสัตว์แต่ละชนิด

- หนังสัตว์ที่มีลวดลายสวยงาม เช่น หนังจระเข้ งู เสือ ม้าลาย
- หนังสัตว์ที่มีขนสวยงาม เช่น หมู สุนัขจิ้งจอก
- หนังสัตว์ทั่วไป เช่น หนังวัว จะมีสีผิวไม่สวยงาม ต้องนำมาตกแต่งและย้อมสี

หนังแท้จะมีลักษณะพื้นฐานที่สังเกตได้ง่าย เช่น มีกลิ่นหนัง ผิวมีรูขุมขน ด้านหลังเป็นขน ลึกหลาด ซึ่มซ้นน้ำ หากอากาศเย็น เมื่อสัมผัสจะรู้สึกอุ่น ขณะที่อากาศร้อน เมื่อสัมผัสจะรู้สึกเย็น ดูแลทำความสะอาดค่อนข้างยาก ลายบนผิวเป็นธรรมชาติ ไม่มีรอยต่อลาย (Emboss repeat) การพัฒนาด้านต่างๆ ในอุตสาหกรรมการฟอกหนังและการตกแต่ง (Finishing) เป็นปัจจัยที่ทำให้ลักษณะพื้นฐานของหนังเปลี่ยนไปจนไม่อาจจะใช้เป็นตัวพิจารณาเพื่อบ่งบอกความเป็นหนังแท้ได้อีกต่อไป ซึ่งการฟอกย้อมในปัจจุบันมีความพยายามที่จะลดกลิ่นหรือให้เงาจางที่สุด ดังนั้น หนังแท้ที่ดีจึงมักไม่มีกลิ่น มีการใช้ Water Repel lance เพื่อป้องกันไม่ให้น้ำเกาะ หนังที่มีขนวนและถ่ายเทอากาศได้นั้นจะเป็นเฉพาะหนังประเภท Full grain หรือ Corrected grain ที่ผ่านการ Top coating หรือ Finishing บางๆ เท่านั้น หนังแท้ส่วนใหญ่ไม่มีผิวลาย หรือมีรอยย่นของผิว (Grain Break) โดยปกติจะมีลักษณะเป็นธรรมชาติเหมือนผิวหนังของคน แต่หนังแท้บางชนิดที่เนื้อแน่นหรือแข็งที่เป็นหนังคุณภาพดีก็จะมีรอยย่นของ ผิวเหมือนหนังปกติทั่วไป หนังแท้จะมีขนาด (Shape/Size) แต่ละชิ้นไม่แน่นอนเพราะเป็นของธรรมชาติ และหนังแท้จะไม่ติดไฟหรือถ้าติดก็จะดับได้เอง

เราสามารถแบ่งประเภทของหนังแท้ออกเป็น 4 ประเภท ได้ดังนี้

1.1 Full grain

เป็นหนังชั้นแรกที่มีลวดลายของหนังสัตว์ธรรมชาติอยู่ หลังจากผ่านกระบวนการฟอกหนังแล้วจะนำมาทำการตกแต่ง โดยการพ่นเงาเน้นลวดลายของตัวหนังขึ้นมาเอง หนังประเภทนี้เหมาะสำหรับนำไปผลิตเป็นหนังหน้าของผลิตภัณฑ์เครื่องหนังต่างๆ

ภาพประกอบที่ 2.13 หนัง Full grain

1.2 Split

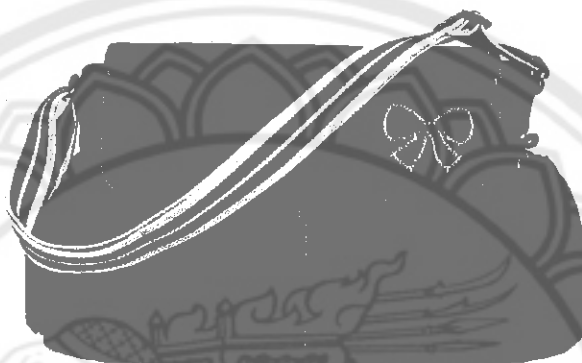
เป็นหนังที่อยู่ชั้นกลาง ซึ่งโครงสร้างของเนื้อหนังยังคงมีโครงสร้างที่ดี จึงนำไปผลิตเป็นหนัง Nubuck หรือ Suede และยังสามารถนำไปโค้ตฟิยูเพื่อสร้างลวดลายเทียมได้ หนังประเภทนี้เหมาะสำหรับนำไปใช้เป็นหนังหน้าในการผลิตเครื่องหนัง

ภาพประกอบที่ 2.14 หนัง Split

1.3 Lining

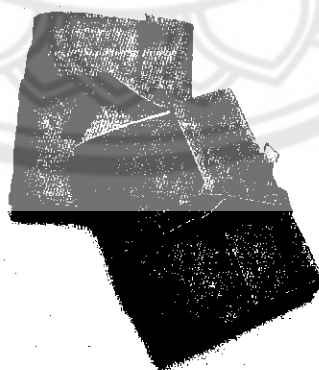
เป็นหนังชั้นสุดท้าย ซึ่งมีโครงสร้างไม่เหมาะสำหรับนำไปทำหนังหน้า ส่วนใหญ่จะถูกนำไปทำซับในในผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

ภาพประกอบที่ 2.15 หนัง Lining

1.4 Bonded leather

เป็นเศษหนังที่ถูกกักไว้ในขั้นตอนการตัดหนัง Full grain, Split และ Lining นำไปผสมกับกาวและนำมาทำเป็นม้วนหรือแผ่น หลังจากนั้นก็ผ่านการไค้ตัดด้วยฟิยู หนังประเภทนี้สามารถนำไปใช้ได้ทุกส่วนของผลิตภัณฑ์เครื่องหนัง

ภาพประกอบที่ 2.16 หนัง Bonded

2. ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

2.1 ความเป็นมาและความสำคัญของกระเป๋า

ในปัจจุบันทุกคนคงรู้จักกระเป๋าดีแต่ก็ไม่มีใครสามารถรู้ได้ว่าใครเป็นผู้คิดค้นหรือว่าประเทศใดเป็นผู้เริ่มผลิต แต่เท่าที่มีระบุชัดๆ เป็นลายลักษณ์อักษร เค้กระบุว่า เกิดจากนักบวชชาวอาฟกัน ที่ต้องการหาภาชนะไว้ใส่เครื่องราง อัญมณีต่างๆ เลยนำหนังของสัตว์ มาเย็บเป็นถุงขนาดหนึ่งฝ่ามือ และทำเป็นเชือกผูกติดเอาไว้ ในสมัยนั้น ทรงกระเป๋าจึงเป็นลักษณะถุงๆ ทำจากผ้าหรือ หนังสัตว์ ไว้เก็บของมีค่าต่างๆ เป็นต้น ในยุคเริ่มแรก กระเป๋าจึงเป็นดั่งบงบอก ถึงฐานะทางสังคม ความลับ และพลังอำนาจ

เพราะในยุคนี้จะมีรูปร่างเหมือนกับถุง จึงมีการบัญญัติศัพท์ขึ้นมา เป็นศัพท์แสลงที่หมายความถึง ทรัพย์ของสตรีวิเศษสุดเริ่มแรกที่ใช้ผลิต จะเป็นหนังสัตว์ ผ้า มีเครื่องตกแต่ง ประเกทหิน ลูกบิดไม้ และอัญมณีต่างๆ ต่อมาเมื่อแพร่หลายในประเทศอียิปต์ รูปแบบจะเหมือนกันกับอาฟกัน มีชื่อเรียกว่า drawstring bag มีลักษณะเป็นถุงหนัง และถุงผ้าเช่นเดียวกัน และทำเป็นเชือกผูกติดกับเข็มขัดคาดเอว ใช้ใส่ของมีค่า อัญมณีต่างๆ รวมถึงเงินที่ใช้ในยุคนั้นด้วยคะ แบบนี้ฮิตกันมากในปีคริสต์ศักราชที่ 14 ถึง 15 ใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งผู้ชายและผู้หญิงเลยคะ ดอร์สตริงแบ็ค จะนิยมตกแต่งด้วยอัญมณีมีค่า การปักผ้าเป็นลายต่างๆ เพราะจะเป็นดั่งบงบอกถึงฐานะทางสังคม กระเป๋า นี้ มีรูปร่าง และขนาดแตกต่างกันคะ อยู่ที่ว่าใช้ใส่อะไร ทั้งของมีค่า เงิน เครื่องประดับ อาหาร หรือแม้แต่อาวุธ เช่น มีดสั้น เป็นต้น

ภาพประกอบที่ 2.17 แสดงกระเป๋า drawstring bag

ใน ค.ศ.16-17 การแต่งกายของชาย หญิง ในยุคนี้ จะเปลี่ยนไปผู้หญิงจะใส่ชุดเดรสที่บานเป็นส้อม ดังนั้นกระเป๋าคาดเอว ในยุคก่อน ก็จะไม่เหมาะอีกต่อไปเพราะไม่สามารถนำมาห้อยกับเอวได้ แบบที่เรียกว่า drawstring จึงไม่ได้ถูกนำมาใช้ แต่สตรีในยุคนี้ จะเก็บสิ่งของมีค่า ไว้ในช่องเก็บของภายในกระโปรง ส่วนผู้ชาย ก็จะเก็บไว้ที่ถุงด้านข้างกางเกง ด้านในจะบุด้วยหนังแท้ เหมือนกับกางเกงขี่ม้า แต่จะมีกระเป๋าใหญ่ๆ ด้านข้าง ต่อมาได้ประยุกต์นำ ดอกไม้แห้ง ถูหอม เก็บไปไว้ในช่องด้านในกระโปรง หรือกางเกงด้วย เวลาไปไหนมาไหน เหมือนพกน้ำหอมติดตัวตลอด

มาในยุคปฏิวัติฝรั่งเศส ช่วง ค.ศ.18 ชุดส้อมของผู้หญิง ได้ลดขนาดลง รวมถึงชุดของผู้ชายด้วย ได้มีการออกแบบให้มีขนาดที่แนบลำตัวมากขึ้น เพื่อให้คล่องตัวในการเดินเหิน ใช้ชีวิตประจำวัน จากที่เคยต้องหลบซ่อนไว้ในกระโปรง หรือ กางเกง เริ่มไม่ได้รับความนิยม เพราะความที่ไม่คล่องตัวเท่าไร่ กับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เสื้อผ้าในยุคนี้จึงมีการย่อขนาดให้เล็กลง สุภาพสตรี และสุภาพบุรุษ ในยุคนี้ จึงหันกลับมานิยมใช้กระเป๋าสตางค์ สำหรับถือแทน แต่ก็ยังคงใช้แบบดั้งเดิม คือ ขนาดไม่ใหญ่ ไปจนเล็กอยู่

ในยุคต่อมา คือยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ในช่วง ค.ศ.19 ได้มีการพัฒนาการขนส่ง การคมนาคม มากมาย เริ่มแรกก็คือ ทางรถไฟ ดังนั้นกระเป๋าดูทางใบใหญ่ๆ จึงมีการใช้แพร่หลายในยุคนี้ เพราะต้องใช้เดินทางแบกสัมภาระไปไหนมาไหนได้สะดวก ลักษณะการออกแบบในยุคนี้ จึงเน้นที่ความคล่องตัว พกพาได้สะดวก รูปร่างจะเหมือนกล่องที่เราเคยเห็นกันในหนังย้อนยุค ทำจากหนังแท้บ้าง หรือจากไม้บ้าง รูปแบบในสมัยนี้นั้น จะมีการประดิษฐ์รูปทรงเพิ่มเติมมากมาย จนถึงปัจจุบัน ซึ่งแบบไหน ทรงไหนนั้น จะเป็นไปตามความต้องการในแต่ละประเทศ และค่านิยมของสังคมนั้นๆ

2.2. พื้นฐานและส่วนประกอบสำหรับการออกแบบ

2.2.1 หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบมีหลักการพื้นฐาน โดยอาศัยส่วนประกอบขององค์ประกอบศิลป์ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทเรียนเรื่อง “ องค์ประกอบศิลป์ ” คือ จุด เส้น รูปร่าง รูปทรง น้ำหนัก สี และพื้นผิว นำมาจัดวางเพื่อให้เกิดความสวยงามโดยมีหลักการ ดังนี้

1. ความเป็นหน่วย (Unity)

ในการออกแบบ ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงงานทั้งหมดให้อยู่ในหน่วยงานเดียวกันเป็นกลุ่มก้อน หรือมีความสัมพันธ์กันทั้งหมดของงานนั้นๆ และพิจารณาส่วนย่อยลงไปตามลำดับในส่วนย่อยๆ ก็คงต้องถือหลักนี้เช่นกัน

2. ความสมดุลหรือความถ่วง (Balancing)

เป็นหลักทั่วไปของงานศิลปะที่จะต้องดูความสมดุลของงานนั้นๆ ความรู้สึกทางสมดุลของงานนี้เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในส่วนของความคิดในเรื่องของความงามในสิ่งนั้นๆ มีหลักความสมดุลอยู่ 3 ประการ

2.1 ความสมดุลในลักษณะเท่ากัน (Symmetry Balancing)

คือมีลักษณะเป็นซ้าย-ขวา บน-ล่าง เป็นต้น ความสมดุลในลักษณะนี้ดูและเข้าใจง่าย

2.2 ความสมดุลในลักษณะไม่เท่ากัน (nonsymmetrical Balancing) คือมี

ลักษณะสมดุลกันในตัวเองไม่จำเป็นจะต้องเท่ากันแต่ดูในด้านความรู้สึกแล้วเกิดความสมดุลกันในตัวลักษณะการสมดุลแบบนี้ผู้ออกแบบจะต้องมีการประลองดูให้แน่ใจในความรู้สึกของผู้พบเห็นด้วยซึ่งเป็นความสมดุลที่เกิดในลักษณะที่แตกต่างกันได้ เช่น ใช้ความสมดุลด้วยผิว (Texture) ด้วยแสง-เงา (Shade) หรือด้วยสี (Color)

2.3 จุดศูนย์ถ่วง (Gravity Balance) การออกแบบใดๆที่เป็นวัตถุสิ่งของและ

จะต้องใช้งานการทรงตัวจำเป็นที่ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงจุดศูนย์ถ่วงได้แก่ การไม่โยกเอียงหรือให้ความรู้สึกไม่มั่นคงแข็งแรง ดังนั้นสิ่งใดที่ต้องการจุดศูนย์ถ่วงแล้วผู้ออกแบบจะต้องระมัดระวังในสิ่งนี้ให้มาก ตัวอย่างเช่น แก้วจะต้องตั้งตรงยึดมั่นทั้งสี่ขาเท่าๆกัน การทรงตัวของคนถ้ายืน 2 ขา ก็จะต้องมีน้ำหนักลงที่เท้าทั้ง 2 ข้างเท่าๆกัน ถ้ายืนเอียงหรือพิงฝา น้ำหนักตัวก็จะลงเท้าข้างหนึ่งและส่วนหนึ่งจะลงที่หลังพิงฝา รูปปั้นคนในท่าวิ่งจุดศูนย์ถ่วงจะอยู่ที่ใด ผู้ออกแบบจะต้องรู้และวางรูปได้ถูกต้องเรื่องของจุดศูนย์ถ่วงจึงหมายถึงการทรงตัวของวัตถุสิ่งของนั่นเอง

3. ความสัมพันธ์ทางศิลปะ (Relativity of Arts)

ในเรื่องของศิลปะนั้น เป็นสิ่งที่จะต้องพิจารณากันหลายขั้นตอนเพราะเป็นเรื่องความรู้สึกที่สัมพันธ์กัน อันได้แก่

3.1 การเน้นหรือจุดสนใจ (Emphasis or Centre of Interest) งานด้านศิลปะ

ผู้ออกแบบจะต้องมีจุดเน้นให้เกิดสิ่งที่น่าสนใจแก่ผู้พบเห็น โดยมีข้อบอกล่าวเป็นความรู้สึกร่วมที่เกิดขึ้นเองจากตัวของศิลปกรรมนั้นๆ ความรู้สึกนี้ผู้ออกแบบจะต้องพยายามให้เกิดขึ้นเหมือนกัน

3.2 จุดสำคัญรอง (Subordinate)

คงคล้ายกับจุดเน้นนั่นเองแต่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับซึ่งอาจจะเป็นรองส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 ก็ได้ ส่วนนี้จะช่วยให้เกิดความลดหล่นทางผลงานที่แสดง ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงสิ่งนี้ด้วย

3.3 จังหวะ (Rhythm)

โดยทั่วไปสิ่งที่สัมพันธ์กันในสิ่งนั้นๆย่อมมีจังหวะ ระยะเวลาหรือความถี่ห่างในตัวมันเองก็ดีหรือสิ่งแวดล้อมที่สัมพันธ์อยู่ก็จะเป็นเส้น สี เงา หรือช่วงจังหวะของการตกแต่ง แสงไฟ ลวดลาย ที่มีความสัมพันธ์กันในที่นั้นเป็นความรู้สึกของผู้พบเห็นหรือผู้ออกแบบจะรู้สึกในความงามนั่นเอง

3.4 ความต่างกัน (Contrast)

เป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นเพื่อช่วยให้มีการเคลื่อนไหวไม่ซ้ำซากเกินไปหรือเกิดความเบื่อหน่าย จำเจ ในการตกแต่งก็เช่นกัน ปัจจุบันผู้ออกแบบมักจะหาทางให้เกิดความรู้สึกขัดกันต่างกันเช่น แก้วขัด สัมผัสใหม่แต่ขณะเดียวกันก็มีแก้วอ้อมยรัชกาลที่ 5 อยู่ด้วย 1 ตัว เช่นนี้ผู้พบเห็นจะเกิดความรู้สึกแตกต่างกันทำให้เกิดความรู้สึก ไม่ซ้ำซาก รสชาติแตกต่างออกไป

3.5 ความกลมกลืน (Harmonies)

ความกลมกลืนในที่นี้หมายถึงพิจารณาในส่วนรวมทั้งหมดแม้จะมีบางอย่างที่แตกต่างกันการใช้สีที่ตัดกันหรือการใช้ผิว ใช้เส้นที่ขัดกัน ความรู้สึกส่วนน้อยนี้ไม่ทำให้ส่วนรวมเสียก็คือว่าเกิดความกลมกลืนกันในส่วนรวม ความกลมกลืนในส่วนรวมนี้ถ้าจะแยกก็ได้แก่ความเน้นไปในส่วนมูลฐาน ทางศิลปะอันได้แก่ เส้น แสง-เงา รูปทรง ขนาด ผิว สี นั้นเอง

ผลิตภัณฑ์ที่ดีย่อมเกิดมาจากการออกแบบที่ดีในการออกแบบผลิตภัณฑ์ นักออกแบบต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นเกณฑ์ในการกำหนดคุณสมบัติผลิตภัณฑ์ที่ดีเอาไว้ว่าควรจะมีองค์ประกอบอะไรบ้างแล้วใช้ความคิดสร้างสรรค์ วิธีการต่างๆ ที่ได้กล่าวมาเสนอแนวคิดให้ผลิตภัณฑ์มีความเหมาะสมตามหลักการออกแบบโดยหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่นักออกแบบควรคำนึงนั้นมีอยู่ 9 ประการ คือ

- หน้าที่ใช้สอย (FUNCTION)
- ความปลอดภัย (SAFETY)

- ความแข็งแรง (CONSTRUCTION)
- ความสะดวกสบายในการใช้ (ERGONOMICS)
- ความสวยงาม (AESTHETICS)
- ราคาพอสมควร (COST)
- การซ่อมแซมง่าย (EASE OF MAINTENANCE)
- วัสดุและการผลิต (MATERIALS AND PRODUCTION)
- การขนส่ง (TRANSPORTATION)

1. หน้าที่ใช้สอย

หน้าที่ใช้สอยถือเป็นหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่สำคัญที่สุดเป็นอันดับแรกที่ต้องคำนึง ผลิตรภัณฑ์ทุกชนิดต้องมีหน้าที่ใช้สอยถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ คือสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสะดวกสบาย ผลิตรภัณฑ์นั้นถือว่ามีประโยชน์ใช้สอยดี (HIGH FUNCTION) แต่ถ้าหากผลิตรภัณฑ์ใดไม่สามารถสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพผลิตรภัณฑ์นั้นก็จะถือว่ามีประโยชน์ใช้สอยไม่ดีเท่าที่ควร (LOW FUNCTION)

สำหรับคำว่าประโยชน์ใช้สอยดี (HIGH FUNCTION) นั้น ดลต์ รัตนทัศนีย์ (2528 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า เพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจขอให้อธิบายว่าการออกแบบมีดีหั่นผักแม้ว่ามีดีหั่นผักจะมีประสิทธิภาพในการหั่นผักให้ขาดได้ตามความต้องการ แต่จะกล่าวว่า มีดีนั้นมิใช่ประโยชน์ใช้สอยดี (HIGH FUNCTION) ยังไม่ได้ จะต้องมียอดประกอบอย่างอื่นรวมอีกเช่น ด้ามจับของมีดีนั้นจะต้องมีความโค้งงอที่สัมพันธ์กับขนาดของมือผู้ใช้ ซึ่งจะเป็นส่วนที่ก่อให้เกิดความสะดวกสบายในการหั่นผักด้วย และภายหลังจากการใช้งานแล้วยังสามารถทำความสะอาดได้ง่าย การเก็บและบำรุงรักษาจะต้องง่ายสะดวกด้วย ประโยชน์ใช้สอยของมีดีจึงจะครบถ้วนและสมบูรณ์

เรื่องหน้าที่ใช้สอยนับว่าเป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนซับซ้อนมาก ผลิตรภัณฑ์บางอย่างมีประโยชน์ใช้สอยตามที่ผู้คนที่ไปทราบเบื้องต้นว่า มีหน้าที่ใช้สอยแบบนี้ แต่ความละเอียดอ่อนที่นักออกแบบได้คิดออกมานั้นได้ตอบสนองความสะดวกสบายอย่างเต็มที่ เช่น มีดีในครัวมีหน้าที่หลักคือใช้ความคมช่วยในการหั่น สับ แต่เราจะเห็นได้ว่าการออกแบบมีดีที่ใช้ในครัวอยู่มากมายหลายแบบหลายชนิดตามความละเอียดในการใช้ประโยชน์เป็นการเฉพาะที่แตกต่างเช่น มีดีสำหรับปอกผลไม้ มีดีแล่เนื้อสัตว์ มีดีสับกระดูก มีดีบะช่อ มีดีหั่นผัก เป็นต้น ซึ่งก็ได้มีการออกแบบลักษณะแตกต่างกันออกไปตามการใช้งาน ถ้าหากมีการใช้มีดีอยู่ชนิดเดียวแล้วใช้กันทุกอย่างตั้งแต่แล่เนื้อ สับบะช่อ สับกระดูก หั่นผัก ก็อาจจะใช้ได้ แต่จะไม่ได้ความสะดวกเท่าที่ควร หรืออาจได้รับอุบัติเหตุขณะที่ใช้ได้ เพราะไม่ใช่ประโยชน์ใช้สอยที่ได้รับการออกแบบมาให้ใช้เป็นการเฉพาะอย่าง

การออกแบบเก้าอี้ก็เหมือนกัน หน้าที่ใช้สอยเบื้องต้นของเก้าอี้ คือใช้สำหรับนั่ง แต่นั่งในกิจกรรมใดนั่งในห้องรับแขก ขนาดลักษณะรูปแบบเก้าอี้ก็เป็นความสะดวกในการนั่งรับแขก พูดคุยกัน นั่งรับประทานอาหาร ขนาดลักษณะเก้าอี้ก็เป็นความเหมาะสมกับโต๊ะอาหาร นั่งเขียนแบบบนโต๊ะเขียนแบบ เก้าอี้ก็จะมีขนาดลักษณะที่ใช้สำหรับการนั่งทำงานเขียนแบบ ถ้าจะเอาเก้าอี้รับแขกมาใช้เขียนแบบ ก็คงจะเกิดการเมื่อยล้า ปวดหลัง ปวดคอ แล้วนั่งทำงานได้ไม่นาน ตัวอย่างดังกล่าวต้องการที่จะพูดถึงเรื่องของหน้าที่ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญและละเอียดอ่อนมาก ซึ่งนักออกแบบจำเป็นต้องศึกษาข้อมูลอย่างละเอียด

2. ความปลอดภัย

สิ่งที่อำนวยความสะดวกนี้ได้มากเพียงใด ย่อมจะมีโทษเพียงนั้น ผลิตภัณฑ์ที่ให้ความสะดวกต่างๆ มักจะเกิดจากเครื่องจักรกลและเครื่องใช้ไฟฟ้า การออกแบบควรคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้ ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้ก็ต้องแสดงเครื่องหมายไว้ให้ชัดเจนหรือมีคำอธิบายไว้

ผลิตภัณฑ์สำหรับเด็ก ต้องคำนึงถึงวัสดุที่เป็นพิษเวลาเด็กเอาเข้าปากกัดหรืออม นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้เป็นสำคัญ มีการออกแบบบางอย่าง ต้องใช้เทคนิคที่เรียกว่าแบบกรรมดา แต่คาดไม่ถึงช่วยในการให้ความปลอดภัย เช่น การออกแบบหัวเกลียววาล์ว ถังแก๊ส หรือปุ่มเกลียว ล็อกใบพัดของพัดลม จะมีการทำเกลียวเปิดให้ย้อนศรตรงกันข้ามกับเกลียวทั่วไป เพื่อความปลอดภัย สำหรับคนที่ไม่ทราวยหรือเคยมือไปหมุนเล่นคือ ยิ่งหมุนก็ยิ่งขันแน่น เป็นการเพิ่มความปลอดภัยให้แก่ผู้ใช้

3. ความแข็งแรง

ผลิตภัณฑ์จะต้องมีความแข็งแรงในตัวของผลิตภัณฑ์หรือโครงสร้างเป็นความเหมาะสมในการที่นักออกแบบรู้จักใช้คุณสมบัติของวัสดุและจำนวน หรือปริมาณของโครงสร้าง ในกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่จะต้องมีการรับน้ำหนัก เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ต้องเข้าใจหลักโครงสร้างและการรับน้ำหนัก อีกทั้งต้องไม่ทิ้งเรื่องของความสวยงามทางศิลปะ เพราะมีปัญหว่า ถ้าใช้โครงสร้างให้มากเพื่อความแข็งแรง จะเกิดสวนทางกับความงาม นักออกแบบจะต้องเป็นผู้ดึงเอาสิ่งสองสิ่งนี้เข้ามาอยู่ในความพอดีให้ได้

ส่วนความแข็งแรงของตัวผลิตภัณฑ์เองนั้นก็ขึ้นอยู่กับอยู่ที่การออกแบบรูปร่างและการเลือกใช้วัสดุ และประกอบกับการศึกษาข้อมูลการใช้ผลิตภัณฑ์ว่า ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวต้องรับน้ำหนักหรือกระทบกระแทกอะไรหรือไม่ในขณะที่ใช้งานก็จะต้องทดลองประกอบการออกแบบไปด้วย แต่อย่างไรก็ตาม ความแข็งแรงของโครงสร้างหรือตัวผลิตภัณฑ์ นอกจากเลือกใช้ประเภทของวัสดุ โครงสร้างที่เหมาะสมแล้วยังต้องคำนึงถึงความประหยัดควบคู่กันไปด้วย

4. ความสะดวกสบายในการใช้

นักออกแบบต้องศึกษาวิชากายวิภาคเชิงกลเกี่ยวกับสัดส่วน ขนาด และขีดจำกัดที่เหมาะสมสำหรับอวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายของมนุษย์ทุกเพศ ทุกวัย ซึ่งจะประกอบด้วยความรู้ทางด้านขนาดสัดส่วนมนุษย์ (ANTHROPOMETRY) ด้านสรีรศาสตร์ (PHYSIOLOGY) จะทำให้ทราบ ขีดจำกัด ความสามารถของอวัยวะส่วนต่างๆ ในร่างกายมนุษย์ เพื่อให้ประกอบการออกแบบหรือศึกษาด้านจิตวิทยา (PSYCHOLOGY) ซึ่งความรู้ในด้านต่างๆ ที่กล่าวมานี้ จะทำให้นักออกแบบ ออกแบบและกำหนดขนาด (DIMENSIONS) ส่วนโค้ง ส่วนเว้า ส่วนตรง ส่วนแคบของผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างพอดีกับร่างกายหรืออวัยวะของมนุษย์ที่ใช้ ก็จะเกิดความสะดวกสบายในการใช้การไม่เมื่อยมือหรือเกิดการล้าในขณะที่ใช้ไปนานๆ ผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาดังกล่าว ก็จะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ผู้ใช้ต้องใช้อวัยวะร่างกายไปสัมผัสเป็นเวลานาน เช่น แก้วช้อน ค้อน เครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ การออกแบบภายในห้องโดยสารรถยนต์ ที่มีมือจับรถจักรยาน ปุ่มสัมผัสต่างๆ เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่ยกตัวอย่างมานี้ถ้าผู้ใช้ผู้ใดได้เคยใช้มาแล้วเกิดความไม่สบายร่างกายขึ้น ก็แสดงว่าศึกษาวิชากายวิภาคเชิงกลไม่ดีพอแต่ทั้งนี้ก็ต้องศึกษาผลิตภัณฑ์ดังกล่าวให้ดีกว่าก่อน จะไปเหมาว่าผลิตภัณฑ์นั้นไม่ดี เพราะผลิตภัณฑ์บางชนิดผลิตมาจากประเทศตะวันตก ซึ่งออกแบบโดยใช้มาตรฐานผู้ใช้ของชาวตะวันตก ที่มีรูปร่างใหญ่โตกว่าชาวเอเชีย เมื่อชาวเอเชียนำมาใช้อาจจะไม่พอดีหรือหลวม ไม่สะดวกในการใช้งาน นักออกแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาสัดส่วนร่างกายของชนชาติหรือเผ่าพันธุ์ที่ใช้ผลิตภัณฑ์เป็นเกณฑ์

5. ความสวยงาม

ผลิตภัณฑ์ในยุคปัจจุบันนี้ความสวยงามนับว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าหน้าที่ใช้สอยเลย ความสวยงามจะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการตัดสินใจซื้อเพราะประทับใจ ส่วนหน้าที่ใช้สอยจะดีหรือไม่ต้องใช้เวลาอีกกระยะหนึ่งคือใช้ไปเรื่อยๆ ก็เกิดข้อบกพร่องในหน้าที่ใช้สอยให้เห็นภายหลัง ผลิตภัณฑ์บางอย่างความสวยงามก็คือ หน้าที่ใช้สอยนั่นเอง เช่น ผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกของโทรทัศน์ต่าง ๆ ซึ่งผู้ซื้อเกิดความประทับใจในความสวยงามของผลิตภัณฑ์ ความสวยงามจะเกิดมาจากสิ่งสองสิ่งด้วยกันคือ รูปร่าง (FORM) และสี (COLOR) การกำหนดรูปร่างและสี ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์ไม่เหมือนกับการกำหนด รูปร่าง สี ได้ตามความนึกคิดของจิตรกรที่ต้องการ แต่ในงานออกแบบผลิตภัณฑ์เป็นในลักษณะศิลปะอุตสาหกรรมจะทำตามความชอบ ความรู้สึกนึกคิดของนักออกแบบแต่เพียงผู้เดียวไม่ได้จำเป็นต้องยึดข้อมูลและกฎเกณฑ์ผสมผสานรูปร่างและสีกันให้เหมาะสม

ด้วยเหตุของความสำคัญของรูปร่างและสีที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์ นักออกแบบจึงจำเป็นต้องศึกษา ทฤษฎีหรือหลักการออกแบบและวิชาทฤษฎีสี ซึ่งเป็นวิชาทางด้านของศิลปะ แล้วนำมาประยุกต์ผสมผสานใช้กับศิลปะทางด้านอุตสาหกรรมให้เกิดความกลมกลืน

6. ราคาพอสมควร

ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นมาขายนั้นย่อมต้องมีข้อมูลด้านผู้บริโภคและการตลาดที่ได้ค้นคว้า และสำรวจแล้ว ผลิตภัณฑ์ย่อมจะต้องมีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะใช้ว่าเป็นคนกลุ่มใด อาชีพฐานะเป็นอย่างไร มีความต้องการใช้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์นี้เพียงใด นักออกแบบก็จะเป็นผู้กำหนดแบบผลิตภัณฑ์ ประมาณราคาขายให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายที่จะซื้อได้การจะได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีราคาเหมาะสมกับผู้ซื้อนั้น ก็อยู่ที่การเลือกใช้ชนิดหรือเกรดของวัสดุ และเลือกวิธีการผลิตที่ง่ายรวดเร็ว เหมาะสม

อย่างไรก็ดี ถ้าประมาณการออกมาแล้ว ปรากฏว่า ราคาต้นทุนจะสูงกว่าที่กำหนดไว้ ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์ประกอบด้านต่างๆ กันใหม่ แต่ก็ยังต้องคงไว้ซึ่งคุณค่าของผลิตภัณฑ์นั้น เรียกว่าเป็นวิธีการลดค่าใช้จ่าย

7. การซ่อมแซมง่าย

หลักการนี้จะใช้กับผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกล เครื่องยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ ที่มีกลไกภายในซับซ้อน อะไหล่บางชิ้นย่อมต้องมีการเสื่อมสภาพไปตามอายุการใช้งานหรือการใช้งานในทางที่ผิด นักออกแบบย่อมที่จะต้องศึกษาถึงตำแหน่งในการจัดวางกลไกแต่ละชิ้นตลอดจนถอดสกรู เพื่อที่จะได้ออกแบบส่วนของฝาครอบบริเวณต่างๆ ให้สะดวก ในการถอดซ่อมแซมหรือเปลี่ยนอะไหล่ได้ง่าย

8. วัสดุและวิธีการผลิต

ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ผลิตด้วยวัสดุสังเคราะห์ อาจมีกรรมวิธีการเลือกใช้วัสดุและวิธีผลิตได้หลายแบบ แต่แบบหรือวิธีใดถึงจะเหมาะสมที่สุด ที่จะไม่ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงกว่าที่ประมาณ ฉะนั้น นักออกแบบคงจะต้องศึกษาเรื่องวัสดุและวิธีผลิตให้ลึกซึ้ง โดยเฉพาะวัสดุจำพวกพลาสติกในแต่ละชนิด จะมีคุณสมบัติทางกายภาพที่ต่างกันออกไป เช่น มีความใส ทนความร้อน ผิวมันวาว ทนกรดต่างได้ดี ไม่ลื่น เป็นต้น ก็ต้องเลือกให้คุณสมบัติดังกล่าวให้เหมาะสมกับคุณสมบัติของผลิตภัณฑ์ที่พึงมีอยู่ในยุคสมัยนี้ มีการรณรงค์ช่วยกันพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการใช้วัสดุที่นำกลับหมุนเวียนมาใช้ใหม่ ก็ยังทำให้นักออกแบบย่อมต้องมีบทบาทเพิ่มขึ้นอีกคือ เป็นผู้ช่วยพิทักษ์สิ่งแวดล้อมด้วยการเลือกใช้วัสดุที่หมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ได้ ที่เรียกว่า รีไซเคิล

9. การขนส่ง

นักออกแบบต้องคำนึงถึงการประหยัดค่าขนส่ง การขนส่งสะดวกหรือไม่ ระยะใกล้หรือ ระยะไกลกินเนื้อที่ในการขนส่งมากน้อยเพียงใด การขนส่งทางบกทางน้ำหรือทางอากาศต้องทำการบรรจุหีบห่ออย่างไร ถึงจะทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่เกิดการเสียหายชำรุด ขนาดของตู้คอนเทนเนอร์บรรจุทุกสินค้าหรือเนื้อที่ที่ใช้ในการขนส่งมีขนาด กว้าง ยาว สูง เท่าไหร่ เป็นต้น หรือในกรณีที่ผลิตภัณฑ์ที่ทำการออกแบบมีขนาดใหญ่โดยยาวมาก เช่น เตียง หรือพัดลมแบบตั้งพื้น นักออกแบบก็ควรที่จะคำนึงถึงเรื่องการขนส่ง ตั้งแต่ขั้นตอนของการออกแบบกันเลย คือ ออกแบบให้มีชิ้นส่วนสามารถถอดประกอบได้ง่าย สะดวก เพื่อให้หีบห่อมีขนาดเล็กที่สุดสามารถบรรจุได้ในลังที่เป็นขนาดมาตรฐาน เพื่อการประหยัดค่าขนส่ง เมื่อผู้ซื้อซื้อไปก็สามารถที่จะขนส่งได้ด้วยตนเองนำกลับไปบ้านก็สามารถประกอบชิ้นส่วนให้เข้ารูปเป็นผลิตภัณฑ์ได้โดยสะดวกด้วยตนเอง

เรื่องหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้กล่าวมาทั้ง 9 ข้อนี้เป็นหลักการที่นักออกแบบผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงเป็นหลักการทางสากลที่ได้กล่าวไว้ในขอบเขตอย่างกว้าง ครอบคลุมผลิตภัณฑ์ไว้ทั่วทุกกลุ่มทุกประเภทในผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดนั้น อาจจะไม่ต้องคำนึงหลักการดังกล่าวครบทุกข้อก็ได้ ขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์หรือผลิตภัณฑ์บางชนิดก็อาจจะต้องคำนึงถึงหลักการดังกล่าวครบถ้วนทุกข้อ เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์ไว้แขวนเสื้อ ก็คงจะเน้นหลักการด้านประโยชน์ใช้สอย ความสะดวกในการใช้และความสวยงามเป็นหลัก คงจะไม่ต้องไปคำนึงถึงด้านการซ่อมแซม เพราะไม่มีกลไกซับซ้อนอะไร หรือการขนส่ง เพราะขนาดจำกัดตามประโยชน์ใช้สอยบังคับ เป็นต้น ในขณะที่ผลิตภัณฑ์บางอย่าง เช่น ออกแบบผลิตภัณฑ์รถยนต์ ก็จำเป็นที่นักออกแบบจะต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ครบทั้ง 9 ข้อ เป็นต้น

2.2.2 ส่วนประกอบสำหรับการออกแบบ

- เส้น (Line)

เส้น มีมิติเดียว คือ ความยาวมีลักษณะต่างๆ มีขนาดและมีทิศทาง เส้นในทางศิลปะมีอยู่ 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ เส้นตรงและเส้นโค้ง ซึ่งแบ่งออกได้เป็นหลายชนิด ได้แก่ เส้นตรง เส้นโค้ง เส้นตั้ง เส้นนอน เส้นทแยง เส้นฟันปลา ก้นหอย เป็นคลื่น เส้นอาจชัด พร่า หรือประกำได้ เส้นอาจเป็น เส้นหนา เส้นบาง และอาจมีทิศทางแนวราบ แนวตั้ง แนวเฉียง หรือแนวทแยง เส้นเหล่านี้นอกจากจะเป็นขอบเขตของภาพ เป็นขอบเขตของเนื้อที่ ซึ่งจะทำให้เกิดขนาด รูปร่างได้แล้ว ยังใช้แสดงทิศทาง ใช้เป็นเส้นนำไปสู่จุดที่สนใจได้ นอกจากนี้เส้นยังทำหน้าที่แบ่งที่ว่างออกเป็นส่วนๆ กำหนดขอบเขตของที่ว่าง หมายถึง สร้างรูปร่างหรือแบบรูปของที่ว่าง กำหนดเส้นรูปนอกของรูปทรง หมายถึง การสร้างรูปทรง ทำหน้าที่เป็นน้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา หมายถึง การเร่งความเร็วด้วยเส้นให้อารมณ์ความรู้สึก ด้วยตัวเอง ผู้ถ่ายภาพจึงจำเป็นต้องรู้จักวิธีการจัดเส้นให้มีความสัมพันธ์กับรูปร่าง ขนาดและทิศทางด้วย

การจัดองค์ประกอบด้วยภาพนั้น อาจยึดหลักการของการประกอบภาพเป็นเส้นและรูปทรงต่างๆ เพื่อแสดงถึง ความรู้สึกและความคิดในภาพ เส้นเหล่านี้อาจเป็นเส้นจริงๆ ตามที่เห็น หรือเป็นเส้นตามความนึกคิด เช่น การแสดงท่ายื่น แขนออกไปข้างหน้า หรือทุกคนในภาพให้ความสนใจหันหน้าไปในทางใดทางหนึ่งในทางเดียวกัน ก็สร้างความรู้สึกให้ เกิดเป็นเส้นตามความรู้สึก เป็นต้น สายตาของผู้ดูภาพจะถูกชักจูงให้เกิดความสนใจไปตามทิศทางที่นิ้วมือชี้ไป เมื่อเส้นถูก จัดให้ตัดกันเป็นมุมแหลม ความสนใจจะถูกสร้างขึ้นที่จุดตัดนั้น ผู้ดูอาจหวังว่าจะมีบางสิ่งบางอย่างที่สำคัญปรากฏ ที่จุดตัดนั้น

นอกจากนี้การจัดองค์ประกอบของภาพให้เป็นเส้นลักษณะต่างๆ สามารถสื่อความหมาย และความคิดบางอย่าง ได้ดี ดังนี้

1. เส้นตรง เป็นเส้นที่แสดงถึงความสง่าเข้มแข็ง ความง่าย เก๋ง่าย และให้ความรู้สึกมั่นคง แข็งแรง
2. เส้นตั้ง เป็นเส้นที่แสดงถึงความสูง ความแข็งแรง ความเป็นระเบียบและให้ทิศทางไปในทางตั้ง เส้นนอนใน ภาพถ่ายที่เป็นเส้นขอบฟ้า ไม่นิยมให้เส้นขอบฟ้าแบ่งครึ่งตรงกลางของภาพถ่าย ควรอยู่ต่ำลงมาเพื่อให้มองเห็นไกล ออกไป แต่ถ้าจัดให้เส้นขอบฟ้าอยู่เหนือเส้นแบ่งครึ่งภาพ ทำให้มองเห็นใกล้เข้ามา และที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือไม่ นิยมให้เส้นขอบฟ้าตัดตรงศีรษะคน
3. เส้นทแยง เป็นเส้นที่แสดงการเคลื่อนไหว หรือการไม่อยู่นิ่งและให้ทิศทางไปทางทแยง ตัวอย่างของการจัด องค์ประกอบในภาพให้อยู่บนเส้นทแยง เช่น รูปม้าวิ่งเป็นแถบยาว พระหลายองค์กำลังเดินบิณฑบาตตอนเช้า

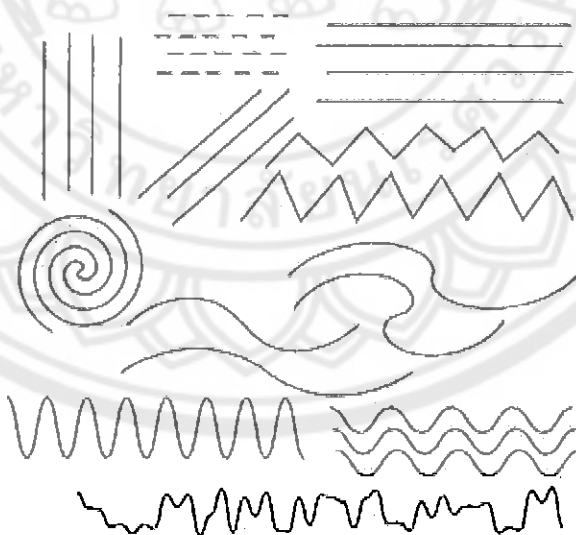
4. เส้นโค้ง เป็นเส้นแสดงถึงความอ่อนโยน นุ่มนวล ราบเรียบและให้ทิศทางการเคลื่อนไหวที่ละมุนละไม เส้นโค้งที่ นิยมมากในการถ่ายภาพคือ เส้นโค้งรูปตัวเอส S นอกจากนี้เส้นแต่ละชนิดมีความหมายต่างๆ กันแล้ว ถ้านำเส้นมา ประกอบกันเป็นรูปร่างต่างๆ กัน เช่น รูปตามเหลี่ยมและรูปวงกลม ก็จะทำให้ความหมายที่แตกต่างกันออกไป

5. เส้นโค้งวงแคบ เปลี่ยนทิศทางรวดเร็ว มีพลังเคลื่อนไหวรุนแรง ส่วนเส้นโค้งของวงกลม การเปลี่ยน ทิศทางตายตัว ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ให้ความรู้สึกเป็นเรื่องซ้ำๆ จำเจ เป็นเส้นโค้งที่มีระเบียบมาก แต่จืดชืดไม่น่าสนใจ

6. เส้นขดหอย ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว คลื่นคลาย และเติบโตเมื่อมองจากภายในออกมา ถ้า มองจาก ภายในนอกเข้าไป จะให้ความรู้สึกที่ไม่สิ้นสุดของพลังเคลื่อนไหว เส้นก้นหอยที่พบในธรรมชาติมักจะวนทวนเข็มนาฬิกา เห็นได้ในก้นหอย เป็นเส้นโค้งที่ขยายตัวออกไม่มีจุดจบ

7. เส้นฟันปลาหรือเส้นซิกแซก ที่หักเหโดยกระทันหันเปลี่ยนทิศทางรวดเร็วมาก ให้จังหวะ กระแทก ทำให้นึกถึงไฟฟ้า ฟ้าแลบ ฟ้าผ่า กิจกรรมที่ขัดแย้ง ความรุนแรงและสงคราม เส้นทุกเส้นมี ทิศทาง คือ ทางตั้ง ทางนอน หรือทางเฉียง ในแต่ละทิศทางจะให้ความรู้สึกต่อผู้ดูต่างกัน

8. เส้นนอน กลมกลืนกับแรงดึงดูดของโลก ให้ความรู้สึกเสียบ เหยย สงบ พักผ่อน ผ่อนคลาย ได้แก่ เส้นขอบฟ้า ทะเล ทุ่งกว้าง คนนอน

ภาพประกอบที่ 2.18 แสดงเส้นต่างๆ

- รูปร่าง รูปทรง (Shape, Form)

รูปร่าง (Shape) คือ รูปแบน ๆ มี 2 มิติ มีความกว้างกับความยาว ไม่มีความหนาเกิดจากเส้นรอบนอกที่แสดงพื้นที่ขอบเขต ของรูปต่าง ๆ เช่น รูปวงกลม รูปสามเหลี่ยม หรือ รูปอิสระที่แสดงเนื้อที่ของผิวที่เป็นระนาบมากกว่าแสดงปริมาตรหรือมวล

รูปทรง (Form) คือ รูปที่ลักษณะเป็น 3 มิติ โดยนอกจากจะแสดง ความกว้าง ความยาวแล้ว ยังมีความลึก หรือความหนา หนา ด้วย เช่น รูปทรงกลม ทรงสามเหลี่ยม ทรงกระบอก เป็นต้น ให้ความรู้สึกมีปริมาตร ความหนาแน่น มีมวลสาร ที่เกิดจากการใช้ คำนวณน้ำหนัก หรือการจัดองค์ประกอบของรูปทรง หลายรูปรวมกัน

รูปเรขาคณิต (Geometric Form) มีรูปที่แน่นอน มาตรฐาน สามารถวัดหรือ คำนวณได้ง่าย มีกฎเกณฑ์ เกิดจากการสร้างของมนุษย์ เช่น รูปสี่เหลี่ยม รูปวงกลม รูปวงรี นอกจากนี้ยังรวมถึงรูปทรงของสิ่งที่มีมนุษย์ประดิษฐ์คิดค้นขึ้นอย่างมีแบบแผนแน่นอน เช่น รถยนต์ เครื่องจักรกล เครื่องบิน สิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ผลิตโดยระบบอุตสาหกรรม ก็จัดเป็นรูปเรขาคณิต เช่นกัน รูปเรขาคณิตเป็นรูปที่ให้โครงสร้างพื้นฐานของรูปต่าง ๆ ดังนั้น การสร้างสรรค์รูปอื่น ๆ ควรศึกษารูปเรขาคณิตให้เข้าใจก่อนแต่เสียก่อน

รูปอินทรีย์ (Organic Form) เป็นรูปของสิ่งที่มีชีวิต หรือ คล้ายกับสิ่งมีชีวิต ที่สามารถเจริญเติบโต เคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลงรูปได้ เช่น รูปของคน สัตว์ พืช

รูปอิสระ (Free Form) เป็นรูปที่ไม่ใช่แบบเรขาคณิต หรือแบบอินทรีย์ แต่เกิดขึ้นอย่างอิสระ ไม่มีโครงสร้างที่แน่นอน ซึ่งเป็นไปตามอิทธิพลและการกระทำจากสิ่งแวดล้อม เช่น รูปก้อนเมฆ ก้อนหิน หยดน้ำ ควั่น ซึ่งให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว มีพลัง รูปอิสระจะมีลักษณะ ขัดแย้งกับรูปเรขาคณิต แต่กลมกลืน กับรูปอินทรีย์ รูปอิสระอาจเกิดจากรูปเรขาคณิตหรือรูปอินทรีย์ ที่ถูกกระทำ จนมีรูปลักษณะเปลี่ยนไปจากเดิมจน ไม่เหลือสภาพ เช่น รถยนต์ที่ถูกชนจนยับเยินทั้งคัน เครื่องบินตก ต่อไม่ที่ถูกเผาทำลาย หรือซากสัตว์ที่เน่าเปื่อยผุพัง

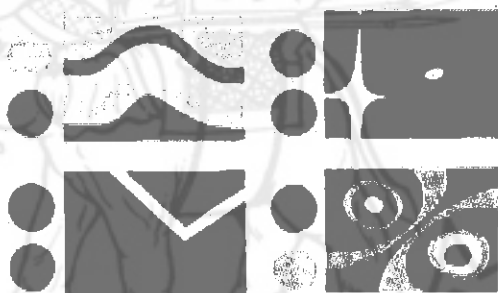
- สี (Color)

หลักการใช้สี

การใช้สีกับงานออกมานั้น อยู่ที่นักออกแบบมีจุดมุ่งหมายใด ที่จะสร้างความสนใจ ความเข้าใจต่อผู้ดู เพื่อให้เข้าถึงจุดหมายที่ตนต้องการ หลักของการใช้มีดังนี้

1. การใช้สีวรรณะเดียว

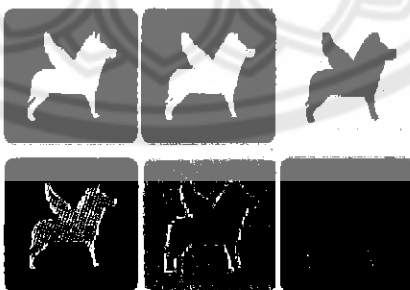
ความหมายของสีวรรณะเดียว (tone) คือกลุ่มสีที่แบ่งออกเป็นวงล้อของสีเป็น 2 วรรณะ คือ วรรณะร้อน (warm tone) ซึ่งประกอบด้วย สีเหลือง สีส้ม สีแดง สีม่วง สีเหล่านี้ให้อิทธิพล ต่อความรู้สึก ตื่นเต้น เร้าใจ กระฉับกระเฉง ถือว่าเป็นวรรณะร้อน วรรณะเย็น (cool tone) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียว สีน้ำเงิน สีม่วง สีเหล่านี้ดู เย็นตา ให้ความรู้สึก สงบ สดชื่น (สีเหลืองกับสีม่วงอยู่ได้ทั้งสองวรรณะ) การใช้สีแต่ละครั้งควรใช้สีวรรณะเดียวในภาพทั้งหมด เพราะจะทำให้ภาพความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน (เอกภาพ) กลมกลืน มีแรงจูงใจให้คล้อยตามได้มาก

ภาพประกอบที่ 2.19 แสดงสีวรรณะเดียว

2. การใช้สีต่างวรรณะ

หลักการทั่วไป ใช้อัตราส่วน 80% ต่อ 20% ของวรรณะสี คือ ถ้าใช้สีวรรณะร้อน 80% สีวรรณะเย็นก็ 20% เป็นต้น ซึ่งการใช้แบบนี้สร้างจุดสนใจของผู้ดู ไม่ควรใช้อัตราส่วนที่เท่ากันเพราะจะทำให้ไม่มีสีใดเด่น ไม่น่าสนใจ

ภาพประกอบที่ 2.20 แสดงสีต่างวรรณะ

3. การใช้สีตรงกันข้าม

สีตรงข้ามจะทำให้ความรู้สึกที่ตัดกันรุนแรง สร้างความเด่น และเข้าใจได้มากแต่หากใช้ไม่ถูกหลัก หรือไม่เหมาะสม หรือใช้จำนวนสีมากเกินไป ก็จะทำให้ความรู้สึกพร่ามัว ลายตา ขัดแย้ง ควรใช้สีตรงข้าม ในอัตราส่วน 80% ต่อ20% หรือหากมีพื้นที่เท่ากันที่จำเป็นต้องใช้ ควรนำ สีขาว หรือสีดำ เข้ามาเสริม เพื่อ ตัดเส้นให้แยกออกจาก กันหรืออีกวิธีหนึ่งคือการลดความสดของ สีตรงข้ามให้หม่นลงไป

สีตรงข้ามมี 6 คู่ได้แก่

ภาพประกอบที่ 2.21 แสดงสีคู่ตรงข้าม

การใช้สีตัดกัน ควรคำนึงถึงความเป็นเอกภาพด้วย วิธีการใช้มีหลายวิธี เช่น ใช้สีให้มีปริมาณต่างกัน เช่น ใช้สีแดง 20 % สีเขียว 80% หรือ ใช้เนื้อสีผสมในกันและกัน หรือใช้สีหนึ่งสีได้ผลกับสีคู่ที่ตัดกัน ด้วยปริมาณเล็กน้อยรวมทั้งการเอาสีที่ตัดกันมาทำให้เป็นลวดลายเล็ก ๆ สลับกัน ในผลงานชิ้นหนึ่ง อาจจะใช้สีให้กลมกลืนกันหรือตัดกันเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ อาจจะใช้พร้อมกันทั้ง 2 อย่าง

ทั้งนี้แล้วแต่ความต้องการ และความคิดสร้างสรรค์ของเรา ไม่มีหลักการ หรือรูปแบบที่ตายตัว

ในงานออกแบบ หรือการจัดภาพ หากเรารู้จักใช้สีให้มีสภาพโดยรวมเป็นวรรณะร้อน หรือ วรรณะเย็น เราจะ สามารถควบคุม และสร้างสรรค์ภาพให้เกิดความประสานกลมกลืน งดงามได้ ง่ายขึ้น เพราะสีมีอิทธิพลต่อ มวล ปริมาตร และช่องว่าง สีมีคุณสมบัติที่ทำให้เกิดความกลมกลืน หรือขัดแย้งได้ สีสามารถขับเน้นให้ให้เกิดจุดเด่น และการรวมกันให้เกิดเป็นหน่วยเดียวกันได้ เราในฐานะผู้ใช้สีต้องนำหลักการต่างๆของสีไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้อง กับเป้าหมายในงานของเรา เพราะสีมีผลต่อการออกแบบ คือ

1. สร้างความรู้สึก สีให้ความรู้สึกต่อผู้พบเห็นแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ และภูมิหลัง ของแต่ละคน

สีบางสีสามารถรักษาบำบัดโรคจิตบางชนิดได้ การใช้สีภายใน หรือภายนอกอาคาร จะมีผลต่อการสัมผัส และสร้างบรรยากาศได้

2. สร้างความน่าสนใจ สีมีอิทธิพลต่องานศิลปะการออกแบบ จะช่วยสร้างความประทับใจ และความน่าสนใจเป็นอันดับแรกที่พบเห็น

3. สีบอกสัญลักษณ์ของวัตถุ ซึ่งเกิดจากประสบการณ์ หรือภูมิหลัง เช่น สีแดงสัญลักษณ์ของไฟ หรือ

อันตราย สีเขียวสัญลักษณ์แทนพืช หรือความปลอดภัย เป็นต้น

4. สีช่วยให้เกิดการรับรู้ และจดจำ งานศิลปะการออกแบบต้องการให้ผู้พบเห็นเกิดการจดจำ ในรูปแบบ และผลงาน

หรือเกิดความประทับใจ การใช้สีจะต้องสะอาดตา และมีเอกภาพ

ความหมายของแต่ละสี

สีแดง เป็นสีแห่งอำนาจแสดงถึงการมีพลังและความทะเยอทะยานจึงช่วยพิชิตความคิดเห็นในทางลบหรือการมองโลกในแง่ร้ายอย่างไรก็ตามสีแดงนี้อยู่ในกลุ่มของโทสะและการจูนเฉียวด้วยหากเรานำสีแดงเข้าสู่กระบวนการรักษามากเกินไปจะทำให้ผู้ถูกบำบัดรู้สึกอึดอัด ไม่สบายตัว หุนหันพลันแล่นและขาดความอดทนเพราะสีแดงเป็นสีที่กระตุ้นระบบประสาทได้รุนแรงที่สุดให้ความรู้สึกแสบร้อน ตื่นเต้น ทำทนาย

สีชมพู เป็นสีที่มีลักษณะปลอบประโลมให้จิตใจและความรู้สึกต่างๆสงบลงในขณะเดียวกันก็ให้ความรู้สึกของการมีน้ำใจดี จิตใจกว้างขวาง อ่อนนุ่มและทะนุถนอมซึ่งตรงกันข้ามกับสีแดงถ้าหากมีสีชมพูอยู่รายรอบจะทำให้รู้สึกถึงการปกป้อง ความรักจึงมักจะนำสีนี้มาบำบัดหรือบรรเทา

สีส้ม เป็นสีแห่งความเบิกบานและความรื่นเริงเป็นความรู้สึกที่อิสระและได้รับการปลดปล่อย ละวางจากความสงสารหรือสมเพชตนเอง ลดการเห็นแก่ตัวและยินดีที่จะให้หรือแบ่งปัน เป็นความรู้สึกที่เกิดจากก้นบึ้งของจิตใจที่ต้องการปรับปรุงชีวิตให้สดใส สีส้มเป็นสีแห่งความสร้างสรรค์ อ่อนสดใสมีสติปัญญาเต็มเปี่ยมไปด้วยการทะเยอทะยาน มีพลัง

สีเขียว เป็นสีที่มีความสัมพันธ์อย่างแน่นแฟ้นกับธรรมชาติช่วยให้เรามีอารมณ์ร่วมกับสิ่งอื่นๆตลอดจนธรรมชาติต่างๆ รอบตัวเราได้ง่าย สีเขียวจะช่วยสร้างสรรค์บรรยากาศของความสบาย ผ่อนคลายสงบ

สีเหลือง มักเป็นสีของความสุข ความเบิกบาน ความมีชีวิตชีวา งานเฉลิมฉลองเป็นสีของความแจ่มใส มักจะเกี่ยวข้องกับเซาว์ สติปัญญาข้างในและพลังของความคิดเป็นภูมิและความ

หยั่งรู้ เป็นความจำที่แจ่มใส ความคิดที่กระจ่างเป็นอารมณ์ของการใช้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดการมองโลกในแง่ดี

สีน้ำเงิน เป็นความหมายของการสงบเย็น สุขุมเยือกเย็น หนักแน่นและละเอียดรอบคอบสีน้ำเงินเป็นสีที่มีความหมายเกี่ยวโยงกับจิตใจได้สูงกว่าสีเหลือง มีความหมายถึงกลางคืนจึงทำให้เรารู้สึกสงบได้ลึกกว่าและผ่อนคลายกว่า เราจะยิ่งเข้าสู่ความสงบและสงบ

สีฟ้า เป็นสีที่ให้ความรู้สึกสงบเยือกเย็น เป็นอิสระ ปลอดภัยสบาย ปลอดภัย ใจเย็นและสามารถระงับความกระวนกระวายในใจได้ด้วยพลังของสีฟ้ามีคุณสมบัติในการรักษาอาการของโรคปอด ลดอัตราเผาผลาญพลังงาน รักษาอาการเจ็บคอและทำให้ชีพจรเต้นเป็นปกติ

สีม่วง เป็นสีการดูแลและปลอบโยนช่วยให้จิตใจสงบและอดทนต่อความรู้สึกที่โศกเศร้าหรือสูญเสียที่มากกระทบจิตใจและประสาท สีม่วงเฉดต่างๆ ยังช่วยสร้างสมดุลของจิตใจให้ฟื้นกลับมาจากภาวะตกต่ำหรือความเศร้าที่ครอบงำอยู่

สีขาว เป็นสีที่หมายถึงความบริสุทธิ์อย่างยิ่ง จัดอยู่ในกลุ่มของการปกป้อง สร้างสันติ สบาย ช่วยบรรเทาอารมณ์ตกใจหรือหวาดวิตก ส่งเสริมให้จิตใจสะอาดบริสุทธิ์

สีดำ เป็นสีที่มีความหมายทั้งในแง่ของความสะกดสบาย การปกป้อง และความลึกซึ้งมักจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับความรู้สึก

สีเงิน เป็นสีของพระจันทร์ซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนแปลง หรือผันแปรมีลักษณะคล้ายกับอารมณ์และบุคลิกภาพพื้นฐานของผู้หญิงที่ไวต่อความรู้สึกแต่ก็มีดุลยภาพมีการประสานปรองดองและให้ความรู้สึกที่สดใส

สีทอง เป็นสีที่จัดอยู่ในกลุ่มอิทธิพลของพระอาทิตย์เช่นเดียวกับสีเหลืองและมักจะเกี่ยวเนื่องกับพลังและความอุดมสมบูรณ์ เป้าหมายสูงสุด ปัญญาอันสูงสุดความเข้าอกเข้าใจ ปกติสีทองหมายถึงการให้ชีวิตใหม่ ให้พลังใหม่

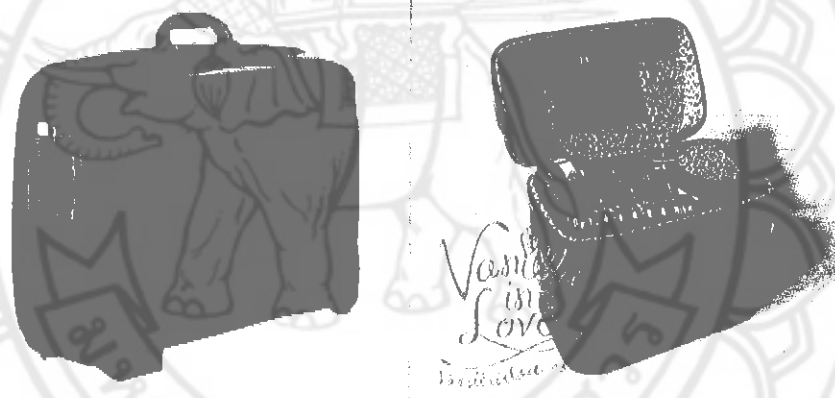
สีน้ำตาล เป็นสีของแผ่นดิน สีน้ำตาลให้ความรู้สึกมั่นคง ลดความรู้สึกที่ไม่ปลอดภัย อย่างไรก็ตามสีน้ำตาลมักเกี่ยวข้องกับการเติมเต็มของความรู้สึก บำบัดจากความเศร้าโศก ความรู้สึกคับอกคับใจสีนี้มักจะนำไปช่วยเหลือคนที่รู้สึกหมดคุณค่าในตัวเอง

2.3. ประเภทของกระเป๋า

กระเป๋ามีการแบ่งตามประเภทที่หลากหลาย โดยได้จำแนกเป็น 2 แบบคือ แบ่งตามโครงสร้างและแบ่งตามการใช้งาน แบ่งตามโครงสร้างมี 3 ประเภทคือ

1. แบบคงรูป

โครงสร้างของกระเป๋าเป็นโครงแข็งที่คงรูป ส่วนใหญ่ทำจากวัสดุที่ค่อนข้างแข็ง เช่น พลาสติก ABS (Acrylonitrile butadiene styrene) หรือ Fiber glass ซึ่งสามารถอัดให้แข็งเป็นรูปลักษณะตามที่ต้องการและคงรูปร่างนั้นตลอด กระเป๋าประเภทนี้มีลักษณะแข็งแรง ทนต่อแรงกระแทก กันน้ำได้และทำความสะอาดง่าย ข้อเสียคือมีน้ำหนักมาก เป็นรอยขีดข่วนได้ง่าย และมีราคาแพงเนื่องจากมีชั้นตอนที่ค่อนข้างซับซ้อน

ภาพประกอบที่ 2.22 กระเป๋าคงรูปแบบต่างๆ

2. แบบไม่คงรูป

สามารถถือหรือสะพายได้ ไม่มีโครงสร้างเสริมความแข็ง ไม่สามารถคงรูปทรงตั้งอยู่ได้ วัสดุที่ใช้มักเป็นวัสดุอ่อนมีได้หลายชนิด เช่น ผ้า ผ้าร่ม พลาสติกบาง ฯลฯ สามารถทำรูปทรงได้หลากหลายรูปแบบตามต้องการ โดยมากใช้กับการท่องเที่ยวคว้งแรมระยะสั้นหรือใช้ชั่วคราว มีน้ำหนักเบา ราคาถูก ผลิตง่าย ทำความสะอาดง่าย แต่มีรูปทรงที่ไม่สวยงาม สกปรกง่าย รับน้ำหนักได้น้อย วัสดุบางและไม่กันน้ำ

ภาพประกอบที่ 2.23 กระเป๋าแบบไม่คงรูป

3. แบบกึ่งคงรูป

เป็นกระเป๋าที่มีรูปทรงค่อนข้างแน่นอน มีลักษณะอยู่ระหว่างกระเป๋าสองประเภทตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น มีโครงสร้างที่สามารถทำให้กระเป๋าตั้งอยู่ได้ แต่ไม่เป็นทรงแข็งที่คงรูปถาวร วัสดุที่ใช้มีหลายชนิดทั้งวัสดุอย่างอ่อนเสริมความแข็งและวัสดุอย่างแข็งที่สามารถคงรูปได้ด้วยตัวเอง แม้จะไม่มีโครง กระเป๋าประเภทนี้มีน้ำหนักเบา รูปทรงสวยงาม ทำความสะอาดได้ง่าย ถ้าเลือกใช้วัสดุและวิธีการตัดเย็บที่เหมาะสมก็จะมีคุณภาพสูง

ภาพประกอบที่ 2.24 กระเป๋าแบบกึ่งคงรูป

แบ่งตามการใช้งาน

- กระเป๋าเป้ (BACKPACK)

กระเป๋าเป้เป็นที่นิยมสำหรับนักเรียน เนื่องจากมีสายสะพายสองอัน และออกแบบมาให้ สะพายบนหลัง ซึ่งเหมาะมากสำหรับใส่ของหนักๆ เช่น หนังสือเรียน, สมุดจดบันทึก, เครื่องเขียน ต่างๆ หรือของที่มีน้ำหนักอื่นๆ ส่วนใหญ่จะทำมาจาก ไนลอน ไม้ก๊อก แคนวาส หรือ หนังต่างๆ กระเป๋าเป้ยังเหมาะกับการท่องเที่ยว, ปีนเขา, เข้าค่าย หรือ กิจกรรมต่างๆ

ภาพประกอบที่ 2.25 กระเป๋าแบบ Backpack

- กระเป๋าถือ (TOTE BAG)

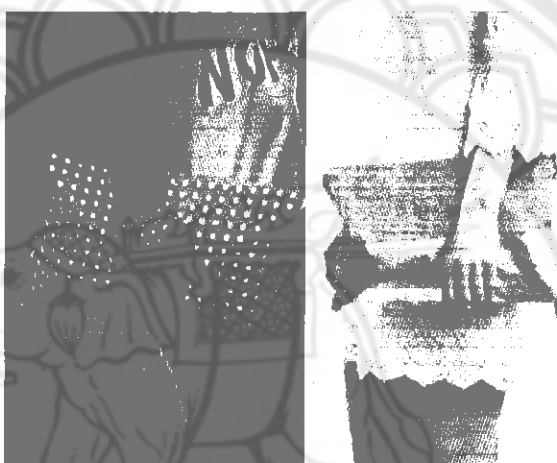
Tote bag ส่วนมากจะทำมาจาก ผ้าดิบ หรือเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า แคนวาส มีช่องเปิดอยู่ด้านบน ซึ่งส่วนใหญ่จะมีแค่ช่องเดียว กระเป๋าถือเป็นกระเป๋าที่ใหญ่ ใสของได้เยอะ เมื่อสะพายไว้บนไหล่ จะมีความยาวถึงช่วงศอก เหมาะสำหรับทำกิจกรรมต่างๆ

ภาพประกอบที่ 2.26 กระเป๋าแบบ Tote

- กระเป๋าคลัทช์ (CLUSH BAG)

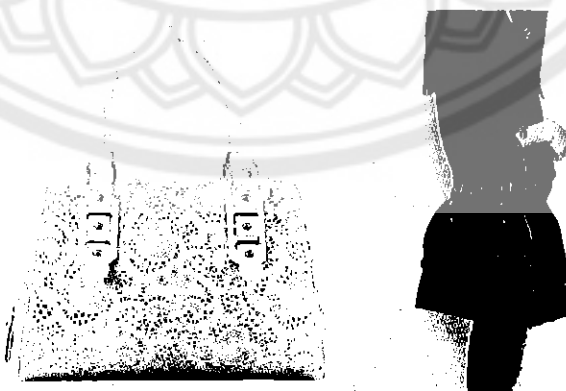
กระเป๋าทรงคลัทช์เป็นกระเป๋าที่ไม่มีหูหิ้ว จะใช้โดยการถือไว้ในมือ หรือหนีบไว้ได้แขน ตามประวัติศาสตร์ของกระเป๋าคัทช์ กระเป๋าคัทช์สมัยก่อนจะมีขนาดเล็กกว่าสมัยนี้มากเพราะ ไว้ใช้สอยในช่วงเวลาออกงานตอนเย็น และใส่ของอยู่ไม่กี่ชนิด กุญแจ, ไม้ขีดขี้ และลิปสติก แต่ถึงกระนั้นก็ตาม สมัยนี้กระเป๋าคัทช์ขนาดใหญ่ขึ้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก ซึ่งรูปแบบของกระเป๋ายังเหมือนเดิม แต่มีการปรับขนาดให้ใหญ่ขึ้น ซึ่งเหมาะกับผู้หญิงสมัยนี้ที่มีของใช้มากขึ้น

ภาพประกอบที่ 2.27 กระเป๋าแบบ Clush

- กระเป๋าถือหิ้ว (HANDHELD BAG)

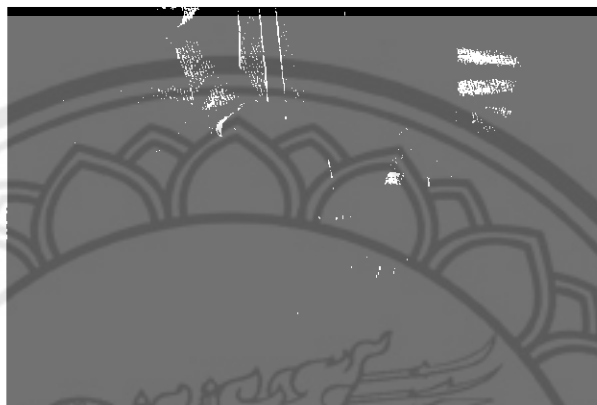
กระเป๋าชนิดนี้ออกแบบมาเพื่อให้มือหิ้วเท่านั้น ทำให้มีหูหิ้วที่สั้น และไม่สามารถนำมาสะพายบนไหล่ได้ ซึ่งขนาดของมันจะเล็กกว่ากระเป๋าสะพายไหล่ แต่ใหญ่กว่า กระเป๋าทรงคลัทช์

ภาพประกอบที่ 2.28 กระเป๋าแบบ Handhell

- กระเป๋าหูรูด (BUCKET BAG)

โดยกระเป๋าจะเป็นแนวตั้งมีฐานกระเป๋าเป็นวงกลมหรือวงรีลักษณะแข็งๆ มีการรูดปากกระเป๋าให้เป็นจีบๆ ซึ่งกระเป๋าทรง Bucket นี้มีทั้งแบบที่ทำมาจากผ้าและทำมาจากหนังค่ะ

ภาพประกอบที่ 2.29 กระเป๋าแบบ Bucket

- DUFFEL BAG

รูปทรงเป็นลักษณะเหมือนทรงกระบอกในแนว นอน ส่วนมากมักมีขนาดใหญ่-ใหญ่มากและมักจะทำจากวัสดุเนื้อนิ่ม เช่น ผ้าหรือหนัง จุดประสงค์ในการออกแบบ คือ เพื่อให้สะดวกต่อการใช้งานเวลาเดินทาง บางครั้งจึงอาจเรียกกระเป๋าแบบนี้ว่า Weekend Bag

ภาพประกอบที่ 2.30 กระเป๋าแบบ Duffel

- กระเป๋าใบเล็ก (WRISTLET BAG)

กระเป๋าใบเล็ก ไม่มีหูหิ้ว แต่มีสายคล้องข้อมือ สามารถใส่ของไปได้จำนวนหนึ่ง และเป็นกระเป๋าอีก 1 แบบที่ใช้ในงานกลางคืนได้

ภาพประกอบที่ 2.31 กระเป๋าแบบ Wristlet

- กระเป๋าสะพายข้าง (MESSENGER BAG/CROSSBODY BAG)

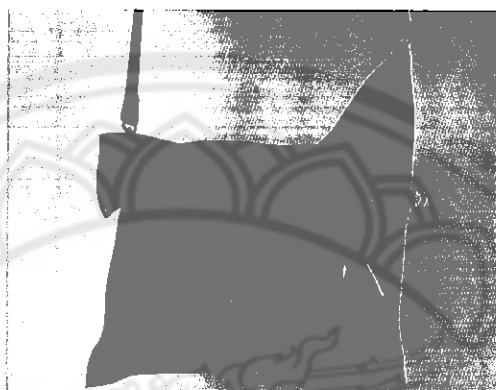
กระเป๋าเมสเซนเจอร์ หรือเรียกอย่างว่ากระเป๋าสะพายข้าง โดยถูกเรียกแบบนี้เพราะลักษณะในการใช้งาน กระเป๋าทรงนี้มักจะติดตัวไว้ตลอดเวลาทำให้ ทำให้รู้สึกปลอดภัยเวลาใช้งาน เพราะมันจะไม่หายไปไหนแน่นอน กระเป๋าทรงนี้มีหลากหลายรูปแบบ และขนาด เหมาะสำหรับ นักเรียน และนักท่องเที่ยว ที่มักจะต้องขยับไปนั่งไปนี่ตลอดเวลา

ภาพประกอบที่ 2.32 กระเป๋าแบบ Messenger

- FOLDOVER BAG

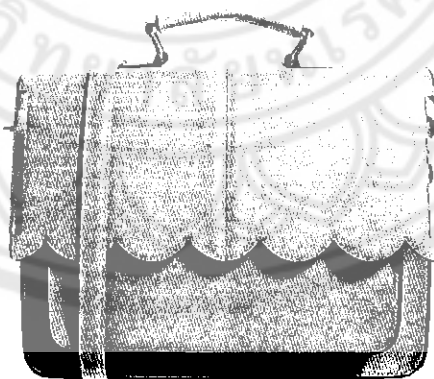
เป็นกระเป๋าที่ค่อนข้างจะใช้ได้หลายแบบ ขนาดพอดีตัว ใช้ได้ทั้งสะพายข้าง ถือ หรือสามารถ ถอดสายได้เพื่อใช้งานคล้ายๆ กระเป๋าคัดท์ท์ เหมาะกับใส่หนังสือเรียน หรือใส่ของใช้ทั่วไป

ภาพประกอบที่ 2.33 กระเป๋าแบบ Foldover

- กระเป๋านักเรียน (SACHEL BAG)

เป็นกระเป๋าสะพายข้าง มีหูจับด้านบน ทรงสี่เหลี่ยมจัตุรัส สี่เหลี่ยมคางหมู มีฝาปิดมาด้านหน้า มีขนาดแตกต่างกันไป เหมาะกับการใส่หนังสือ สมุด หรือของใช้ต่างๆ

ภาพประกอบที่ 2.34 กระเป๋าแบบ Satchel

- HOBO BAG

ส่วนใหญ่ดีไซน์มาสำหรับกระเป๋าสะพาย ขนาดกลาง-ใหญ่ เมื่อมองจากด้านบนของกระเป๋าลงไป จะเห็นเป็นลักษณะรูปทรงคล้ายพระจันทร์เสี้ยว สายสะพายมีความยาวปานกลางจนถึงยาวมาก ทำให้กระเป๋าดูเหี่ยวย่นๆ

ภาพประกอบที่ 2.35 กระเป๋าแบบ Hobo

2.3. ฤดูกาลของประเทศไทย

เนื่องจากประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของมรสุม จึงทำให้ประเทศไทยมีฤดูกาลที่เด่นชัด 2 ฤดู คือ ฤดูฝนกับฤดูแล้ง (Wet and Dry Seasons) สลับกัน และสำหรับฤดูแล้งนั้น ถ้าพิจารณาให้ละเอียดลงไปสามารถแยกออกได้เป็น 2 ฤดู คือ ฤดูร้อนกับฤดูหนาว ดังนั้นฤดูกาลของประเทศไทยสามารถแบ่งได้เป็น 3 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน

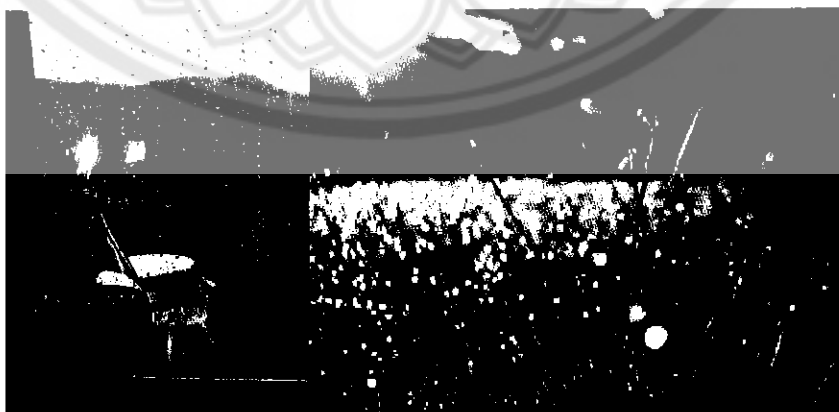
เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงประมาณกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงที่เปลี่ยนจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (หรือที่เปลี่ยนจากฤดูหนาวเข้าสู่ฤดูฝน) เป็นระยะที่ทั่วโลกเหนือหันเข้าหาดวงอาทิตย์ โดยเฉพาะในเดือนเมษายนประเทศไทยจะเป็นประเทศหนึ่งที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่ลำแสงของดวงอาทิตย์ จะตั้งฉากกับผิวพื้นโลกในเวลาเที่ยงวัน ทำให้ได้รับความร้อนจากดวงอาทิตย์อย่างเต็มที่ จึงทำให้สภาวะอากาศร้อนอบอ้าวโดยทั่วไป ในฤดูนี้ แม้ว่าประเทศไทยอากาศจะร้อนและแห้งแล้ง แต่ในบางครั้งอาจมีมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนแผ่ลงมาถึงประเทศไทยตอนบนได้ ทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างมวลอากาศเย็น ที่แผ่ลงมา กับมวลอากาศร้อนที่ปกคลุมอยู่เหนือประเทศไทย ซึ่งก่อให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองและลมกระโชกแรง หรืออาจมีลูกเห็บตกลงมาด้วย ก่อให้เกิดความเสียหายได้ พายุฝนฟ้าคะนองที่เกิดขึ้นในฤดูนี้มักเรียกว่า "พายุฤดูร้อน"

ภาพประกอบที่ 2.36 แสดงบรรยากาศของฤดูร้อน

ฤดูฝน

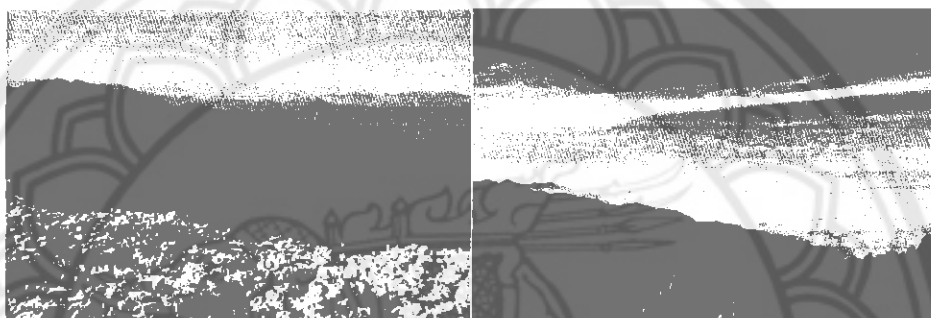
เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงประมาณกลางเดือนตุลาคม ฤดูนี้จะเริ่มเมื่อมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมชื้นพัดปกคลุมประเทศไทย ขณะที่ร่องความกดอากาศต่ำ (แนวร่องที่ก่อให้เกิดฝน) พาดผ่านประเทศไทยทำให้มีฝนชุกทั่วไป ร่องความกดอากาศต่ำนี้ปกติจะเริ่มพาดผ่านภาคใต้ในเดือนเมษายน แล้วจึงเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านภาคกลางและภาคตะวันออก ภาคเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนพฤษภาคมและมีุนายนตามลำดับ ประมาณปลายเดือนมิถุนายนจะเลื่อนขึ้นไปพาดผ่านบริเวณประเทศจีนตอนใต้ ทำให้ฝนในประเทศไทยลดลงระยะหนึ่ง และเรียกว่าเป็น "ช่วงฝนทิ้ง" ซึ่งอาจนานประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ หรือบางปีอาจเกิดขึ้นรุนแรงและมีฝนน้อยนานนับเดือนได้ ประมาณเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายนร่องความกดอากาศต่ำจะเลื่อนกลับลงมาทางใต้พาดผ่านบริเวณประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง โดยจะพาดผ่านตามลำดับจากภาคเหนือลงไปภาคใต้ ทำให้ช่วงเวลาดังกล่าวประเทศไทยจะมีฝนชุกต่อเนื่อง โดยประเทศไทยตอนบนจะตกชุกช่วงเดือนสิงหาคมถึงกันยายน และภาคใต้จะตกชุกช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ตลอดช่วงเวลาที่ร่องความกดอากาศต่ำเลื่อนขึ้นลงนี้ ประเทศไทยก็จะได้รับอิทธิพลของมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดปกคลุมอยู่ตลอดเวลา เพียงแต่บางระยะอาจมีกำลังแรง บางระยะอาจมีกำลังอ่อน ขึ้นอยู่กับตำแหน่งของแนวร่องความกดอากาศต่ำ ประมาณกลางเดือนตุลาคมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมหนาวจะเริ่มพัดเข้ามาปกคลุม ประเทศไทยแทนที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นสัญญาณว่าได้เริ่มฤดูหนาวของประเทศไทยตอนบน เว้นแต่ทางภาคใต้จะยังคงมีฝนตกชุกต่อไปจนถึงเดือนธันวาคม ทั้งนี้เนื่องจากมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัดลงมาจากรประเทศจีนจะพัดผ่านทะเลจีนใต้ และอ่าวไทยก่อนลงไปถึงภาคใต้ ซึ่งจะนำความชื้นลงไปด้วยเมื่อถึงภาคใต้ โดยเฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออกจึงก่อให้เกิดฝนตกชุกดังกล่าวข้างต้น

ภาพประกอบที่ 2.37 แสดงบรรยากาศของฤดูฝน

- ฤดูหนาว

เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ เมื่อมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเริ่มพัดปกคลุมประเทศไทยประมาณกลางเดือนตุลาคม ซึ่งจะนำความหนาวเย็นมาสู่ประเทศไทย เป็นระยะที่ทั่วโลกได้หันเข้าหาดวงอาทิตย์ ตำแหน่งลำแสงของดวงอาทิตย์ทำมุมฉากกับผิวพื้นโลกขณะเที่ยงวันจะอยู่ทางซีกโลกใต้ ทำให้ลำแสงที่ตกกระทบกับพื้นที่ในประเทศไทยเป็นลำแสงเฉียงตลอดเวลา

ภาพประกอบที่ 2.38 แสดงบรรยากาศของฤดูหนาว

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่องการออกแบบกระเป๋าสานจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทยโดยเป็นการการออกแบบที่มีจุดประสงค์คือเพื่อศึกษาวัสดุในการออกแบบกระเป๋าสานและเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับงานหัตถกรรมที่มาจากวัสดุท้องถิ่น โดยตอบสนองต่อพฤติกรรมส่วนตัวของกลุ่มเป้าหมายสำหรับผู้หญิงวัยทำงานตอนต้นที่ชื่นชอบในการแต่งกายตามแฟชั่น มีวิธีการดำเนินงานวิจัย โดยขั้นตอนในการวิจัยดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษางานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการออกแบบ และกำหนดแหล่งข้อมูลพื้นฐาน

ขั้นตอนที่ 2. การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 3. การออกแบบและการพัฒนาแบบ

ขั้นตอนที่ 4. การผลิตผลงาน

ขั้นตอนที่ 5. สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบกระเป๋าสานจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

ขั้นตอนดำเนินงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 1. ศึกษางานเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการออกแบบ และกำหนดแหล่งข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาประวัติ ข้อมูลพื้นฐาน และแหล่งผลิตของป่านศรนารายณ์
2. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับฤดูกาลในประเทศไทย เช่น สี รูปทรง อารมณ์ และความรู้สึก
3. ศึกษากระบวนการออกแบบ และการออกแบบกระเป๋าสาน

ขั้นตอนที่ 2. การกำหนดประชากรและกลุ่มเป้าหมาย

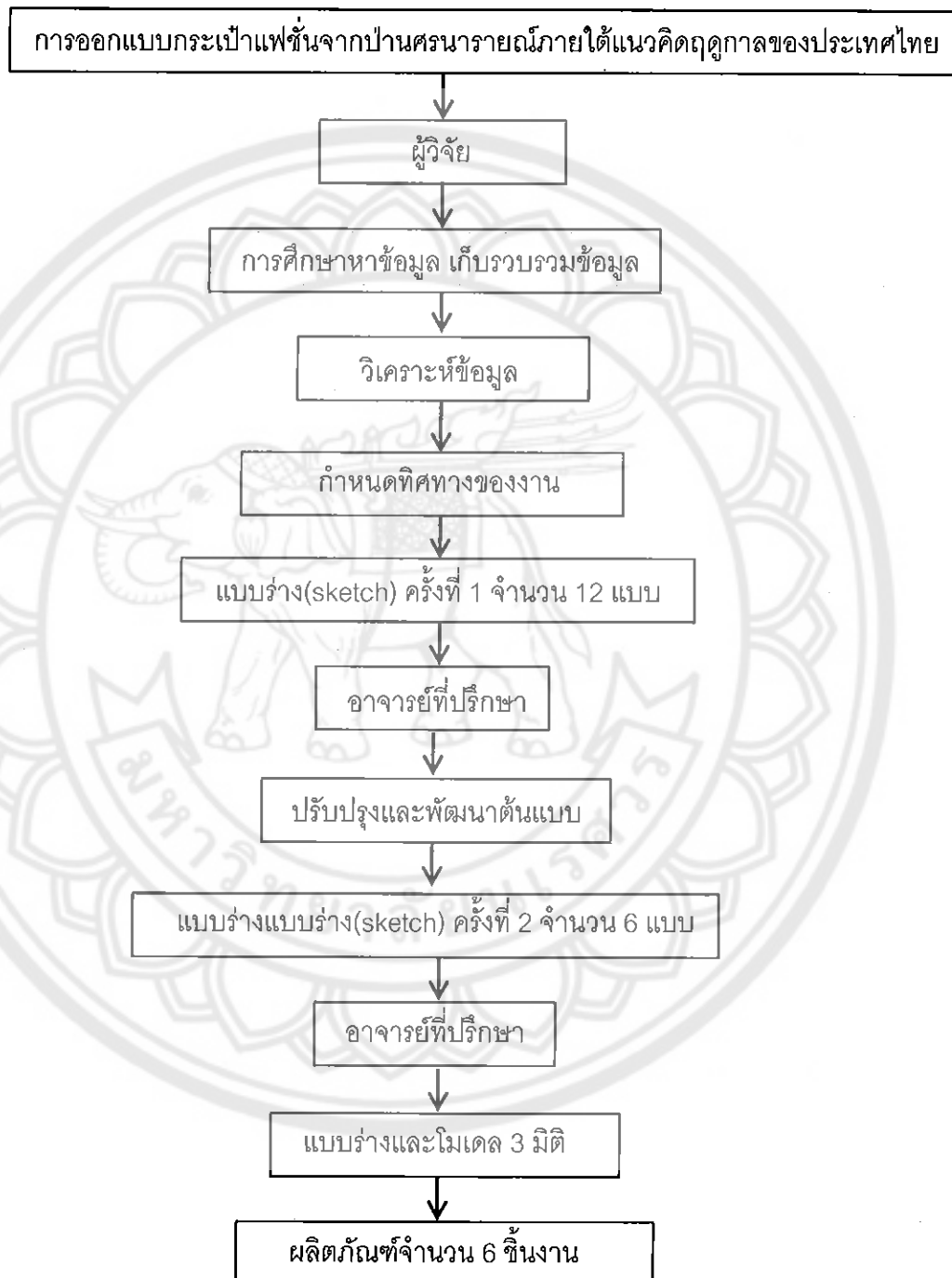
การออกแบบกระเป๋าสานจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย มุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายดังนี้

กลุ่มวัยทำงานตอนต้น มุ่งเน้นไปที่เพศหญิงที่มีอายุระหว่าง 23-28 ปี ที่ชื่นชอบในการแต่งกายตามแฟชั่น ซึ่งจะมีความมั่นใจและความความเป็นตัวของตัวเองสูง และยังมีความเป็นวัยรุ่นมากพอสมควร จะเน้นอะไรที่เรียบง่าย มิกซ์แอนด์แมทได้อย่างลงตัว มีความสนใจในการเลือกซื้อของใช้ และการแต่งตัวออกจากบ้านเป็นอย่างมาก เพราะวัยนี้ยังต้องการการเป็นจุดสนใจ ดูโดดเด่นจากกลุ่มเพื่อนหรือคนรอบข้าง เพราะฉะนั้นการเลือกใช้กระเป๋าจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้คนวัยนี้ต้องใส่ใจ และสำคัญคือกระเป๋าจะต้องสามารถเข้ากันได้กับหลายๆชุด ทำให้เมื่อใช้แล้วการแต่งตัวในวันนั้นต้องดูโดดเด่น มีลูกที่ดูมั่นใจ คนกลุ่มนี้ถึงจะเลือกใช้

ขั้นตอนที่ 3. การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากป้านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากป้านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย เนื่องจากต้องการให้ตัวผลิตภัณฑ์ออกมาในลักษณะงานที่ดูทันสมัยจึงได้นำเทรนด์สีในปี 2015 มาใช้เป็นเกณฑ์ในการออกแบบในครั้งนี้ด้วย และการออกแบบภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทยนั้น เนื่องจากประเทศไทยมี 3 ฤดูคือ ฤดูร้อน ฤดูฝนและฤดูหนาว อารมณ์ของงานในแต่ละชุดก็จะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงแต่ก็จะคงไว้ซึ่งความเป็นเอกลักษณ์ของธรรมชาติที่ได้ถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของกระเป๋าแฟชั่น ซึ่งตัวผลงานในแต่ละชุดที่จะสื่อถึงฤดูกาลแต่ละฤดูนั้นได้มีการกำหนดในเรื่องของ สี สัน รูปทรง ที่สื่อออกมาอย่างชัดเจน

ภาพแสดงขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแบบกระเป๋าสานจาก
ป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการออกแบบและพัฒนาแบบ

ขั้นตอนที่ 4. การผลิตผลงาน

เมื่อได้แบบงานที่จะนำไปผลิตจริง จึงได้ศึกษาขั้นตอนการดำเนินการ และแหล่งวัสดุที่จำเป็นในการผลิตชิ้นงาน โดยได้มีการปรึกษากับผู้ชำนาญในการทำกระเป๋าและช่างทำกระเป๋า เพื่อให้การผลิตออกมาอย่างราบรื่น ซึ่งก็ได้มีการผลิตตัวต้นแบบออกมาเพื่อให้มองเห็นภาพรวมของงานและเป็นกรณีตัวอย่างในการที่จะใช้วัสดุจริงในการทำงาน จากที่ได้ศึกษาแบบอย่างดีแล้ว จึงทำการผลิตของจริง ซึ่งในขั้นตอนนี้ต้องทำการสื่อสารกับช่างให้ชัดเจนและละเอียดรอบคอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการผลิตพลาดและการแก้ไข จึงทำให้เกิดผลงานตามที่ได้ออกแบบไว้

ขั้นตอนที่ 5. สรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากปान

ศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

ในปัจจุบันผู้คนได้หันมาสนใจในเรื่องของการเลือกใช้สินค้ามากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้หยิบวัสดุของไทยเพื่อนเป็นการส่งเสริมงานหัตถกรรมไทย ทำให้คนรุ่นใหม่หันกลับมาสนใจที่จะใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้ ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมวงการแฟชั่นในประเทศไทยอีกด้วย และในรูปแบบที่ได้ทำการออกแบบมานั้นต้องการให้เข้าถึงวัยรุ่นได้ง่ายทั้งในเรื่องของรูปทรง สีสีนที่สามารถตอบโจทย์ความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้เป็นอย่างดีโดยได้ใช้แนวคิดมาจากฤดูกาลของประเทศไทย ได้ใช้ความสวยงามของธรรมชาติมาเป็นจุดเด่นในการออกแบบในครั้งนี้ด้วย

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การออกแบบกระเป่าแพ้น้ำจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และขอบเขตในงานวิจัย จึงได้ทำการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ความคิดรวบยอดทางการออกแบบ
2. ข้อมูลผู้บริโภคของกลุ่มเป้าหมาย
3. กระบวนการวิเคราะห์ การออกแบบกระเป่าแพ้น้ำจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย
 - 3.1. อารมณ์ของแต่ละฤดูกาล
 - 3.2. แบบร่าง (sketch)
 - 3.3. การกำหนดแบบร่างและตัวต้นแบบ
 - 3.4. รายละเอียดขนาดของกระเป่า (Dimension)
4. ขั้นตอนการออกแบบ
5. ขั้นตอนการผลิต
6. การนำเสนอผลงาน

1. ความคิดรวบยอดทางการออกแบบ

การศึกษาเชิงลึกของวัสดุปานครนารายณ์และฤดูกาลของประเทศไทย นำมาสู่การออกแบบกระเป๋าแฟชั่น ซึ่งเป็นการพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มมูลค่าให้กับตัววัสดุ โดยนำเอาแนวคิดที่ได้จากธรรมชาติซึ่งก็คือฤดูกาล โดยการนำเอาอารมณ์ ความรู้สึก สี สัน รูปทรง ลวดลาย ที่มาจากธรรมชาติของแต่ละฤดูทั้งสิ้น จะทำการแบ่งคอลเลคชั่นกระเป๋าออกเป็น 3 ชุด ซึ่งก็จะมี Mood&Tone ที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง แต่ก็จะทำให้รู้สึกถึงฤดูกาล และธรรมชาติอย่างชัดเจน

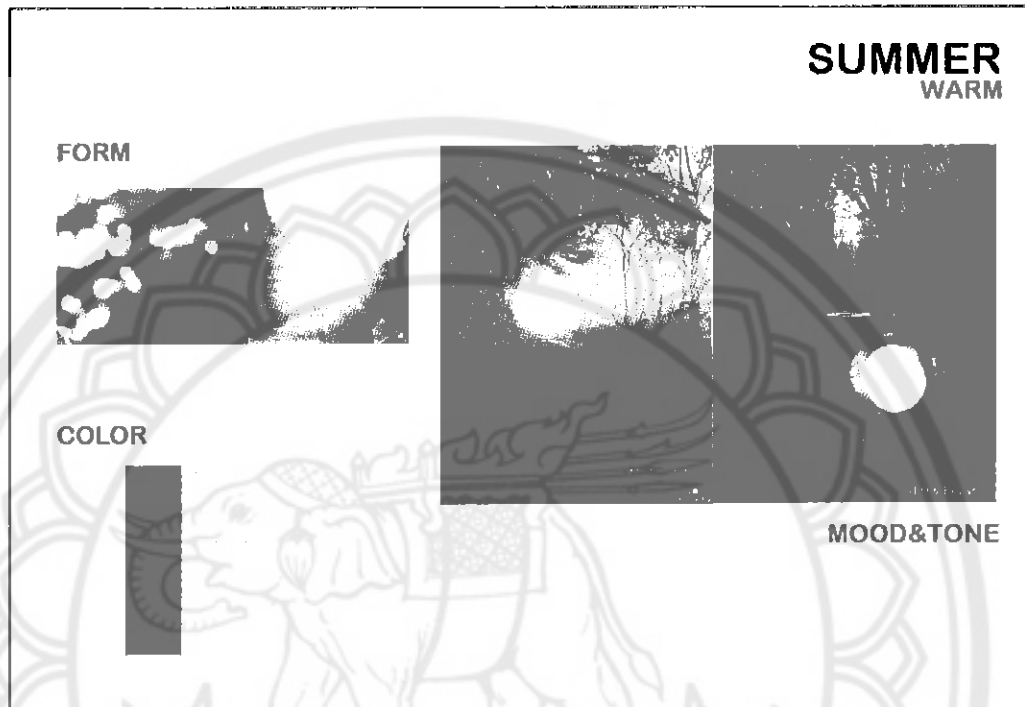
2. ข้อมูลผู้บริโภคของกลุ่มเป้าหมาย

จากการศึกษาผู้บริโภค และได้ทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- เพศหญิง อายุ 23-28 ปี เป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจ และมีความสนใจในด้านแฟชั่นอยู่เสมอ
- มีรายได้ตั้งแต่ 15,000 บาท/เดือนขึ้นไป สามารถซื้อผลิตภัณฑ์แฟชั่นที่มีคุณภาพสมราคาได้
- ชื่นชอบในการแต่งตัวที่มีความเป็นตัวของตัวเองสูง มีสไตล์หรือรสนิยมที่ค่อนข้างชัดเจน ชอบทำอะไรที่แตกต่างจากคนทั่วไปเพื่อที่จะทำให้ตนเองกลายเป็นจุดสนใจ และดูโดดเด่นกว่าผู้อื่น

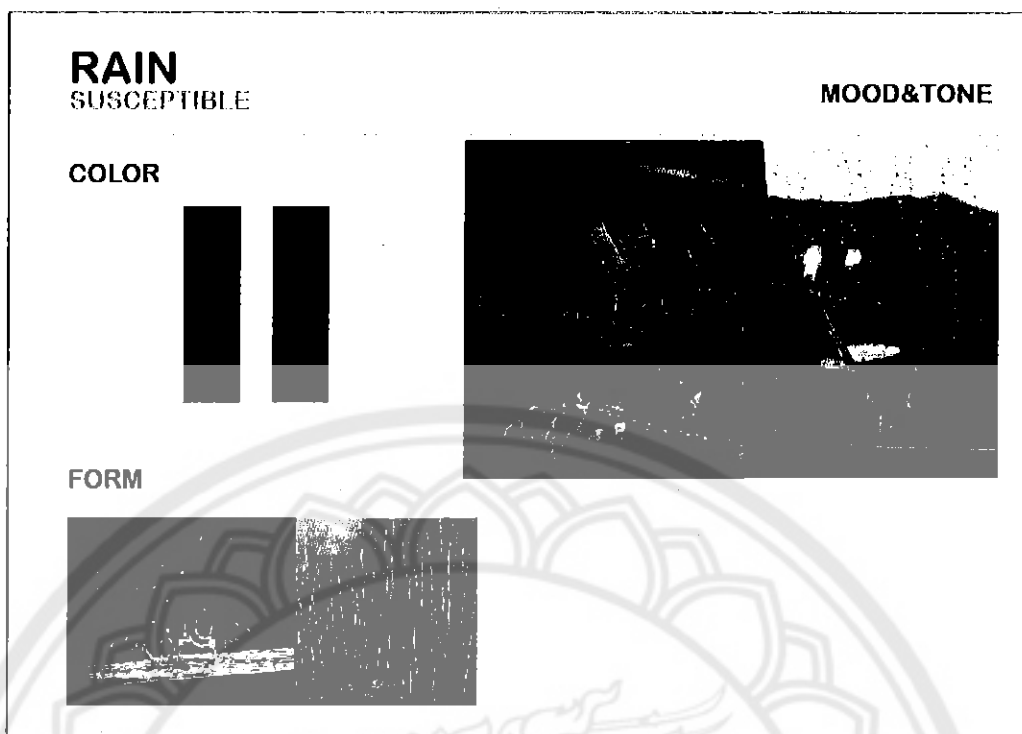
3. กระบวนการวิเคราะห์ การออกแบบกระเป๋าแฟชั่นจากป้านศรนา rayณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

3.1. อารมณ์ของแต่ละฤดูกาล (Mood and Tone)

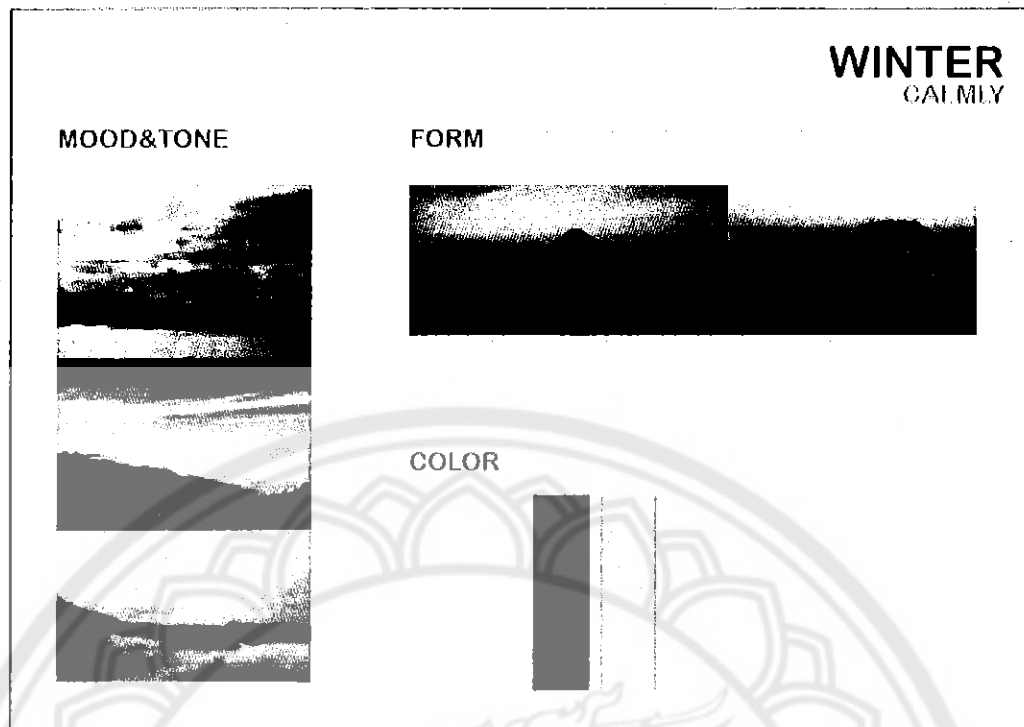
ภาพประกอบที่ 4.1 แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าฤดูร้อน

- กระเป๋าแฟชั่นประเภทที่นำมาออกแบบสำหรับฤดูร้อนก็คือ Clutch Bag และ Folderover Bag
- หลักการทางทัศนธาตุที่นำมาออกแบบกระเป๋า คือ
 1. เส้นหยัก ที่มาจากพระอาทิตย์ของฤดูร้อน สื่อถึงความสนุกสนาน ไม่หยุดนิ่งเพราะฤดูร้อนมักเป็นช่วงแห่งการท่องเที่ยว และพักผ่อน
 2. สีส้ม มาจากบรรยากาศของฤดูร้อน ที่ให้ความรู้สึกสดใส ตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา

ภาพประกอบที่ 4.2 แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าชุดฤดูฝน

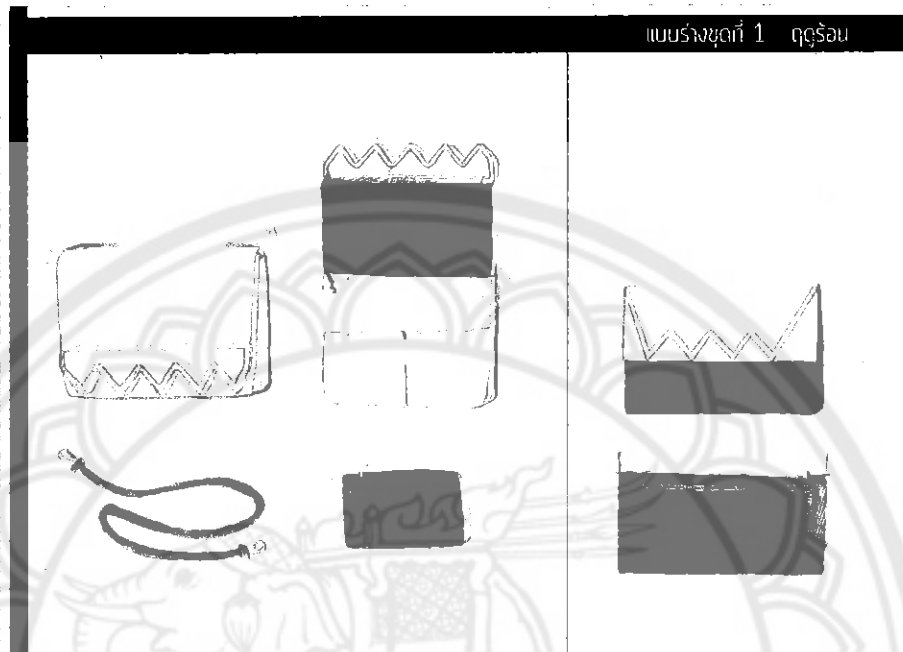
- กระเป๋าแฟชั่นประเภทที่นำมาออกแบบสำหรับฤดูฝนก็คือ Messenger Bag และ Handheld Bag
- หลักการทางทัศนธาตุที่นำมาออกแบบกระเป๋า คือ
 1. เส้นโค้ง มาจากวงของน้ำฝนที่ตกกระทบกับแอ่งน้ำเวลาที่ฝนตกจะให้ความรู้สึกที่อ่อนโยน อ่อนไหว
 2. สีเขียว เมื่อถึงฤดูฝนต้นไม้จะมีความชุ่มชื้น อุดมสมบูรณ์ จะทำให้ฤดูนี้บรรยากาศจะเต็มไปด้วยธรรมชาติที่เขียวชอุ่ม สื่อถึงความผ่อนคลายและความสบายใจ
 3. สีน้ำตาล มาจากสีของดินที่มีความชุ่มชื้นจากน้ำฝน ให้ความรู้สึกมั่นคง ลดความโศกเศร้าในหน้าฝนได้ดี

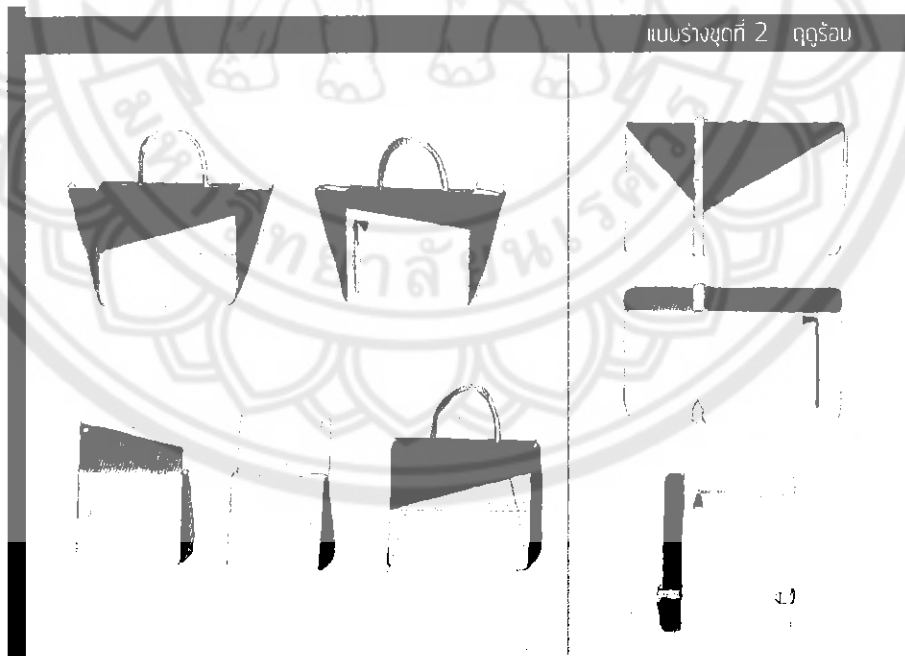
ภาพประกอบที่ 4.3 แสดงที่มาของการออกแบบกระเป๋าฤดูหนาว

- กระเป๋าแฟชั่นประเภทที่นำมาออกแบบสำหรับฤดูร้อนก็คือ Tote Bag และ Backpack
- หลักการทางทัศนธาตุที่นำมาออกแบบกระเป๋า คือ
 1. เส้นแนวนอน มาจากเส้นขอบฟ้าที่ตัดกันระหว่างท้องฟ้ากับหมอกหนาๆของฤดูหนาวเป็นเส้นตรง ให้ความรู้สึกสงบนิ่ง มั่นคง และแข็งแรง
 2. สีน้ำเงิน ที่มาจากท้องฟ้าของฤดูหนาวที่จะเป็นสีฟ้าเข้มจนเกือบน้ำเงิน ทำให้อากาศเย็น และสีน้ำเงินยังให้ความรู้สึกที่สงบ สุขุมเยือกเย็น และหนักแน่น

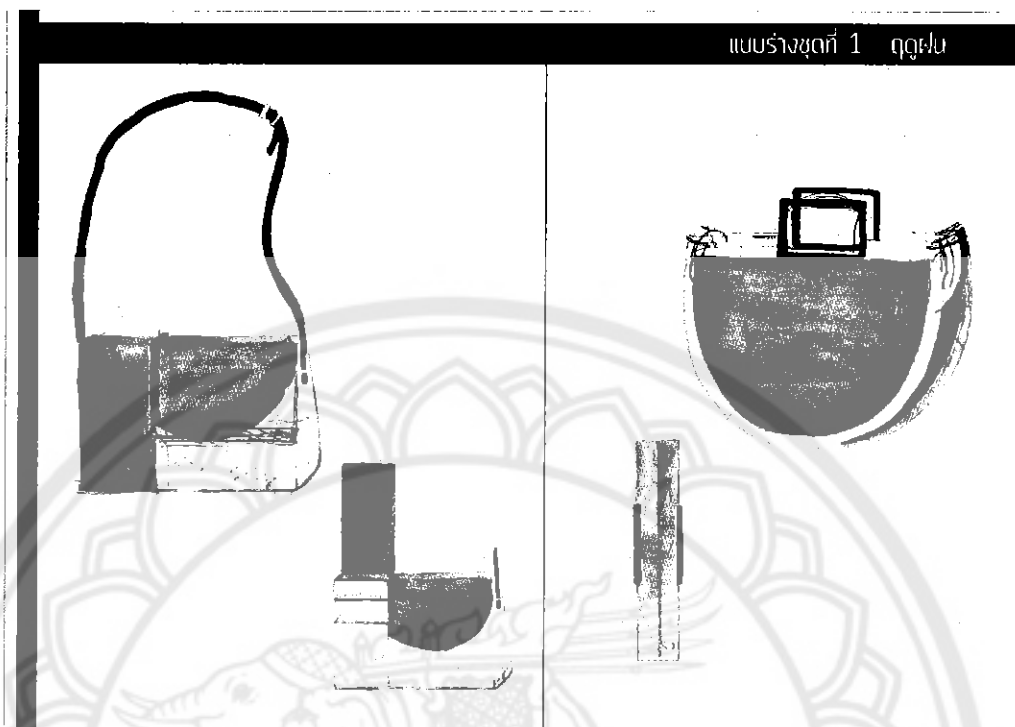
3.2. แบบร่าง (SKETCH DESIGN)

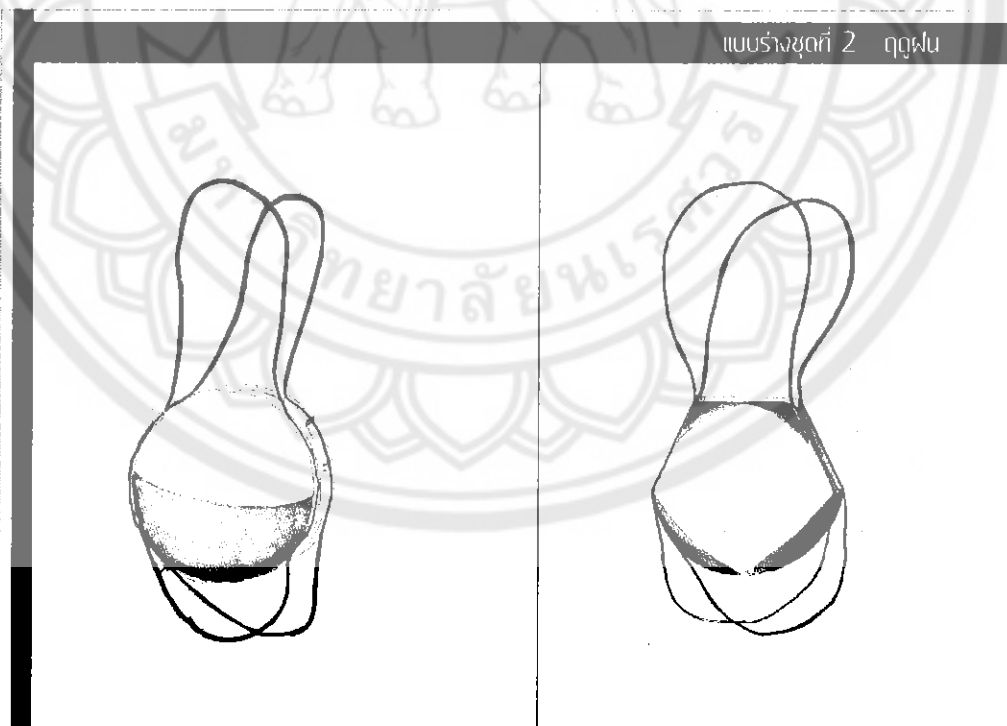
ภาพประกอบที่ 4.4 แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 1

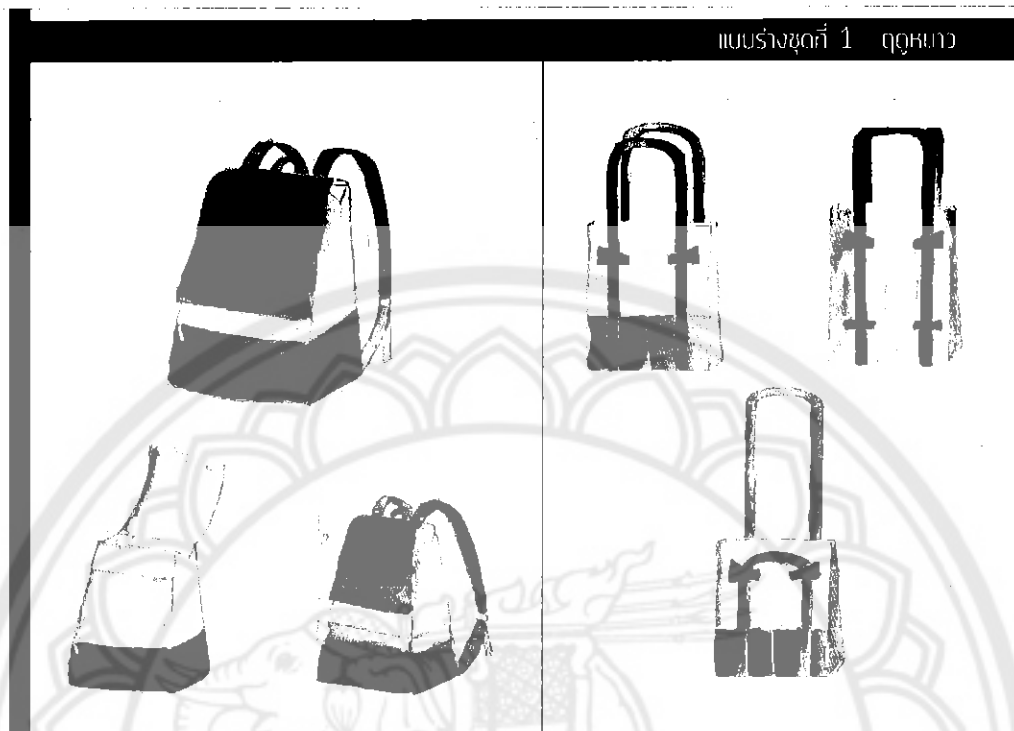
ภาพประกอบที่ 4.5 แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.6 แสดงแบบร่างกระเป๋าดูฝนมแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.7 แสดงแบบร่างกระเป๋าดูฝนมแบบที่ 2

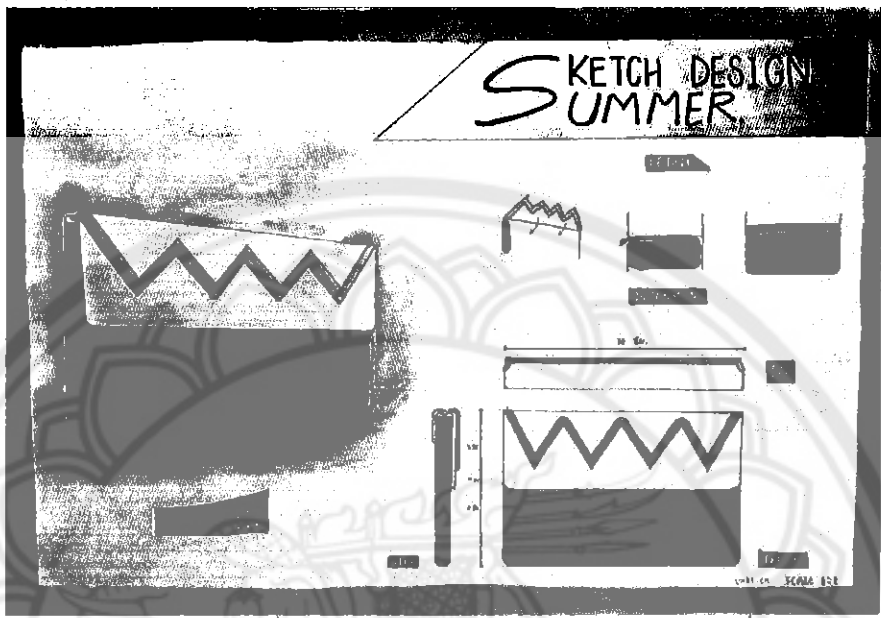

ภาพประกอบที่ 4.8 แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 1

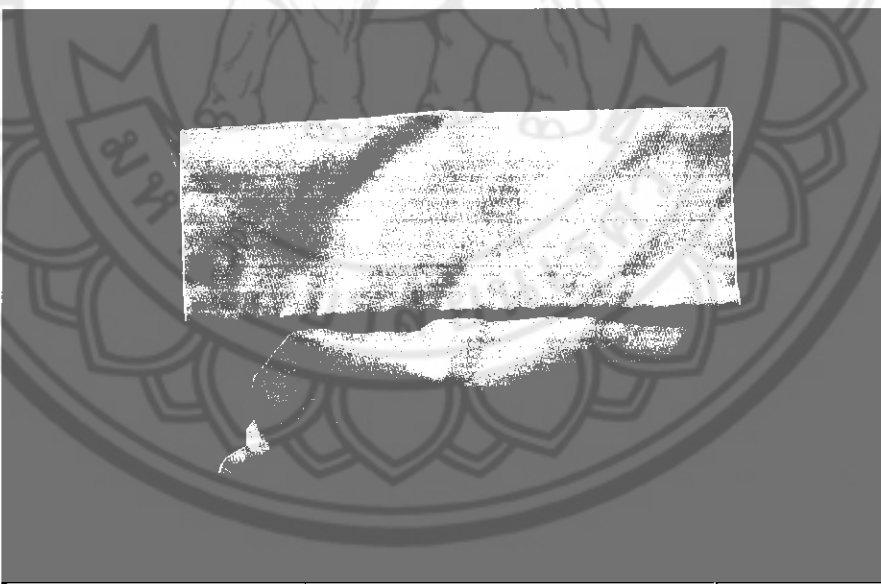

ภาพประกอบที่ 4.9 แสดงแบบร่างกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 2

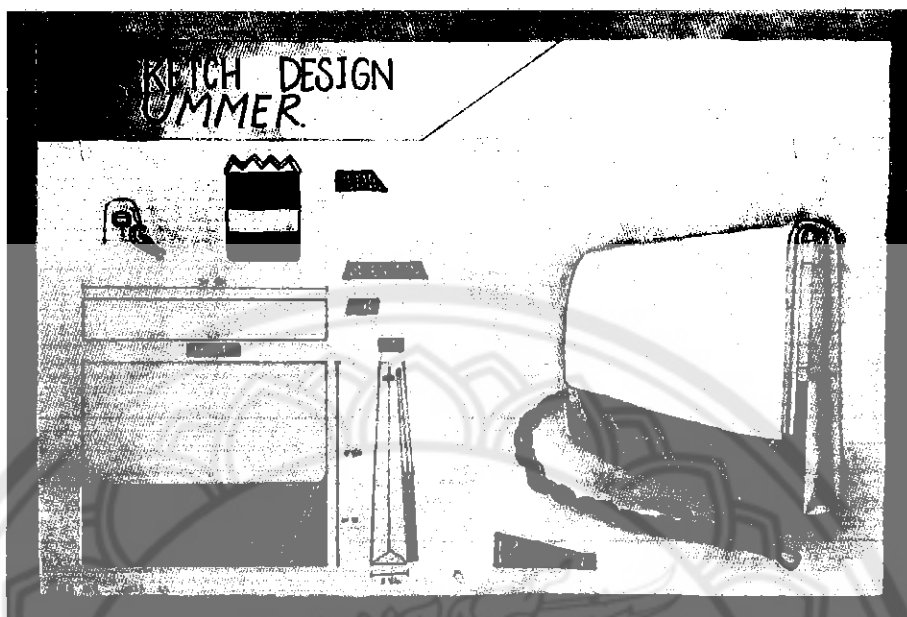
3.3.การกำหนดแบบร่างและตัวต้นแบบ

ภาพประกอบที่ 4.10 แสดงแบบร่างของจริงฤดูร้อนแบบที่ 1

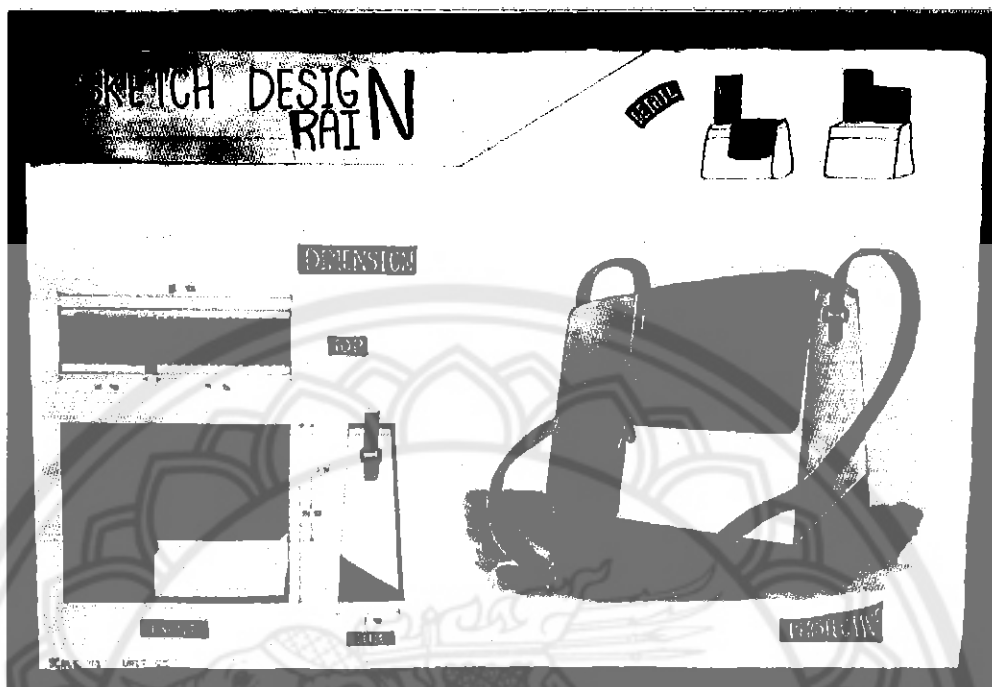
ภาพประกอบที่ 4.11 แสดงตัวต้นแบบฤดูร้อนแบบที่ 1

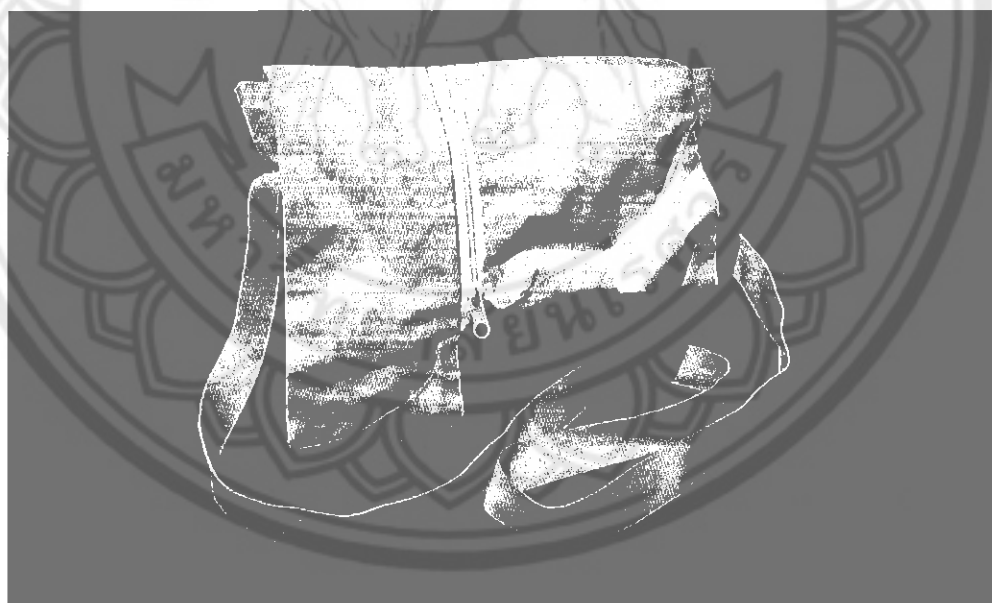
ภาพประกอบที่ 4.12 แสดงแบบร่างของจริงฤดูร้อนแบบที่ 2

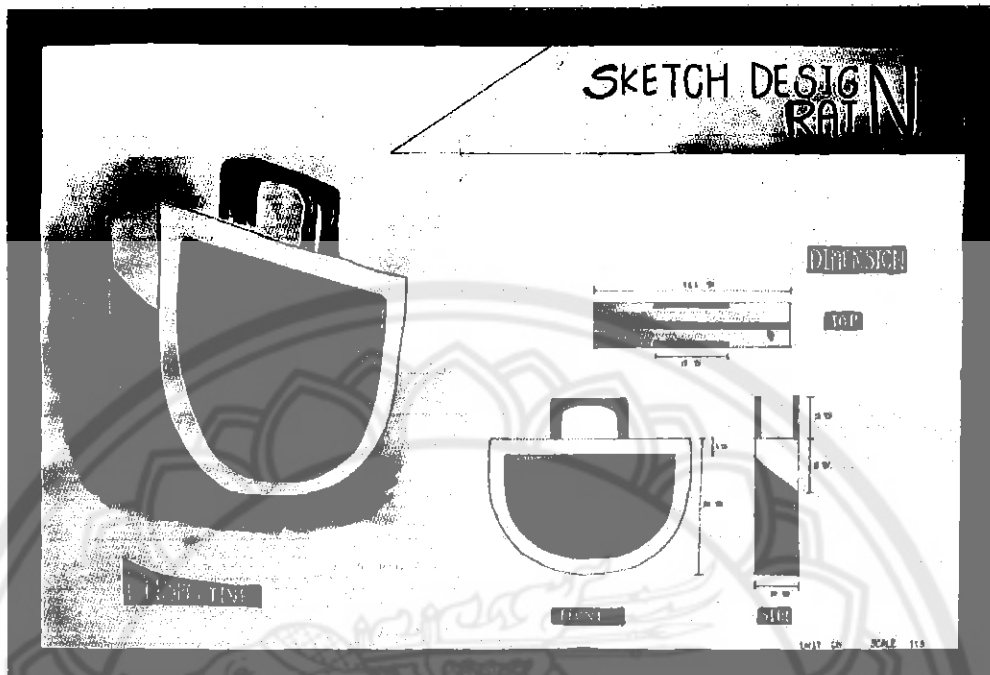
ภาพประกอบที่ 4.13 แสดงตัวต้นแบบฤดูร้อนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.14 แสดงแบบร่างของจริงฤดูฝนแบบที่ 1

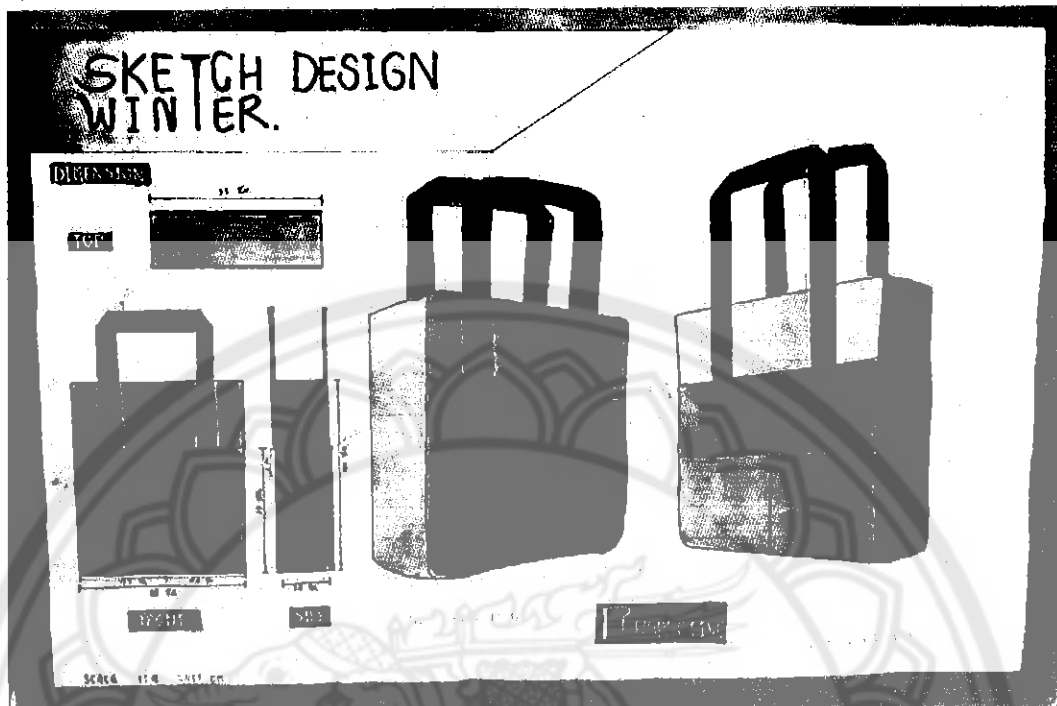
ภาพประกอบที่ 4.15 แสดงตัวต้นแบบฤดูฝนแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.16 แสดงแบบร่างของจริงฤดูฝนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.17 แสดงตัวต้นแบบฤดูฝนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.18 แสดงแบบร่างของจริงฤดูหนาวแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.19 แสดงตัวต้นแบบฤดูหนาวแบบที่ 1

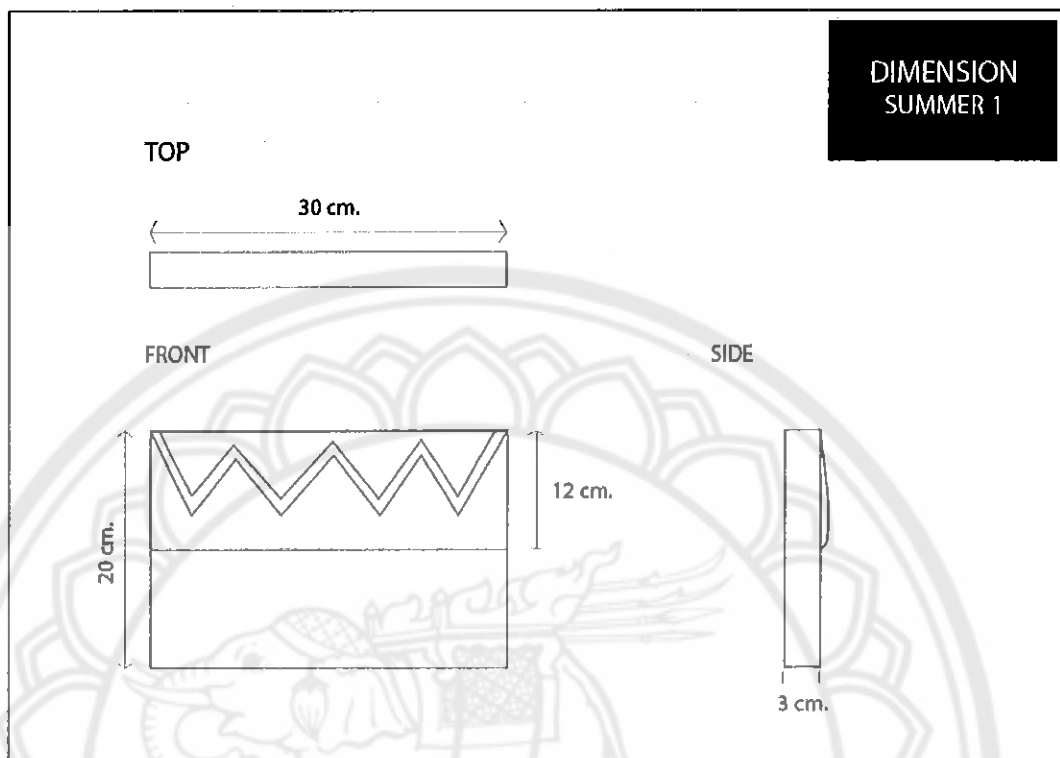

ภาพประกอบที่ 4.20 แสดงแบบร่างของจริงฤดูหนาวแบบที่ 2

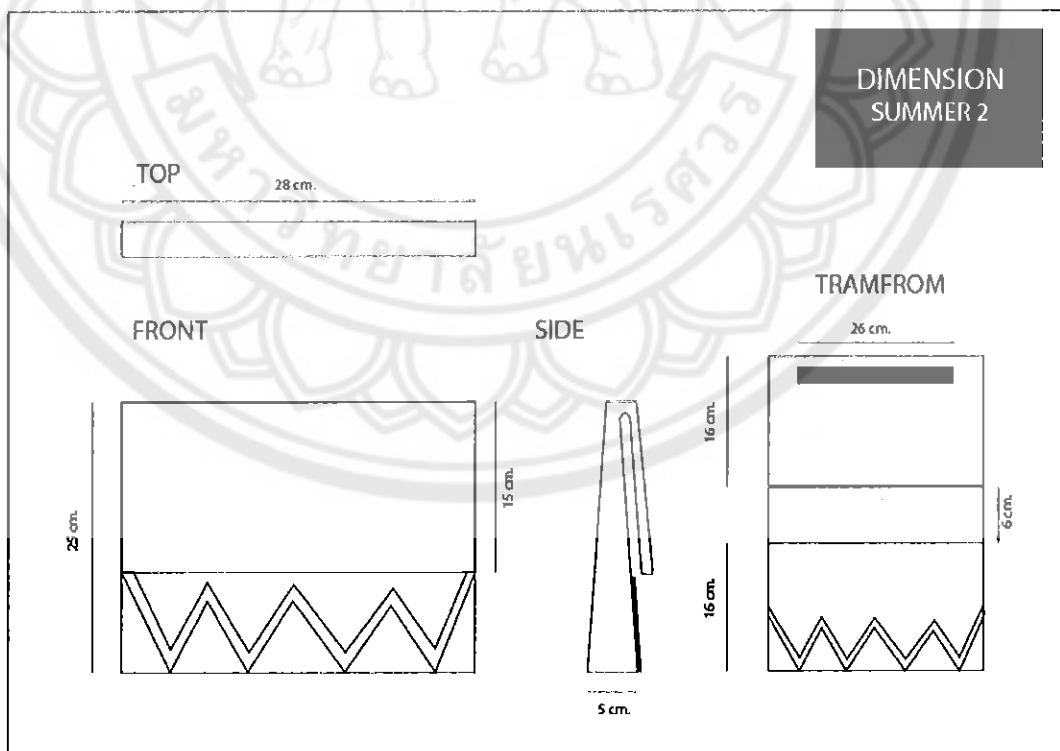

ภาพประกอบที่ 4.21 แสดงตัวต้นแบบฤดูหนาวแบบที่ 2

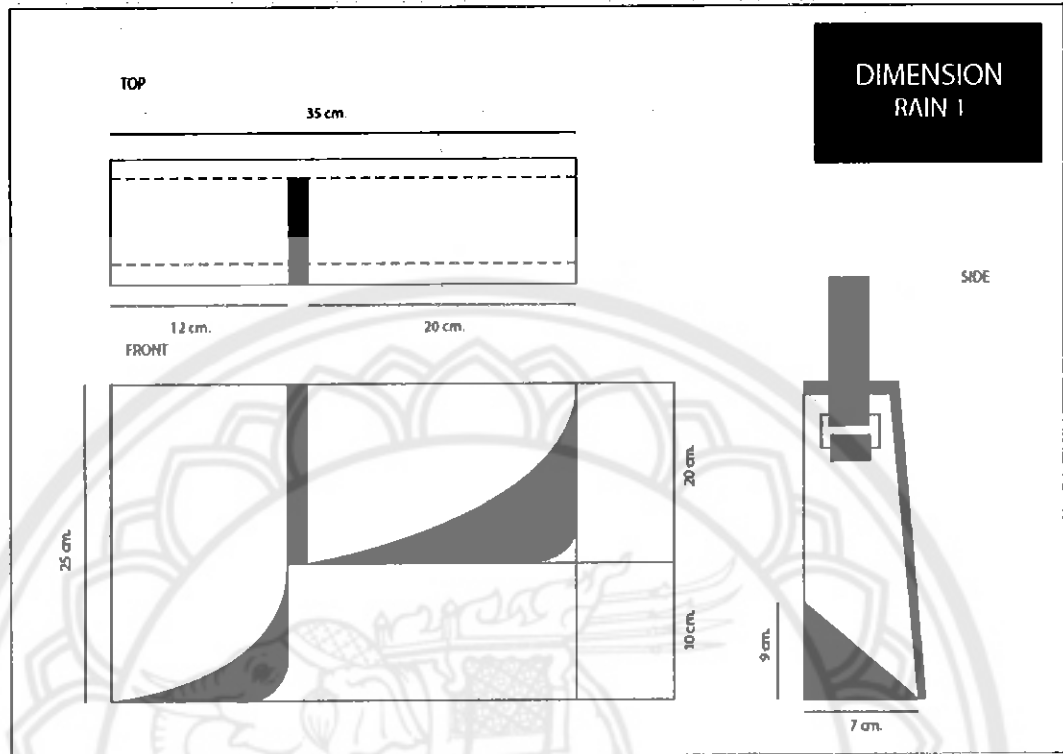
3.4. รายละเอียดขนาดของกระเป๋า (Dimension)

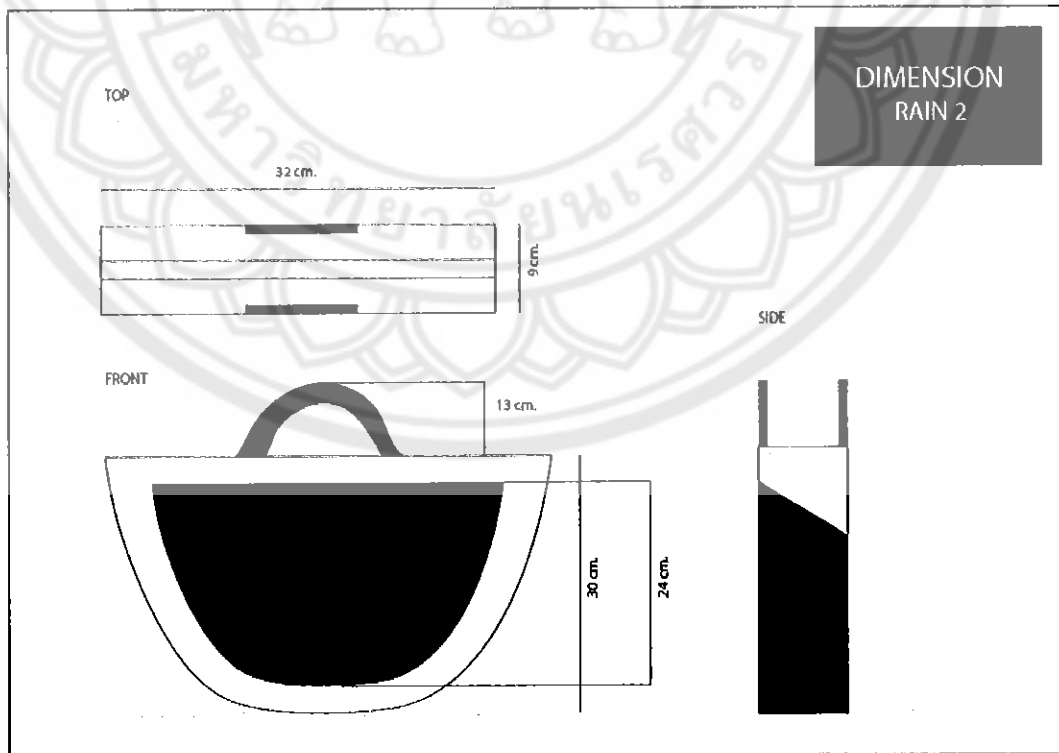
ภาพประกอบที่ 4.22 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 1

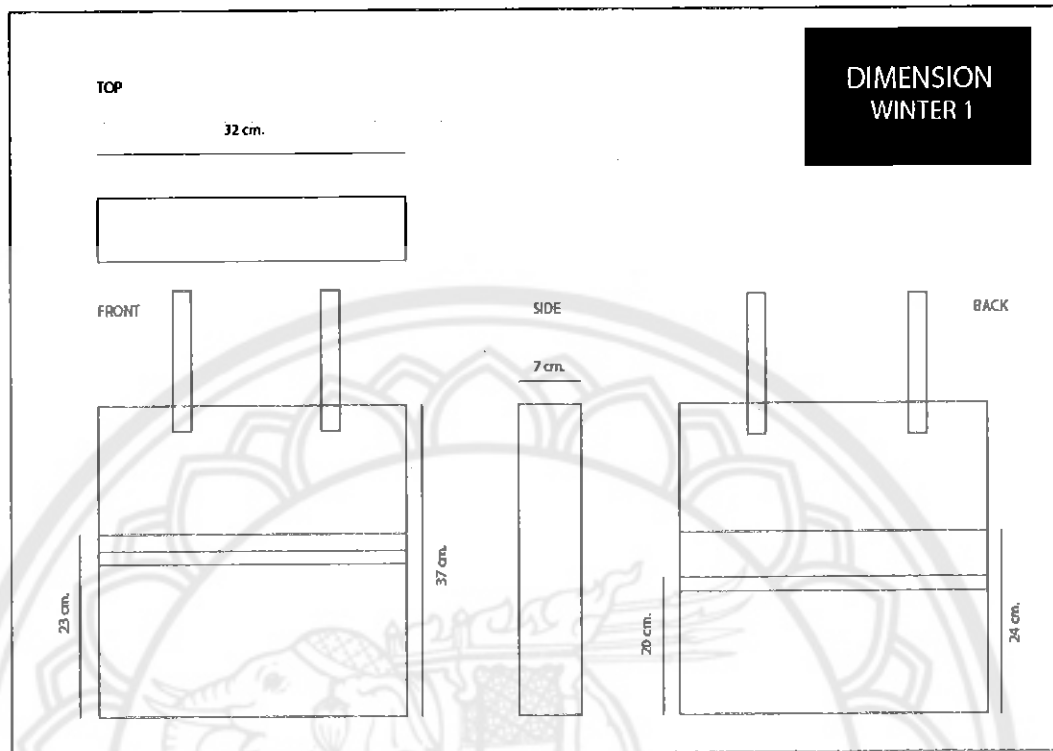
ภาพประกอบที่ 4.23 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 1

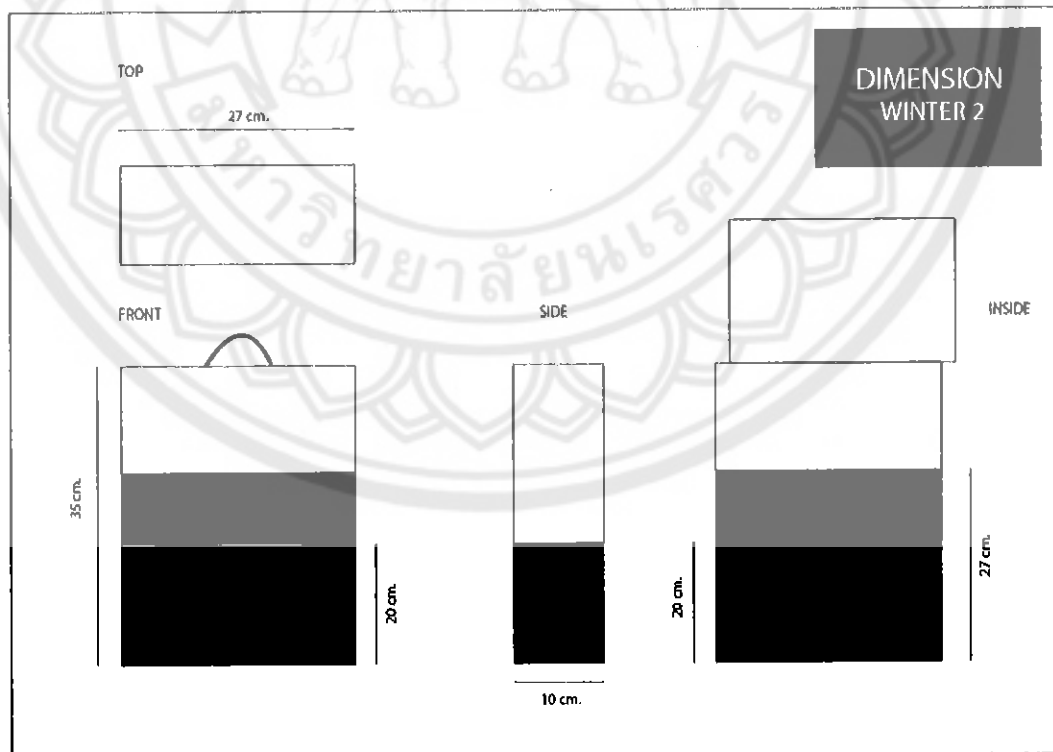
ภาพประกอบที่ 4.24 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าดูฝนแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.25 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าดูฝนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.26 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าดูหนาวแบบที่ 1

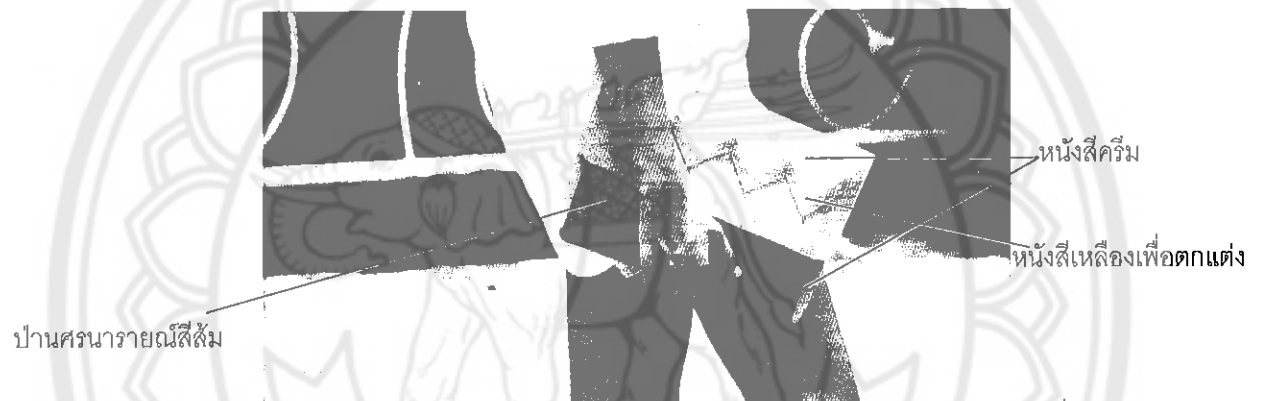

ภาพประกอบที่ 4.27 แสดงรายละเอียดขนาดกระเป๋าดูหนาวแบบที่ 2

4. ขั้นตอนการออกแบบ

3.1. ออกแบบโครงสร้าง ให้มีความทันสมัย มีความเรียบง่าย แต่มีจุดเด่นเพื่อให้งานมีความน่าสนใจ และอิงกับแนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย และมีฟังก์ชันการใช้งานที่หลากหลายเพื่อความสะดวกของผู้ใช้งาน

3.2. ออกแบบความเข้ากันได้ของวัสดุ เนื่องจากเป็นวัสดุที่แปลกใหม่จึงนำมาแมทช์กับหนังวัวแท้(หนังกลับ) เพื่อเป็นการเพิ่มให้กระเป๋าแต่ละใบดูเป็นงานที่มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น จึงต้องทำการคิดและออกแบบในการแมทช์ปานครนารายณ์และหนังวัวแท้ให้เกิดความสวยงามและมีองค์ประกอบที่ดี

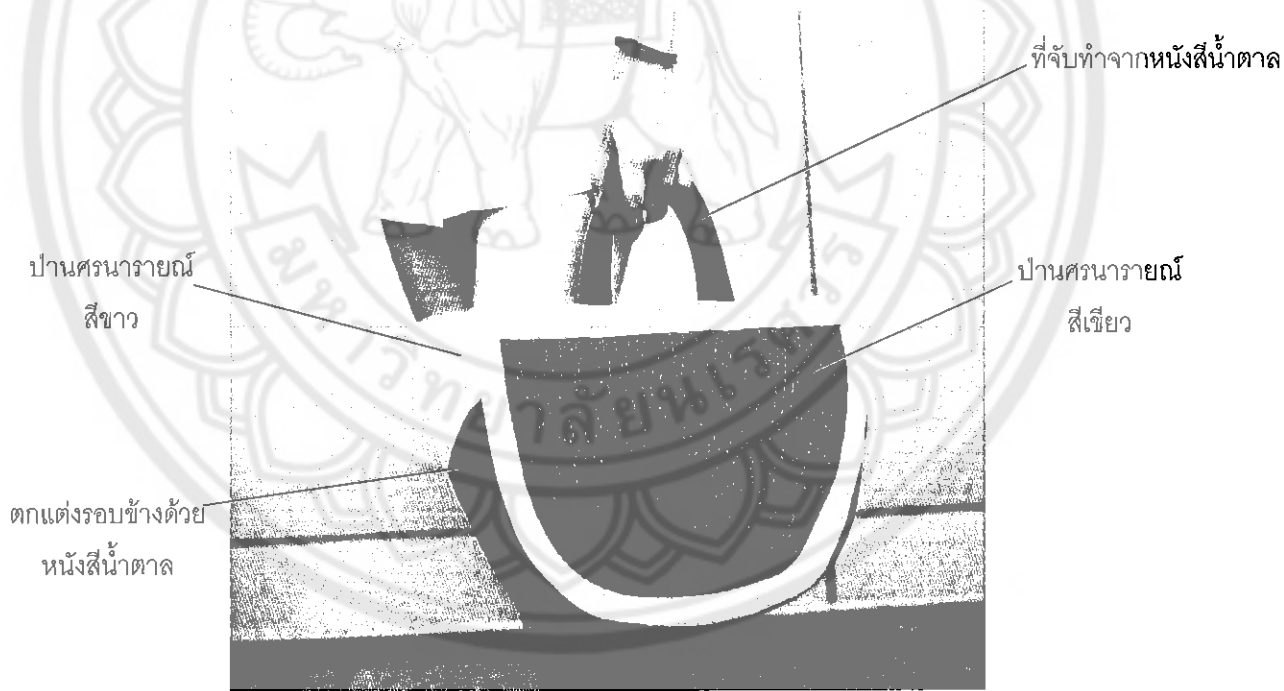
ภาพประกอบที่ 4.28 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 1

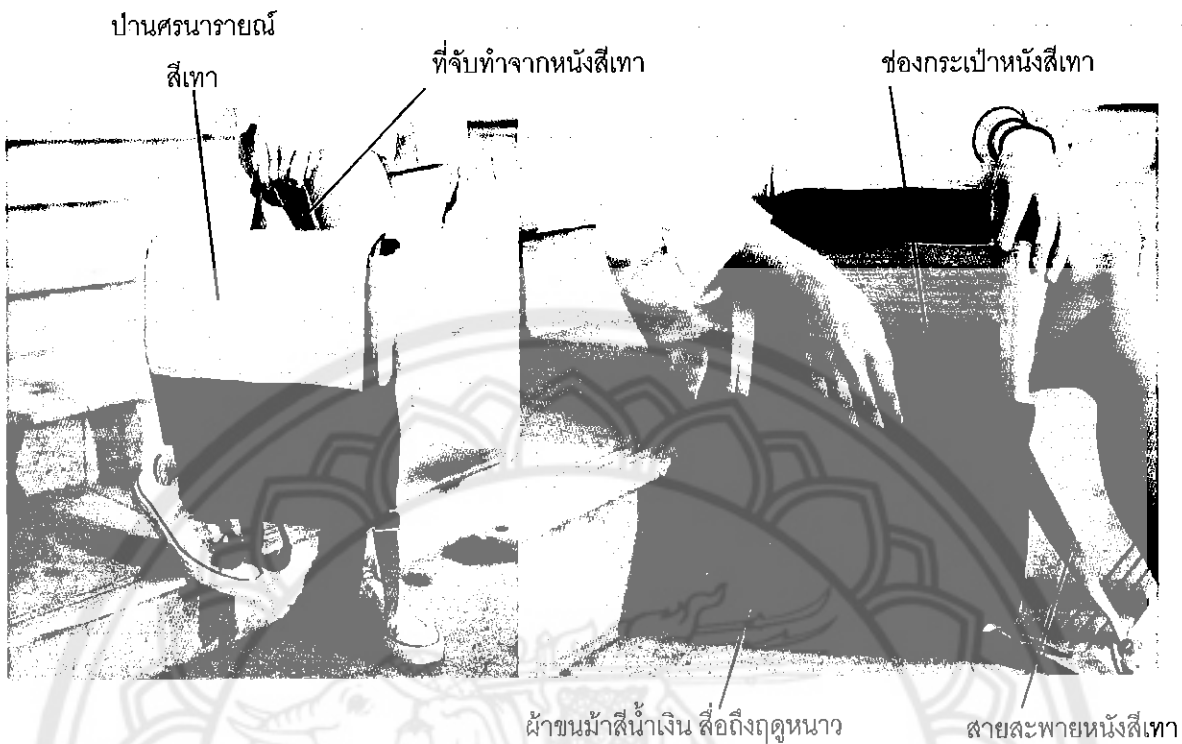
ภาพประกอบที่ 4.29 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูร้อนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.30 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูฝนแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.31 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูฝนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.32 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 1

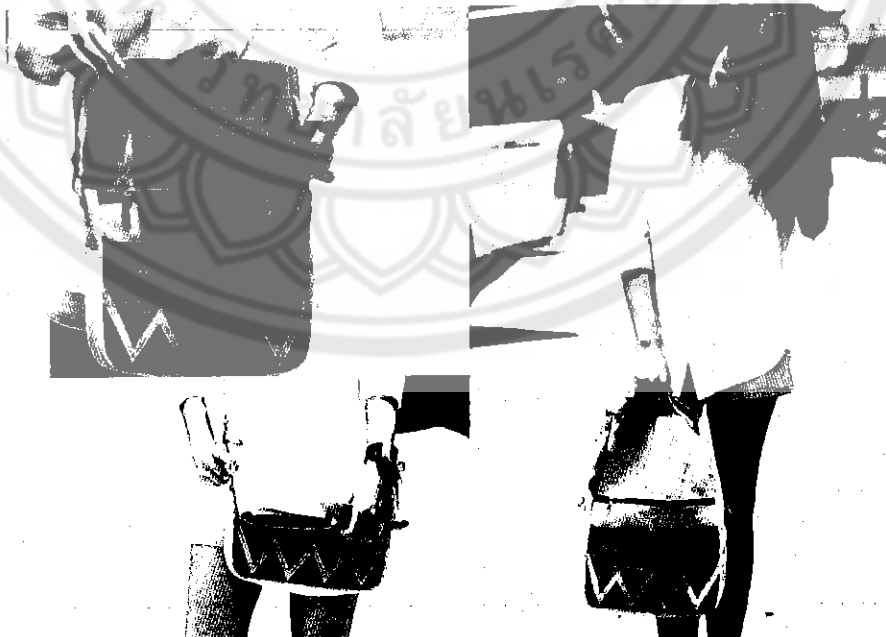

ภาพประกอบที่ 4.33 แสดงรายละเอียดของการออกแบบกระเป๋าฤดูหนาวแบบที่ 2

ภาพสำเร็จของกระเป๋า

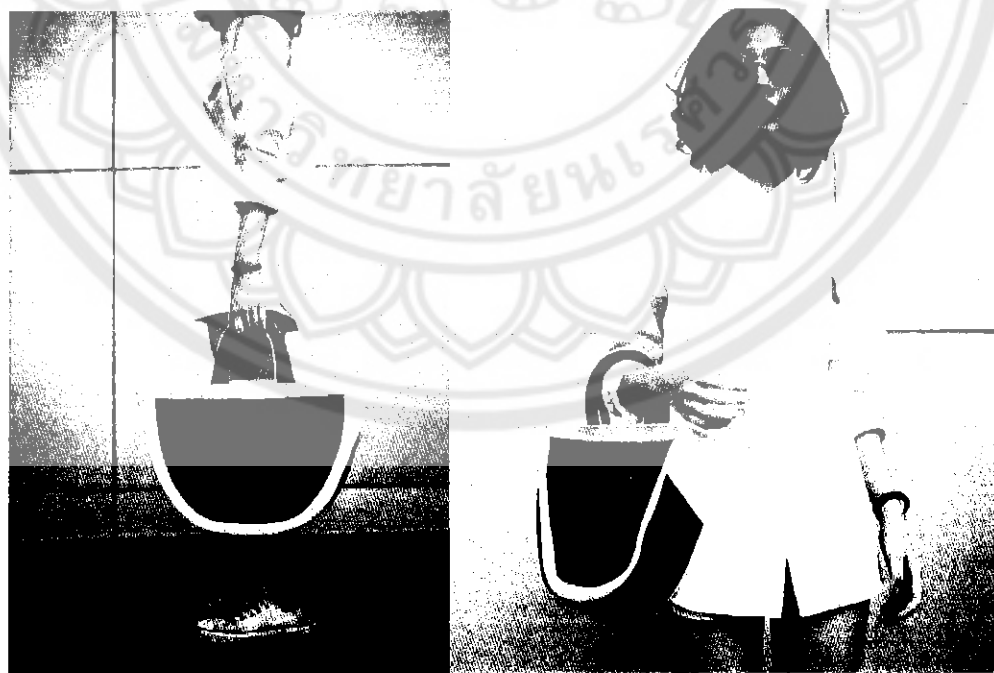
ภาพประกอบที่ 4.34 แสดงกระเป๋าชุดฤดูร้อนแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.35 แสดงกระเป๋าชุดฤดูร้อนแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.36 แสดงกระเป๋าชุดดูฟันแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.37 แสดงกระเป๋าชุดดูฟันแบบที่ 2

ภาพประกอบที่ 4.38 แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 1

ภาพประกอบที่ 4.39 แสดงกระเป๋าชุดฤดูฝนแบบที่ 2

5. ขั้นตอนการผลิต

5.1. จัดหาแหล่งวัสดุ และอุปกรณ์ เช่น ปานศรนารายณ์สั่งที่ จ.นครปฐม, อุปกรณ์อื่นๆ เช่น หนั๋ง และอะไหล่ต่างๆ หาซื้อที่ ช.เจริญวิถ กทม.

5.2. ตัดกระดาษแพทเทิร์น เพื่อเตรียมทำตัวต้นแบบตามขนาดที่ได้ออกแบบไว้

5.3. จัดทำตัวต้นแบบด้วยผ้าดิบ เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ของการผลิตจริง รวมไปถึง การตรวจสอบขนาด อุปกรณ์ อะไหล่ที่จะต้องใช้ก่อนการซื้อ

5.4. เมื่อได้อุปกรณ์ครบแล้ว ก็เริ่มต้นทำการผลิต คล้ายๆกับทำตัวต้นแบบ ที่มีการปรับแก้ แล้ว

5.5. จากนั้นเมื่อนำมาส่งให้อาจารย์ตรวจสอบพบว่างานยังดูไม่เรียบร้อย จึงทำการส่งทำ ใหม่ โดยการแก้ไขกระดาษและปานออกมาเป็นเส้นเพื่อที่จะได้ประกอบใหม่ได้ง่ายขึ้น

5.6. เมื่อเลาะงานเสร็จจึงส่งช่างชุดใหม่ โดยมีการติดต่อกันเพื่อทำความเข้าใจกันอยู่ตลอด ระยะเวลาการทำงาน และมีการแก้ไขปัญหากันอยู่ตลอด

5.7. เมื่องานเสร็จสมบูรณ์ จึงได้ทำการตรวจสอบความเรียบร้อย

6. การนำเสนอผลงาน

ภาพประกอบที่ 4.34 ภาพแสดงผลงาน สำหรับการโปรโมท โฆษณา และลงสู่อินเทอร์เน็ต

ภาพประกอบที่ 4.35 แสดงภาพนิทรรศการ แสดงงาน ณ central plaza พิษณุโลก

ภาพประกอบที่ 4.36 แสดงภาพนิทรรศการ แสดงงาน ณ central plaza พิษณุโลก

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษาครั้งนี้ในหัวข้อ การออกแบบกระเป่าแฟชั่นจากปานศรนารายณ์ ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย ที่มีความสำคัญในเรื่องของการเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุธรรมชาติ ซึ่งยังเป็นการส่งเสริมงานหัตถกรรมไทยให้สู่สากลมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ได้จริงและตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและกลุ่มเป้าหมาย

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาวัสดุปานศรนารายณ์ในการออกแบบและผลิตกระเป่า
2. เพื่อพัฒนาและเพิ่มมูลค่าให้กับกระเป่าที่ผลิตจากวัสดุปานศรนารายณ์

ขอบเขตด้านผลิตภัณฑ์

การออกแบบกระเป่าแฟชั่นจากปานศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย 1 คอลเลกชัน แบ่งออกเป็น 3 ชุด ชุดละ 2 โครงสร้างดังนี้

- กระเป่าที่มีแนวคิดมาจากฤดูร้อน	2	ใบ
- กระเป่าที่มีแนวคิดมาจากฤดูฝน	2	ใบ
- กระเป่าที่มีแนวคิดมาจากฤดูหนาว	2	ใบ

สรุปผลการวิจัย

โดยใช้การศึกษาดังนี้

1. ศึกษาหลักการและแนวคิดของการออกแบบกระเป่า
2. ศึกษาประเภทและรูปแบบต่างๆของกระเป่าแฟชั่น
3. ศึกษาข้อมูลของวัสดุปานศรนารายณ์ และวัสดุอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
4. นำข้อมูลที่ศึกษา มาวิเคราะห์สรุปผล เพื่อทำการออกแบบ
5. ทำการออกแบบ งานต้นแบบกระเป่าแฟชั่นจากปานศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย

อภิปรายผล

การศึกษาตามขั้นตอน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ศึกษาในเรื่องของวัสดุ ซึ่งก็คือปานศรนารายณ์ เหตุผลที่เลือกใช้วัสดุนี้ เพราะเป็นวัสดุที่มีความทนทาน จึงคิดว่าจะเมื่อนำมาแปรรูปเป็นกระเป๋าจะทำให้มีอายุการใช้งานที่ยาวนานขึ้น และปานยังสามารถย้อมสีได้หลากหลายจึงทำให้ดูมีความน่าสนใจมากขึ้น และที่สำคัญคือเป็นการพัฒนางานหัตถกรรมไทย และเพิ่มมูลค่าให้กับวัสดุอีกด้วย
2. จากการที่ได้สังเกตและสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้หญิงวัยทำงานตอนต้น ในเรื่องของดีไซน์ มีการตอบรับที่ดีเพราะด้วยสีเส้นและตัววัสดุที่แปลกใหม่ จึงเป็นที่สนใจแก่ผู้พบเหตุ และด้วยดีไซน์ที่เรียบง่าย แต่ก็ดูมีจุดเด่น และมีความเป็นตัวของตัวเอง ที่สำคัญสามารถใช้งานได้จริงและตรงกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
3. ในเรื่องของแนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย ซึ่งมี 3 ฤดูได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน และ ฤดูหนาว ซึ่งแต่ละฤดูจะมีอารมณ์ บรรยากาศ สีเส้น ที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งได้กำหนดแนวทางของฤดูกาลโดยใช้สภาพอากาศในแต่ละฤดูกาลเป็นหลัก มีรูปแบบของลวดลายหรือรูปทรงที่สื่อถึงฤดูนั้นๆอย่างชัดเจน หรือแม้กระทั่งรูปแบบของตัวกระเป๋าเองก็จะมี ความชัดเจนด้วย โดยภาพลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ที่จะออกมานั้นค่อนข้างจะสื่อถึงอารมณ์ ความรู้สึก ของธรรมชาติ ฤดูกาล และมีความแปลกใหม่ให้กับผลิตภัณฑ์กระเป๋าในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ในหัวข้อการออกแบบกระเป่าแฟชั่นจากป่านศรนารายณ์ภายใต้แนวคิดฤดูกาลของประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัสดุป่านศรนารายณ์ในการออกแบบกระเป่าแฟชั่น ซึ่งในขั้นตอนการดำเนินงานนั้น ก็มีการพบกับปัญหาซึ่งถือว่าเป็นเรื่องปกติในการทำงาน ทั้งปัญหาในด้านการสื่อสารกับผู้คน และปัญหาของตัววัสดุเพื่อนำมาผลิตด้วยการทำงานถ้าจะให้ออกมาดีต้องมีความตั้งใจและใส่ใจสำคัญคือการวางแผนในการทำงาน เพราะระยะเวลามีส่วนสำคัญในการทำงานเป็นอย่างมาก เพราะเมื่อเกิดปัญหาแล้วเราต้องคิดแก้ไขให้อยู่ในระยะเวลาที่กำหนดด้วย และการวิจัยในครั้งนี้มีส่วนประกอบสำคัญในหลายๆด้านนอกจากตัวผู้วิจัยแล้ว ก็ยังมีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ หรือร้านค้า ที่บางครั้งที่เกิดปัญหาทำให้ผู้วิจัยมีสติมากขึ้น เพราะไม่ว่าจะยังไงเราก็ต้องพึ่งพาบุคลากรเหล่านี้ ต้องมีความอดทนและใจเย็น ซึ่งเป็นส่วนประกอบสำคัญในการวิจัย

ในขั้นตอนการผลิตผลงานต่างๆก็เกิดปัญหามากมาย ในบางครั้งก็ต้องปล่อยไปตามความเป็นจริง เพราะในการผลิตเราไม่สามารถที่จะทำตามที่เราออกแบบได้ 100% เพราะฉะนั้นต้องรู้จักทำใจในรูปแบบงานที่จะออกมา ซึ่งผู้วิจัยก็คิดวางแผนที่ออกมาก็สวยงามถึงแม้ว่าบางชิ้นจะไม่ตรงกับความคิดที่ได้ออกแบบได้เลย แต่ในที่สุดก็มีความภูมิใจกับผลงานที่ได้ทำออกมาและต้องขอบคุณผู้ผลิตทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำไว้มากมาย รวมไปถึงช่วยผู้วิจัยแก้ไขปัญหาในแต่ละครั้งด้วย

บรรณานุกรม

ข้อมูลจากเว็บไซต์

<https://thailandhandmadebuu.wordpress.com>, งานหัตถกรรมไทย

<http://webhost.cpd.go.th/hubkapong/pan.html>, ข้อมูลป่านศรนารายณ์

<http://www.prc.ac.th/newart/webart/element04.html>, องค์ประกอบศิลป์

<http://www.vc-bag.com/thai/blog/life-style/bag-type-th.html>, กระเป๋าชนิดต่างๆ

<http://www.nana-bio.com/image%20web2/nana%20story/color.html>, สีกับอารมณ์ความรู้สึก

www.pinterest.com, แรบบันดาลใจในการออกแบบและรูปภาพ

<http://www.tmd.go.th/info/info.php?FileID=53>, ฤดูกาลของประเทศไทย

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล: นางสาวณปภัช เล็กมี
 วันเดือนปีเกิด: 8 พฤศจิกายน 2535
 ที่อยู่: 444/33 ม.3 หมู่บ้านคุ้มอุดมทรัพย์ ต.หัวรอ
 อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000
 โทรศัพท์: 084-6239030
 Email: fern_masuda@hotmail.com

ประวัติการศึกษา:

ชั้นประถมศึกษา :	โรงเรียนพิราโมทิศ อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น:	โรงเรียนจ่านกร้อง จ.พิษณุโลก
ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย:	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ภาคเหนือ
มหาวิทยาลัย:	คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาออกแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร